דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם "שערים"

יום ב', ט' בטבת תשל"ה, 23 בדצמבר 1974 ● גליון 15169

היום 12 עמודים ● המחיר 1.50 ל"י

היום ב"דבר"

- מי ימונה לביהמ"ש העליון / ישראל לנדרס
- דו-קיום עם הפלשתינאים / דן בבלי
- דברים למשפחת השכול / שמואל ברקאי
- קריאות ביניים / חיים איזק
- הציבור גילה עירנות / טוביה מנדלסון
- קשיי תקציב בחיפה / ש. שחורי
- עכשיו / עמ' 7
- מדריך לבידור, ביקורת ספר וקולנוע / עמ' 9

מזג האוויר

מעונן חלקית, אפשרות לגשמים מקומיים לפרקים.

ירושלים 3—8, הגולן 1—9, נהריה 6—15, צפת 0—5, חיפה 6—15, טבריה 6—16, נצרת 4—10, עפולה 4—15, השומרון 5—8, תל-אביב 8—16, יריחו 10—18, עזה 10—18, באר-שבע 6—15, אילת 10—18, מפרץ שלמה 13—20

204

8330 סמ"ק, 60 כ"ס.
הנעה קדמית, קומפקטיות, חסכונית ונוחה.
בדגמי נוסעים, סטיישן ומסחרית.

PEUGEOT

קיסינג'ר: לא נכתיב לצדדים את קצב השיחות

"קיום ישראל חיוני ולא ננהל מו"מ עליו"; ארה"ב לא תמליץ על מו"מ עם אש"ף עד שלא יסכים לקיום ישראל כמדינה לגיטימית

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — בראיון לשבועון "ניוזוויק" אומר שר-החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר, כי הוא אופטימי למדי לגבי הצלחת השלב הבא בסכסוך המזרח תיכוני. הוא אמר, שארה"ב לא תכתיב על הצדדים קצב מו"מ שאין הם רוצים בו ולא תקשור את המו"מ עם ביקורו של מנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב במצרים.

ועוד אמר קיסינג'ר שאינו מאמין, כי מנהיג ישראלי אחראי כלשהו מעוניין למצוא תירוץ לפתוח בהתקפה מקדימה על הערבים. ובתשובה לשאלה לגבי סיכויי קיומה של ישראל אמר: "אני סבור שקיומה של ישראל הוא ענין חיוני. ארה"ב — ובטוחני שבחשבון סופי גם אירופה — לא ינהלו מו"מ על קיום ישראל. זאת תהיה פעולה צינית עד כדי כך, שהעולם יהיה מושכן מבחינה מוסרית אם זה יקרה. אבל זה לא יקרה."

בתשובה לשאלה על הקפאת הדשאנס על מעדבות ברה"מ במזר-

(המשך בעמוד 2, טור 2)

פורד

יש גבול לכסף ולנשק שמסוגלת ארה"ב להזרים לישראל

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — בשיחה שנערכה עם 50 ממנהיגי הקונגרס בשבוע שעבר אמר הנשיא פורד, שיש גבול לכמות הכסף והנשק שארה"ב מסוגלת להזרים לישראל.

"ניוזוויק", המגלה פרטים מן השיחה מצטט את פורד: "הישראלים מרגישים כי כסף ונשק מגיעים אליהם בקלות. אני מסכים שיש גבול לכך. דיברתי עם אנשים שונים בעלי כוונות של דעיה."

כולם מסכימים שאם לא תושג התקדמות כלשהי בפרס, הסיכויים למלחמה גדולים מאוד. ואם תהיה מלחמה אנו חייבים לצפות לאמברגו נוסף ולסבירות גבוהה שיהיה עימות עם ברה"מ".

השבועון מספר שסנאטור יוברט האמפרי, שנכח בפגישה, הביע חששות מגל אנטי-ישראלי בארה"ב. "אמרתי לישראלים", אמר האמפרי לפורד, "עליכם להאמין לנו. עליכם להאמין לד"ר קיסינג'ר. התקפה מקדימה של ישראל תהיה הטעות הגדולה ביותר מצידם כלפי ארה"ב. עליכם להאמין לנו. אבל חייבת להיות התקדמות מצידכם".

הממשלה קיבלה הדעה שאין מקום להצעות חדשות

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

הממשלה קיבלה אתמול את דעתו של שר החוץ יגאל אלון, בעקבות סקירתו המדינית השבועית, כי אין מקום להצעות ישראליות חדשות לגבי המשך המשא ומתן על הסדר חלקי עם מצרים.

אלון מסר דיווח עובדתי על הצעות הפקרוניות לגבי ההסדר החלקי עם מצרים בביקורו האחרון בוואשינגטון ועל התגובה המצרית הנרגזת והמאכזבת, שהועברה לישראל על ידי האמריקאים ואשר איננה מחייבת, לפי הערכת הממשלה, הצעה ישראלית חדשה.

אלון הכחיש בתשובה לשאלות השרים את הידיעה, כי מצרים דורשת נסיגת ישראל לקו אל-עריש — ראס מוחמד בשלב הבא של הסדרים בין ישראל למצרים, בלי כל תמורה מדינית. אך מקורות אחרים טוענים, כי הידיעה נכונה. מכל מקום אלון הדגיש, כי המצרים לא נעלו את הדלת להמשך המשא ומתן בעתיד.

לפי גירסה זו לא ברור מה יוכל אלון להביא עמו לפגישתו הבאה עם שר החוץ האמריקאי ד"ר קיסינג'ר בוואשינגטון שתיערך לפי התכנון סביב ה-10 בינואר. בממשלה נאמר אתמול, כי לקראת בואו של אלון לארה"ב, בבוא יותר מכבציבים יהיה מקום לדיון מדיני בממשלה על ההצעות החדשות, אם יתברר עד אז, כי יש צורך בהצעות כאלה.

בינתיים נראה, כי האמריקאים מצידם יעשו בכל זאת ניסיונות נוספים לרכך הן את עמדת כב-

(המשך בעמוד 2, טור 7)

"ועידת העימות" תנסה לגבש עמדה לגבי הסדר בסיני

מאת סופר "דבר" לענייני ערביים

"ועידת העימות", שתפתח בין בינואר בקאהיר תוקדש לא רק למאמצים להגיע לידי הבנה בין ירדן לבין אש"ף, אלא גם לברור האפשרויות של נקיטת עמדה משותפת בשאלת הסדרי ביניים נוספים, בראש וראשונה בסיני.

אתמול אומר לשבית כי מועד הועידה, שבה יתתתפו ראש ממשלה ירדן, שרי החוץ של מצרים וסוריה ונציג אש"ף, נקבע סופית ל-11 בינואר — מיד עם סיום "חג הקרבן המוסלמי". פירושו של דבר שהועידה תפתח לפני בואו של מנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב לקאהיר וכנראה גם לפני שיוצעה מהלך אמריקאי נוסף בענין הסדר בסיני.

לקראת הועידה יפתח הנשיא סאדאת — היום או מחר — ביתו מזור תגיות נוסף באיזור הפ תעלה: הוא יערוך סיור בערי תעלת סואץ ומשם יעבור לגדה המזרחית בקנטרה ויתפלל שם את תפילת החג. ביקורו של סאדאת באיזור התעלה יציין גם את סיום עיקר עבודת ניקויה של תעלת סואץ. (אתמול יצא את מצרים מפקד כוח המשימה האמריקאי אדמיראל קנת קאזיל שפיקח על עבודה אלה).

אתמול נפגש סאדאת עם שר החוץ הצרפתי ז'אן סובאניארג, אשר מציע כי לאש"ף יוענק מעמד של משקיף בדיונים הערבי אירופי שהדיונים סביבו נכנסו למבוי סתום. סובאניארג יקיים גם שיחות על סיוע צרפתי להקמת תחנת כוח (לא-גרעינית) ר רכבת התחתית בקאהיר.

מחר יבוא שר צרפתי אחר, ז'אן דה-ליפקובסקי, לביירות ועיתונים מנבאים כי מטרתו לדון באספקת נשק צרפתי משוכלל לצבא לבנון לאחר שנדחתה הצעת סוריה לספק טילים מתוצרת סובייטית.

אחיו של חוסיין התגרש מפלשתינאית

מאת י. דה, סופר "דבר"

העסיק כוהמר, אחיו של המלך חוסיין התגרש באשתו הפלשתינאית פריאל בשבוע שעבר — מוסר העתון הירדני בלמי "אל-אנבאא".

פריאל, בת 34, היא ילידת ג'נין. אביה היה פעם חבר בפרלמנט הירדני לזוג שני ילדים. הם נישאו לפני 10 שנים.

ברגע האחרון

פצצה בביתו של הית

לונדון, (יופריס ועיר). — פצצה התפוצצה אמש בלונדון, ביתו של אדוארד הית, מנהיג האופוזיציה השמרנית. בידיעות ראשונות נאמר, שאיש לא נפגע.

הנערה ג'ין רפולוגו, ממתינה לניתוח בבית-החולים "הדסה" בירושלים בעקבות פציעתה בהתקפה בעזריה. ליד ג'ין עומדת אמה.

צילום: מייק דה-קפסוד

אש"ף מקבל האחריות להתקפה בעזריה

מחבלים תקפו אוטובוס תיירים

נערה נפצעה מרסיסי רימון

מחבלים הטילו אתמול בבוקר במבואות ירושלים רימון על אוטובוס שבו נסעו 14 צליינים שבאו לחוג את חג המולד בבית לחם. מהתפוצצות נפצעה קל ברגלה תיירת בת 16. כוחות הבטחון הטילו עוצר על הכפר אל-עזריה, שבו נזרק הרימון, עד שעות אחה"צ נעצרו למעלה מ-20 חשודים.

שם הפצועה הוא ג'ין רפולוגו, בת 16, מן העיר ג'קסונוויל בפלורידה שבארה"ב. רסיסי הרימון פגעו ברגליה והיא הועברה אל בית החולים "שערי צדק". לאחר טיפול ראשוני נגד הלם הועברה לבית החולים "הדסה" ושם עברה ניתוח. נמסר כי אין סכנה לחייה.

אש"ף: אנחנו

בביירות הודיעו דוברי אש"ף, כי אנשיהם אחראים לזריקת הרימון והחיירים זרים מפני ביקור בישראל.

האוטובוס שהותקף היה של חברת "אגד". בשעה שהאוטובוס ניסה להסתובב ברחובה שלפני הכניסה באל-עזריה, הושלך אליו הרימון. הנוסעים נשבבו על הכבי-

(המשך בעמ' 2, טור 1)

"דבר היום" — בעמ' 5

נשלמות התכניות להקמת 6 ישובים נוספים בפיתחה

מאת א. כנרתי, סופר "דבר"

אגף התכנון בתנועת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית משלים עתה את ההיערכות להקמת ישובים נוספים בחלק הדרומי של פיתחת רפיח. בין המושבים שהוח והיקה יוקמו בעתיד הקרוב ששה ישובים חדשים, מהם ארבעה מושבים ושני קיבוצים, שהראשון בהם — מושב אוגדה — יוקם ב-1975.

הודעה זו מסר אתמול בנימין חושי מנהל אגף התכנון בסיור מתבים לענייני עליה וקליטה בפיתחת רפיח.

הוא מסר, על הקמתם של "בתי צמיחה" מנוכרת לפי השיטה הידועה של אדי פרץ — נכדו של הסופר י. ל. פרץ — ביסובי הפיתחה ובערבה. לגידול ירקות בחודשי החורף. שיטה זו חוסכת כמויות ניכרות של מים.

כן הושלם שלב הבניה הראשון של מרכז פיתחת רפיח הנקרא "אבשלום" והמתווה, למעשה, את היסוד לעיר החדשה ימית. חברי שני הגרעינים של עולי ברה"מ וארה"ב, שהראשון מהם יושב במושב שדות והשני בבאר-שבע והמיועדים להתיישב בימית — מקווים לעבור לשם כבר בקיץ הבא.

עתון ירדני קורא להתכונן לקליטת כוח האדם הערבי המועסק בתעשייה הישראלית

רבת-עמון, (עית). — העתון הירדני "אדסתור" קרא אתמול לליגה הערבית להכין תכניות פיתוח לגדה המערבית ולרצועת עזה, "כדי לקלוט את כוח האדם הערבי המועסק עתה בתעשייה הישראלית".

העתון כותב, כי "72,000 ערבים מועסקים כיום במיגזרים השונים של הכלכלה הישראלית. הדבר זה מאפשר למדינה העבריה לגייס 72,000 אזרחים ישראליים כדי להלחם בערבים".

עוד כתב העתון, כי "על הליגה הערבית לספק את הכספים הדרושים לביצוען של תכניות פיתוח בגדה המערבית וברצועת עזה, כדי לספק תעסוקה לכוח אדם זה שמטנו נהנה האויב הציוני. אם כל מדינה ערבית תפקיד נגם תקציב סכום אחד בכל תכנית לביצוען של תכניות פיתוח כאלה — יוכל צבא של 72,000 לוחמים לשוב ולהצטרף לשורות הערבים ולתרום למאבק השחרור".

שרים מסרבים לקצץ תקציבי משרדיהם; מציעים "להכביד העול על העם"

רבין, פרס ורבינוביץ יחליטו על הדרישה להפחית חצי מיליארד ל"י מתקציב הבטחון

מאת אברהם קושניר, סופר "דבר"

הממשלה החליטה אתמול, כי ועדה שבה ישתתפו ראש הממשלה ושרי הבטחון והאוצר, תקבע מה יהיה הקיצוץ בביצוע תקציב הבטחון לשנה הנוכחית, זאת לאחר שבישיבת הממשלה לא הושג הסכם לגבי הקיצוצים בתקציב המשרד בשנת השופטת.

נראה, כי המדובר על קיצוץ בסדר גודל של כחצי מיליארד לירות. בדיונו של הקיצוץ הנוצע בבטחון, השגי במחלוקת, הוא פיצוי בעד ההתייקרויות בתקציב הבטחון הנובעות מהפיחות. שהאוצר מבקש כי משרד הבטחון יספוג אותם.

במהלך הדיונים אמר שר האוצר י. רבינוביץ, שאם יוחלט להת יותר לבטחון ואין מנוס מכך, הרי שאין לקצץ יותר מדי בתקציבי המשרדים האזרחיים הנדרש "להכביד את העול על הציבור". בעיקר היתה התייחסות זו מכוונת לשנת התקציב הבאה.

אחד השרים הציע, כי יוגדלו סלים על הציבור. כגבה זו של בשנה הבאה מילווה החובה המוטלת מסים נוספים השתמעה גם מהתקציב לשנה הבאה בסך 55 מיליארד לירות, שהוגש גם כן לממשלה.

"הסכם על הספקת נשק מבסיסי ארה"ב בגרמניה — לישראל"

בון (עיר). — ממשלת מערב-גרמניה הכחישה בתוקף כי ניהלה משא ומתן על משלוח נשק וציוד מלחמתי לישראל מבסיסים אמריקאיים בתוך גרמניה, במקרה של מלחמה חדשה שלא ישראל תפתח בה — מסר השבועון "שפיגל".

הדיון בענין זה בממשלת הקנצלר שמידט הגיע את מצרים לזמן את שגרירה בבון לקאהיר, לאחר שהלה לא הצליח לקבל אישור רשמי מסר משרד החוץ המערב גרמני דיטריך גנשר, כציון הסבריון.

לדבר שגרירות מצרים בבון אמר, כי השגריר מוחמד אבראהים כמאל אכן נמצא עתה בקאהיר, אך הוא לא מסר את הסיבה להיעדרותו.

דובר משרד החוץ המערב גרמני, שנתבקש להגיב על הכתבה ב"שפיגל", אמר כי הממשלה "אינה יכולה להגיב על כל ידיעה ספקולטיבית".

השבועון טוען עוד, כי ארה"ב וברה"מ הגיעו להבנה עקרונית, לפיה תצטרך ישראל לסגת לגבולות 1967.

שמידט: תיתכן התערבות אמריקאית-רוסית במשבר הנפט או בסכסוך במזה"ת

בון, (א. פ.). — הקאנצלר המערב גרמני הלמוט שמידט, שביקר לא מכבר בארה"ב, הזהיר אתמול על אפשרות של פעולה צבאית לפתרון משבר הנפט. "אין ספק, כי יש אנשים החושבים על פעולה צבאית נגד מדינות הנפט" — אמר, "אך ממשלתי איננה נמנית עמם ולא נשתתף בפעולה כזאת".

שמידט אמר, כי התכן התערבות דו-צדדית אמריקאית-סובייטית אם יגיעו משבר הנפט או הסכסוך הישראלי-ערבי על שלום העולם. הוא הדגיש, כי התערבות משותפת כזו מצד שתי המעצמות הגדולות איננה סבירה בהווה. אבל הוסיף: "יש לזכור, כי משבר סואץ ב-1956 ומשברים בינלאומיים גדולים אחרים מאז נפתרו באמצעות פעולה משותפת, לי פעמים גלויה ולפעמים מוסווית, של שתי המעצמות הגדולות".

בראיון לבטאון אנשי העסקים "הנדלסבלאט" אמר שמידט עוד, כי האמצעים לריסון משבר הנפט אינם צריכים לפגוע בקצב הפיתוח הכלכלי ולכן יש צורך באמצעי הירוק בין-לאומיים כשר תפים. שאם לא כן הרי צפוי על ראשן של מדינות שסוייטות כמו איטליה ודנמארק, שלא יוכלו לעמוד כול המשבר בכוחות עצמן בלבד.

מיראז' חדש בא לעולם

פאריס (עית). — האבטיפוס הראשון של מטוס ה"מיראז'" מן הדגם החדש — "פ. ר.ס. 53" ערך אתמול את טיסת הבכורה שלו באיסטר. טייס המטוס היה ג'י מיטר כורואר. הטיסה ארכה שעה, ולדברי חברת דאסו פעל הכל כשורה. המטוס הגיע למהירות של 1.32 מאך, בגובה של 12.5 ק"מ.

בטוס ה"מיראז'" החדש הוא למעשה המטוס פ-1, ה-החידוש היחיד בו הוא המנוע "מ-53". מנוע זה, מתוצרת החברה הצרפתית "סנקמה", מעלה את מהירות המטוס בר 3.2 מאך ל-2.5 מאך (2650 קמ"ש). בכך יהיה המטוס לאחד מטוסי היירוט המהירים בעולם.

מועדון הים התיכון

מודה לכל הגורמים שתרמו ממרצם וסייעו לפתיחתו של כפר הנופש

- VILLAGE - HOTEL
LES CORAUX

אשר באילת

קופת חולים - הועד המפקח הארצי
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל

ישיבת הועד המפקח הארצי

תתקיים ביום רביעי, 25 בדצמבר ש.ז. (י"א בטבת תשל"ה) בשעה 4.30 אחה"צ

במרכז קופת חולים — באולם הישיבות.

סדר היום:
1. מרפאות קופת חולים בעיר ובכפר
2. שונות.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
הועד הפועל
המחלקה לשכונות הפעולה קהילתית
★ ★ ★
מחר, יום ג' 24.12.74 — בשעה 5.30 אחה"צ באולם המתנ"ס בבית-שאן.

כנס פעילי השכונות בצפון
שנת הפטירה של ד. בן-גוריון ז"ל
הזהות עם תושבי בית שאן ושכונת "אלונים"
בהשתתפות:
הח' ירוחם משל — מזכ"ל ההסתדרות,
הח' אלחנן ישי — סגן שר הבטחון,
יו"ר המחל' לשכונות ולפעולה קהילתית,
הח' ...פרטאל — מנהל המחלקה לשכונות ולפעולה קהילתית,
הח' י. קינן — ראש המועצה המקומית — בית שאן,
הח' מ. בן-פסח — מזכיר מועצת פועלי בית-שאן,
נציג ועד שכונת "אלונים" — בית שאן.
התזמורת העירונית בית-שאן
הסרט "בן-גוריון זוכר"

לחברנו **יצחק גלעדי** מרכז אגודת פועלי המתכת
ברכותינו הלבביות
לרגל הבחרך כמזכיר ארצי
של הסתדרות פועלי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה
בועד הפועל של ההסתדרות
עלה והצלח
חברי מזכירות האגודה
במועצת פועלי תל-אביב-יפו

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
הועד הפועל

ביום ראשון, 29.12.74 בשעה 10.00 בבוקר תתקיים באולם הישיבות של הועד הפועל (קומה 7)

ישיבת המליאה של הועד הפועל של ההסתדרות

סדר היום:
1) תוספת היוקר — דו"ח על הפעולה וההיערכות לקראת חודש יולי;
2) תקציב הועד הפועל לשנת 1975 ותקרת המס האחיד;
3) שונות.

החברים והנבחרים של סיעת "המערך" — "עבודה" — מפ"ם במליאת הועד הפועל של ההסתדרות

מוזמנים לישיבת סיעת המערך

במליאת הועד הפועל שתתקיים ביום חמישי, 26.12.74 בשעה 11.00 לפנה"צ באולם הישיבות (קומה 7) בבית הועד הפועל.

על סדר היום:
1) תוספת היוקר דו"ח על הפעולה וההיערכות לקראת חודש יולי;
2) תקציב הועד הפועל לשנת 1975 ותקרת המס האחיד;
3) שונות.

הנהלת הסיעה

קו ישיר למזכ"ל ההסתדרות

החבר ירוחם משל
ישיב לפונים בטלפון בשאלות על:
ההסתדרות והמדיניות הכלכלית — מה הרכב ועל מה נאבק?
היום, יום שני, ט' בטבת 23.12.74 בשעה 5.30 אחה"צ עד 7.30 בערב.
הקו הישיר מופעל באמצעות טלפון מס' 261111 (35 קוים)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
המחלקה להסברה ולתקשורת

מפלגת העבודה הישראלית | מפלגת הפועלים המאוחדת

המערך
הועדה הכלכלית

ישיבת מזכירות הועדה הכלכלית של המערך
תתקיים ביום חמישי, י"ב טבת תשל"ה, 26.12.74 בשעה 16.30, באולם הישיבות של הועד הפועל, רח' ארלוזורוב 93, תל-אביב.

סדר היום: בעיות המשק עם ביצועה של התוכנית הכלכלית

(המשך הדיון).

לחיים רשף והמשפחה
אתכם באבל על מות
האח ז"ל
בית אלונים

לשושנה בלייך והמשפחה
אתכם באבל על מות
האח ז"ל
בית אלונים

"ברית ראשונים"
ארגון עסקנים ציוניים ותיקים
משתתפים באבלו של
ד"ר צבי ברנדר
יו"ר ההנהלה
במות עליו אחותו
בתיה קלינגר ז"ל

שרה וינטל
לבית הלטרכט
איננה

ההלויה תצא היום יום ב', ט' בטבת, 23.12.74 בשעה 12.30 מבית החולים בילינסון בפתח-תקוה לבית העלמין בקרית-שאול.

אבלים:
בעלה - אריה
בנה - דן ואשתו
והמשפחה

התיירים שהותקפו, מוסעים באוטובוס אחר חזרה לירושלים.

המקום, שבו הותקפו התיירים בעזריה שליד ירושלים.
צילום: רחמים ישראלי

מחבלים תקפו אוטובוס תיירים

(המשך מעמ' 1)
פה. שניים מן הרסיסים עברו את דופן האוטובוס ואחד מהם פגע בדיגין. נהג האוטובוס נסע מיד אל מטה משטרת־המחוז הדרומי ומשם הוחשה הפצועה באמבולנס ל„שערי צדק". אל המקום הגיעו מיד מפקד המחוז הדרומי ניצב חיים תבורי וקצינים בכירים.

כוחות הבטחון סגרו מיד את האיזור, וכאמור הסריקות נמשכות. קבוצת הצליינים באה לארץ ב־19 בדצמבר כדי להשתתף בחגיגות חג־המולד. הצליינים התכוונו להמשיך מאל־עזריה לביקור במוזיאון ישראל. לאחר הביקור במטה המחוז הדרומי יצאו הצליינים לארוחת־צהרים גדולה ב„חאן" הירושלמי וחזרו למלונם. מנהל הקבוצה הוא רוברט מק דניאלס.

הרימון נזרק מגג בית

בשעה מאוחרת נודע, כי בסריקה שערכו אחה"צ כוחות הבטחון, התברר, כי המחבל ארב לאוטובוס במקום גבוה.

כוחות הבטחון בדקו את גגות הבתים השוכנים בצד הכנסיה על שם סט. לזר, הצופים לעבר כביש ירושלים־יריחו, וגילו על אחד הגגות הסמוכים לכנסיה מ־ בוץ של רימון. אין כל ספק שזה היה הבנוף של הרימון שהושלך על האוטובוס ויש, איפוא, להניח כי הוא הוטל מן הגג הזה.

הבתים והכנסיה שוכנים בפיתול חד של הכביש. אולם יש רחבה בה נוהגים אוטובוסים של תיירים לעצור כדי לבקר בכנסית סנט לזר על שם אלעזר, אותו החיה ישו לפי המסורת הנוצרית.

עוד נמסר, כי העוצר שהוטל על הכפר הוסר לכמה שעות אחרי הצהרים. רוב 25 החשודים שבמעצר, שוחררו לאחר שנחקרו. ראש המועצה המקומית בכפר הביע את מורת רוחו מהמעשה. האזור וכפר זה היה שקט מאז מלחמת ששת הימים.

תושב הכפר, האשם אבו גיודה, בן 27, שנפגע מהרימון בעת שטיפל במכוניתו במרחק מה מהאוטובוס, שוחרר מבית החולים לאחר קבלת טיפול.

ראש הצליינים מגנה

חג המולד הוא חג של שלום למיליוני אנשים בעולם ותיצולו לאלימות ולהרג הוא דבר מחפיר ביותר — במלים אלה הגיב איש הכנסיה הקתולית, ממונטריאול, מרסל דסמארה, על התקפת המחבלים על אוטובוס הצליינים ליד חברון.

הוא אמר את דבריו כאשר הגיע בראש קבוצה גדולה, בת 140 צליינים מקנדה לביקור בן 9 ימים בישראל. האב דסמארה הוא גם פרשן דתי ובעל תכנית קבועה ברשות השידור של מונטריאול. הוא גינה בכלים חריפים ובצער עמוק את ההתקפה על קבוצת הצליינים ליד חברון, והוסיף, כי כל אלימות פסולה גם כאשר מ־ אחוריה עומדים אידיאלים. „אינני רואה את עצמי בכל סמכות לשפוט אידיאלים", אמר. „אך אני מעריך את ישראל ומאבקה לקיום ולשלום ויחד עם זאת אינני מוסמך לשפוט את אלה המתנגדים לה. אבל בכל מקרה אני רק יכול לגנות בחריפות מעשים ברוטאליים ואלימים כפי ששמענו עלי־ הם עתה".

כבין חברי קבוצת הצליינים הגדולה של ביטלו רק 7 איש את בואם לישראל בימים האחרונים, לאחר ששמעו על ההתקפה ה־ רצחנית בקלנוע חן בתל־אביב. „אולם מיד השלימו את החסר צליינים אחרים אשר ביקשו להצטרף לקבוצה. הרינו כאן ב־ תקן מלא של 140 איש כפי ש־ נרשמנו בתחילה", אמר האב דס־ מארה.

ביום אתמול, יום ו' ובמוצאי שבת, הגיעו קרוב ל־500 צליינים מארה"ב ומאירופה. קבוצה של 150 צליינים באה קודם לכן מ־ ארה"ב ומקנדה. היא אורגנה על ידי רשות השידור הנוצרית שברשותה 150 תחנות טלוויזיה בצפון אמריקה. ראש הקבוצה הזו הוא פ. רוברטסון מווירג'יניה, בנו של הסנאטור המנוח ויליאם רוברטסון.

צוות טלוויזיה מלווה קבוצה זו בכל סיוריה ומתכוון לצלם את הארץ תוך שילוב הצילומים ב־ קטעים מן התנ"ך, בתכנית לרשת השידור הנוצרית. רשת זו מתכננת לשגר קבוצה נוספת לביקור במקומות הקדושים לנצרות בישראל בסוף מארס 1975.

נהג האוטובוס, שנוסעיו הותקפו, צדוק עמר.

חפץ בוער ליד משרד התיירות ברמאללה

אמש, סמוך לשעה 6 הושלך חפץ בוער אל משרד לשכת ה־ תיירות ברמאללה. חלון הראווה של המשרד נסדק. עד שעת מסירת הידיעה לא נודע על נפגעים.

קיסינג'ר: לא נכתיב

(המשך מעמוד 1)
רח התיכון אמר קיסינג'ר, שאין הוא מאמין, כי יש הוכחה, ש־ ברה"מ יזמה את מלחמת יום הכיפורים. כבד שני, הסובייטים לא היו מוכנים לסכן את יחסיהם עם כמה מדינות ערביות למען שקט באזור והמזרח התיכון הוא דוגמה, שבה שיתוף הפעולה הבין־גושי רחוק מלהשביע רצון, אמר קיסינג'ר. לגבי מעורבות ברה"מ בעתיד אמר, כי יתכן שתהיה חיובית אם גם ברה"מ וגם המדינות המתנגדות לה ישנו עמדותיהן. „אם ברה"מ תנקוט עמדות מזוהות עם אחד הצדדים — מוטב שנישא וניתן עם הצדדים יחידות".

קיסינג'ר נשאל באלה תנאים יוכלו ישראל וארה"ב לפתוח בשיחות. „ארה"ב איננה יכולה להמליץ על מו"מ עם אש"ף, עד שאש"ף יסכים לקיום ישראל כמדינה לגיטימית. כל עוד במדיניות אש"ף להשמדת ישראל אין אנו סבורים שיש תקוה רבה", אמר.

על השאלה האם עמדות הצדדים במזרח התיכון קשוחות מדי השיב קיסינג'ר: „אינני פסימי. להיפך, אני מאמין שצעד נוסף אפשרי למדי. אני סבור, שהמצב היום כמעט יותר מבכמה שלבים ב־ מו"מ עם סוריה ולמצרים. אני אופטימי למדי". הוא הוסיף, שבכלל ועידת רבאט וההסתבכות במ־ צב הפנימי של כמעט כל המש־ תתפים במו"מ - השיחות נעשו קשות יותר משהיו לפני שנה. הוא הדגיש, שהצדדים משתדלים להפגין באורח היצגוני קשיחות ו־ סירוב לוותר.

כאשר נשאל האם יוזנח את דיפלומטיית־הצעדים אמר, שבשלב הכבן לדיפלומטיה קשה. אך עם זאת אין הוא מוציא מכלל אפש־ רות, שבשלב קריטי או בשלב מ־ סוים ייצא לשלושה־ארבעה ימים למזרח התיכון.

לגבי הקשר שבין ביקור ברז'נייב בקאהיר להתקדמות המו"מ אמר קיסינג'ר: „תהיה זו שגיאה חמורה מבחינת ארה"ב אם תקשור את מדיניותה למסעות ברז'נייב. אנו נישא וניתן מהר ככל האפשר אבל איננו רוצים להיגרר לכפיית הסדרים, או להתקדם מעבר לרצון הצדדים. אמנות המו"מ היא להביא שכל הצדדים מרגישים שה־ אינטרסים החיוניים שלהם מבוט־ חים ולכבודם נשמר. נקבע את קצב פעולתנו לא על סמך ברז'נייב אלא לפי מהירות התקרבותם של הצ־ דדים זה לזה".

בקשר לידיעות, שאספקת הנשק לישראל „מרוקנת" את מחסני ה־ צבא האמריקאי השיב קיסינג'ר כי שר־ההגנה ג'יימס שלזינגר הב־ היר לו, כי ידיעות אלו אינן נכו־ נות. „אני מבין שהיו בסיכי נשק הצובים רבים מוגבר ואנו רוצים ביה לעשות את ה־ נדרש".

כאשר נשאל האם תרכנס ישראל לנצל הירוק, כדי לפתוח ב־ מתקפה מקדימה אמר: „על פי שיחותי עם מנהיגים ישראליים אינני מאמין, שמנהיג ישראלי אחראי כלשהו פועל על סמך הנחה זו. הם יודעים, שאם תיפתח מלחמה היא תגרור שורה של מאורעות בעלי תוצאות, שאין לחשב מראש. אני חושב, שהאנשים ה־ אחראים בישראל מבינים, שהשיפור ביחסי ארה"ב עם מדינות ערביות גם הוא פועל לטובת ה־ אינטרסים של ישראל, משום שזה דבר מאפשר לנו להפעיל השפעה ממתנת. המנהיגים הישראלים שאני נושא ונותן עמם מעוניינים בכנות להתקדם לקראת שלום. זוהי בעיה מסובכת מאוד, משום ששולי ה־ קיום של ישראל הרבה יותר צרים משלנו ומשום כך קשה לאמריקאים להבין את דאגותיה של ישראל".

בתשובה לשאלה על הודעת ברה"מ בקשר להסכם על „תיקון ג'קסון" תקף קיסינג'ר את יוזמי התיקון והדגיש, שבמו"מ שקט השיג הממשל עוד קודם לכן הגירה של 35,000 יהודים בשנה. הוא אמר, כי הבעיה מדאיגה אותו וציין את הנזק הרב שגורמת החלטת הקונגרס להגביל את האשראי לברה"מ. „מבחינת האשראי הסובייטים היום במצב גרוע יותר אחרי שלוש שנות דטאנט והגירה יהודית, משהיו קודם לכן. איננו יכולים לומר פשוט שהסובייטים חייבים לשלם תמורת הדטאנט ואחר כך לא לתת שום דבר בתמורה," אמר.

דבר DAVAR دافار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת"ד 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141. ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251־3. חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111־2־3.

הוועדה המרכזת התכנסה לאישור הסכם תוספת־היוקר

נשיאות התאחדות התעשיינים אישרה ההסדר

מאת סופר „דבר"

הוועדה המרכזת, בהשתתפות מזכירי האיגודים המקצועיים ומועצות הפועלים, התכנסה אמש בבית הוועה"פ לאישור הסכם תוספת היוקר שנחתם בסוף השבוע בלשכת שר האוצר.

בישיבה ידווח מזכ"ל ההסתדרות על ההסכם ויתקיים דיון ו־ לאחר סיכום צפוי אישור עמדת נציגי ההסתדרות במו"מ המשולש.

„מוקד" נגד הסכם תוס"י

בפנייה דחופה לוועדה המרכזת, באמצעות מזכ"ל ההסתדרות י. משל, תבע אתמול בבוקר נציג „מוקד", יאיר צבן, לא לאשר את ההסכם שנחתם ביום ב' בין ההסתדרות, המעסיקים והממשלה.

יאיר צבן טוען, כי ההסכם זה עומד בניגוד מפורש להחלטות הוועד הפועל של ההסתדרות, כי „ההסתדרות עומדת על כך שמכשיר תוספת היוקר יופעל במלואו וללא שינויים".

כן מאשים י. צבן את מנהיגי ההסתדרות שחתמו על עיקור דה־ פקטו של תוספת היוקר ונתנו בכך יד ל„תרגיל מכוער" של הטעיית ציבור העובדים.

סיעת „מוקד" חוזרת על תביעתה לכינוס דחוף של הועד הפועל לדיון בכל הפרשה.

אם פנייתו של יאיר צבן לא תיענה הוא ישקול פניה דחופה לוועדת הביקורת העליונה של ה־ הסתדרות, בתביעה לבירור כנגד י. משל וא. אברהמוביץ, בטענה של „חריגה מסמכות" ופגיעה ב־ החלטות הועה"פ.

צבן טוען עוד, כי שום צעד ממשי של חקיקה, המיועדת לס־ פוג סכומים גדולים מבעלי ההון, לא נעשה עד כה.

סופרו הכלכלי של „דבר" מודיע:

נשיאות התאחדות התעשיינים אישרה אתמול ברוב קולות את הסכם השכר ותוספת היוקר שהושג עליו בשבוע שעבר, בפגישה המשולשת עם הממשלה וההסתדרות.

המתנגדים לאישור ההסכם טענו, כי התעשייה לא תוכל לעמוד בתשלומים של תוספת היוקר בעיקר בענפי תעשיה שנפגעו מ־ הפיחות האחרון.

ביקורת נמתחה על הסכמת נציגי ההתאחדות לתשלום התשלומים הנלווים לתוספת היוקר, אף על־פי שהיה ברור, כי בנושא זה יעמדו בכל תוקף נציגי התעשיינים.

הנשיאות הביעה דאגה חמורה מהסחבת של משרדי הממשלה בנושא היצוא. הועלתה טענה על ידי יצואנים, שהם נאלצים לבטל הזמנות בשווי מאות אלפי דולארים, משום שאינם יודעים את התמריצים שינתנו להם ולא יכולים לקבוע את המחיר.

בישיבת אתמול הוחלט על הקמת מועצה מייעצת של ההתאחדות ליד מינהל הרכישה של משרד הבטחון, כדי לתאם ולסייע בייצור מוצרים שניתן לייצרם בישראל במקום לייבאם מחו"ל.

א. הורוביץ נבחר כיו"ר מיוחד של נשיא ההתאחדות לענייני יצוא.

קבלן תובע מיליון ל"י על עבודות עפר בקו בר־לב

קבלן לעבודות עפר הגיש לבית המשפט המחוזי בתל־אביב תביעה בסך מיליון ל"י נגד משרד הבטחון, בעד עבודות שעשה בקו בר־לב בעת מלחמת ההתשה. הקבלן טוען, כי שולם לו רק כשליש מערך העבודה שעשה.

הקבלן, משה לוי, מראשון לציון, טוען, כי זכה בחוזה ש־ פירסם אגף בינוי ונכסים של משרד הבטחון לבניית סוללת עפר ליד תעלת סואץ. חוזה עמו נחתם בינואר 1970. הוא השלים עבודה זו וקיבל תוספת־עבודה באותו מקום, כך שההיקף הכללי של העבודה שעשה הגיע למיליון וחצי ל"י. חלק מן העבודה נעשה תחת אש במלחמת ההתשה. הוא קיבל כחצי מיליון ל"י בעד ה־ עבודה, והוא טוען, כי סכום זה הוא רק שליש מערך העבודה, והחשבון הכללי מגיע למיליון ו־ חצי ל"י. הקבלן מצביע על כך שהגיש חשבונות־ביניים בסך 890 אלף ל"י והם אושרו על ידי נציגים מוסמכים של משרד הבטחון.

בכתב הגנה שהוגש אתמול מטעם משרד הבטחון נאמר, כי הקבלן מגזים בתביעתו ולא מגיע לו יותר מן הסכום שקיבל. בכתב ההגנה נאמר עוד, כי אמנם אושרו לו חשבונות־ביניים בסך 890 אלף ל"י, אך אין בכך הוכחה לנכונות החשבונות.

גם פרקליטות המדינה טוענת, כי החשבון שהגיש הקבלן הוא מופרז והוא עצמו הגיש חשבון שני מופחת, אך גם החשבון השני היה מופרז. לכן מבקשת הפרקליטות לדחות את התביעה. טרם נקבע מועד לבירור התביעה. (ע)

רשמית: קבלנים בעבודות בטחון לא שילמו מלוא המס

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

בישיבת ועדת־הכספים של הכנסת, שנתקיימה אתמול, הודה נציב מס הכנסה י. תמיר, כי קבלנים בעבודות במחנות לא שילמו בעבר את מלוא המס שהיו חייבים בו.

לי. תמיר הוצגה שאילתה של חה"כ עדי אמוראי, מהמערך, ש־ שאל לנכונות הידיעה, כי מע"צ ומשרד־הבטחון סירבו לדווח על הכנסות הקבלנים שהועסקו בעבודות־הביצורים מאז 1968. אמוראי שאל, אם גם כיום מצויים קבלנים הפטורים מחובת תשלום מס במקור.

בתשובה אמר י. תמיר, כי ב־ שנת 1969 לא היתה זרימת ה־ אינפורמציה על התשלומים לקבלנים בהיקף הרצוי, אולם שלטונות המס התגברו על הבעיה ב־ אפריל 1970 כשהנהיגו חובת ני־ כוי מס במקור לגביהם. עם זאת הזכיר נציב מס־הכנסה, בצטטו מדברי הרמטכ"ל לשעבר ח. בר־לב, כי באותה תקופה נעשו עבודות הביצורים בדחיפות מירבית ותחת אש. הוא גם הודה כי עד ב־1970, בזמן שהופסקה החבילה, הוחלט במעמד שר־האוצר שלא לחייב את הקבלנים בניכוי במקור בפנה הראשונה במלוא ההיקף, כדי שלא לחבל בשיתוף הפעולה שלהם בתקופת הורצה של ההסדר של ניכוי במקור שאין לו דוגמה בעולם כולו. על כך שאל ה"ה דוד קורן, איזה סכום היו חייבים הקבלנים לשלם, כמה מכך שילמו וכמה נותרו חייבים, והאם ויתרו להם על חוב זה. יו"ר ועדת הכספים, י. קרגמן, סיכם, בדרישו מנציבות מס־הכנסה דו"ח מלא לוועדת הכספים בנושא זה.

רקטור אוניברסיטת חיפה מברר התקריות עם סטודנטים ערביים

מאת יואל דר, סופר „דבר"

שתי התקריות שאירעו בשבוע שעבר ביוזמת סטודנטים ערביים באוניברסיטת חיפה יידונו בימים הקרובים בפורומים שונים.

הערב תתקיים ישיבה מיוחדת של אגודת הסטודנטים לדיון ב־ מצב שנתהווה. רקטור האוניברסיטה פרופ' גבי ורבורג קיים ב־ ימים האחרונים פגישות עם נציגי הסטודנטים היהודים והערבים. תכלית הפגישות הללו היא למתן עמדות קיצוניות משני הצדדים ולהגיע לידי הידברות על בסיס חברתי ותרבותי בין סטודנטים הלומדים במוסד אחד. מאידך, הגיש חה"כ משה שחל מסיעת המערך, הצעה לסדר היום של הכנסת לדון במה שאירע באוניברסיטה בעת הרצאת שר ה־ חינוך והתרבות אהרן ידלין.

גוף הקורא לעצמו „ועד הסטודנטים הערבים" פירסם אתמול גילוי דעת, שבו דוחה מה שהוא מכנה „מסע ונסיון להכתים את שם הסטודנטים הערבים". בגילוי הדעת תחת הכותרת „נאמנות למדינה — כן. נאמנות לדיכוי עצמי — לא" נאמר בין היתר: „הסטודנטים הערבים עזבו את הרצאתו של שר החינוך לא באות מחאה הפגנתי כפי שיוחס להם, מכיוון שחברי הועד שבו... אולם הלכו לפגישה קבוצה עם ראש בברכו היהודי־ערבי".

ועוד נאמר בגילוי הדעת, כי אף פעם לא עירערו על זכות קיומה של מדינת ישראל. הם מכבדים את חוקיה ועושים הכל, כדי לשפר את היחסים בין היהודים והערבים במדינה. אך הם מזהירים שאין לערב נאמנות למדינה עם נאמנות למדיניות מסוימת („מדיניות הכיבוש והתכחשות לזכויותיו ואף לעצם קיומו של העם הערבי־פלשתינאי... אך טיפש מי שיצפה מאיתנו להכרות וההתכחשות לעם הערבי־פלשתינאי כפי שאיננו מבקשים להכרות נגד עצם קיומה של מדינת ישראל").

יועץ שר המסחר והתעשיה עו"ד כמאל קאסם פירסם אתמול גי־ לוי דעה אישי שבו קרא, לא לערוך הכללות כאשר מתייחסים למה שהתרחש באוניברסיטת חי־ פה. ערביי ישראל יכולים להיות נאמנים למדינת ישראל ואסור לגרור אותם למצב שבו יצליחו גורמים עויינים לתקוע טריז בין היהודים והערבים. אם אכן יקרה כדבר הזה, ישיג אש"ף אחת מ־ מטרותיו, קובע קאסם.

אגמי קורא להתלכד למען לימודים תקינים

אורי אגמי, המזכיר המחוזי של מפלגת העבודה בחיפה, פנה אמש בפתיחת הישיבה של מזכירות ה־ מחוז בקריאה אל הסטודנטים ה־ ערבים והדרוזים, נאמני המדינה, להתלכד יחד עם עמיתיהם היהודים למען הבטחת קיום לימודים תקין ויחסים פנימיים תקינים בין בני כל העדות באוניברסיטת חי־ פה.

מוסדות המפלגה יקיימו דיון מיוחד על המצב הקיים באוניברסיטת חיפה והיחסים בין בני העדות השונות.

אנשי הטלוויזיה: מנהל „שערי צדק" דחף צלם ושבר מיקרופון; דובר ביה"ח: הצוות התבקש לעזוב כי הפריע לטיפול בפצועים

סופר „דבר" בירושלים
מאת טוביה מנדלסון

צוות הטלוויזיה הישראלית, שבא ביום ו' לבית החולים „שערי צדק" לצלם את פצועי הפיצוץ ברחוב בן־יהודה, גורש בכוח, לטענת הצוות, על ידי מנהל בית החולים, פרופסור מאיר. לפי אותה טענה דחף פרופ' מאיר את אחד הצלמים ובמהלך התקרית אף שבר מיקרופון של הטלוויזיה.

לסופר „דבר" נודע, כי ה־ יום תתקיים פגישה בין מנהל החדשות בטלוויזיה צבי גיל לבין מנהל בית החולים „ש־ ערי צדק", וכי מנהל מחלקת הצלמים בטלוויזיה דוד הירש־ פלד, שנמנה עם הצוות ש־ הגיע לבית החולים נתבקש להכין דו"ח מפורט על התק־ רית.

בתשובה לשאלות סיפר אתמול הצלם דוד הירשפלד, כי ביום ו' אחרי הצהרים, מיד בהודע דבר הפיצוץ, יצא אחד הצוותים של הטלוויזיה לבית החולים „שערי צדק" ל־ צלם את קליטת הפצועים והט־ טיפול בהם. כהגיע הצוות ל־ בית החולים, היה השער ס־ גור; אך לטענת הירשפלד, התיר דובר בית החולים ל־ צוות להיכנס ואף ביקש מהם למהר ולצלם לפני כניסת ה־ שבת. כשהחל הצוות לצלם, לטענת הירשפלד, התפרץ ל־ פתע מנהל בית החולים, פרופסור מאיר וקרא: „אתם לא תצלמו כאן. לי יש עוד ה־ בון עם רשות השידור". ותבע מצוות הטלוויזיה להסתלק מ־ המקום. לטענת אנשי הצוות, הוא דחף את הצלם הירשפלד ופגע בעינו כן שבר מיקרו־ פון, שהיה עם צוות הטלוויזיה.

הירשפלד סיפר עוד, כי אחרי שיצא צוות הטלוויזיה מבית החולים והחל לצלם מ־ חוץ לשער, יצא לשם פרופ' מאיר המשיך לתבוע, תוך שימוש בכוח, שהצוות יחדל מלצלם — עד שלבסוף נאלצה המשטרה להפריד בין צוות הטלוויזיה לבין מנהל בית החולים.

לסופר „דבר" נודע, כי ל־ פחות חלק מהתקרית מצולם ומוקלט ומצוי בידי הטלוויזיה.

תגובת בית החולים

דובר בית החולים יואל בך אור אמר אתמול כי צוות הטלוויזיה הגיע לבית החולים מוקדם מאד, בשעה שעדיין היה לחץ כבד על שער בית החולים מצד קהל רב. בך אור הכחיש, כי התיר לצוות להיכנס וטען, כי הם „הצ־ ליחו להיכנס בלי אישור". ל־ פי גירסתו של בך אור על מה שקרה אחר כך, ביקש פרופסור מאיר מהצוות לצאת מבית החולים ולא לצלם, שכן באותה עת טיפלו בפצועים בחדר המיון ולא היה מקום לצילומי טלוויזיה.

בעת שביקש מנהל בית החולים מהצוות לצאת, המ־ שיך הדובר, התחילו לצלם אותו ואז דחף את הצלם. אשר לטענה, כי פרופ' מאיר שבר מיקרופון, הגיב הדובר, כי בשעה שביקש מהצוות ל־ צאת קירבו את המיקרופון אל פניו ואז דחף פרופסור מאיר את המיקרופון הצידה. הדובר אמר, כי איננו יודע אם אכן נשבר המיקרופון. הדובר טען עוד, כי הוא לא יכול היה לתת לצוות הטלוויזיה אישור להיכנס לבית החולים, שכן הגיע בלבל באחור יותר של התקרית.

כאמור, תידון הפרשה היום בין מנהל החדשות בטלוויזיה לבין מנהל בית החולים. אמש לא ניתן היה להשיג את תגובתו של פרופ' מאיר, שכן מספר הטלפון בביתו חסוי ודובר בית החולים טען, כי אינו מוסמך למסור לעתונאי.

היום הדיון בעתירת גונן

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

הבקר תישמע בבית המשפט ה־ עליון עתירת האלוף שמואל גונן, המבקש להורות לוועדת אגרנט ש־ תאפשר לו ליהנות מסעיף 15 של חוק ועדות החקירה הממלכתיות. לדיון זה הוזמן גם היועץ המשפטי לממשלה מאיר שמגר. עד כה סירבה ועדת אגרנט לקבל את פירושו של האלוף גונן לגבי סעיף 15, בטענה שהוא אינו חל כאשר מסיקים מסקנות לרעתו של אדם על פי עדותו ועל יסוד מיסמכים שהוא עצמו הגיש.

נדחה משפט „רשת הריגול הישראלית" בעדן

עדן, (ע"י). — המשפט נגד עשרת חברי רשת ריגול, המואשמים בריגול למען המודיעין ה־ ישראלי והאמריקאי, אשר נפתח בראשית החודש בעדן — נדחה לשבת הקרובה.

בישיבה הפומבית השניה של משפט זה לפני בית המשפט הפ־ לילי בעדן, העיד הנאשם הראשי מוחמד עלי גולאם מלדימה. בתום עדותו ביקש סניגורו לדחות את המשך המשפט. השופטים הסכימו לכך על אף התנגדות התביעה.

עשרת חברי הרשת הואשמו גם, כי קיבלו תשלום מהחברה האמריקאית „איי. טי. טי.". ראשי הרשת הם שני אחים ממוצא הודי, גולאם מלדימה ונאז מלדימה.

העדה הבוכרית קוראת להציל את לביוב

ועד העדה הבוכרית בתל־אביב שלח אתמול מברק לסיעות הכנסת, הקורא להן לעורר את דעת הקהל העולמית למען הצלתו של מיכאל לביוב, שנידון למיתה ב־ ברה"מ.

בריטניה מתכוונת לשקול מחדש את עמדתה כלפי אונסק"ו, בעקבות העמדה שנקט ארגון זה כלפי ישראל — סבורים חוגים בלונדון, בעקבות המכתב שפרסמה ג'ודית הארט.

אושרה בניית 900 דירות חדשות בתל־אביב

900 דירות חדשות אושרו לבניה בת"א על ידי ועדת־המשנה לתכנון ובניה במרחב תל־אביב. יו"ר הועדה, י. גריפל, מסר, כי התכניות שאושרו כוללות: תכנית בינוי לגבי השטח המוקף ברחובות דבורה הנביאה, רשפון ודרך־הגליל (בשטח הגובל עם נאות אפקה ב'). על פי תכנית זאת, אשר הוכנה על ידי אדר' ר. כנס, יוקמו 532 יחידות דיור שכל אחת כ־100 מ"ר. בשטח של שיכון „נוה שרת" אושרה תכנית בינוי שהוכנה על ידי אדר' ר. כנס שעל פיה יוקמו 176 דירות. בכפר שלם אושרה תכנית בינוי שהוכנה על ידי אדר' י. פרלשטין, אשר לפיה יוקמו 192 יחידות דיור. התכניות הנ"ל יועברו ב־ קרוב לאישור הועדה לבנין ערים המחוזית.

ידלין נדרש לגנות ההפגנה בבר־אילן

שר החינוך, אהרן ידלין, נתבקש אתמול, בתוקף תפקידו כיו"ר המועצה להשכלה גבוהה, להגיב על הפגנות ההורים השכולים נגד הרצאת חה"כ משה דיין באוניברסיטת „בר־אילן".

רקטור האוניברסיטה, פרופ' בנהם צבי קודר, שלח מברק בו נאמר: „אבקש להביא לידי החלטת גינוי במועצה להשכלה גבוהה את ההתערבות האלימה של קבוצת אנשים בלתי מוזמנים ש־ התארגנה למניעת קיום הרצאה שהכניסה אליה היתה עפ"י כרטיסי הזמנה בלבד, במסגרת סמינריון המתקיים באוניברסיטה. ה־ הרצאות נועדו להתקיים בנושא „יחסי ישראל־ערב" ומחמת סכנה של שפיכות דמים נאלצנו לדחות את ההרצאה האחרונה ולקיימה בפני מספר משתתפים מועט. פרסום החלטת גינוי תקיפה בדחיפות מטעם המועצה להשכלה גבוהה נראה לנו הכרחי לשם הבטחת מהלך לימודים סדיר ב־ אוניברסיטאות ישראל עפ"י ה־ תכניות שנקבעו במוסדות האקדמיים המוסמכים".

העתק המברק נשלח למספר שרים, חברי כנסת ולוועדת החינוך של הכנסת. (ע)

הממשלה

(המשך מעמוד 1)
רים והן את עמדת ישראל, כדי להשאיר בקאהיר רושם ברור לפני ביקור ברז'נייב, כי המשך ה־ תיווך האמריקאי בין ישראל לבין מצרים לגבי הסדר חלקי נוסף עשוי להצליח ובוודאי לבן. שכבת־רים לא תנעל את הדלת בפני המשך התיווך האמריקאי ולא תע־ נה לדרישה הסובייטית לדרוש את המשך המשא ומתן עם ישראל רק במסגרת ועידת ז'נבה.

בטחון שוטף

שר הבטחון שמעון פרס, הרמטכ"ל רב־אלוף מרדכי גור ושר המשטרה שלמה הלל סקרו ענייני בטחון שוטף במסגרת ועדת שרים לענייני בטחון. נמסרו דיווחים על פיגועי המחבלים בשבוע שעבר ועל האמצעים שננקטו, אך לא התקבלו החלטות מיוחדות. במהלך הישיבה נודע לממשלה על הטלת הרימון על אוטובוס הצליינים ב־ עזריה.

תיקרת המס האחיד תועלה ל־2000 ל"י

הוועדה המרכזת של ה־ הסתדרות, רשמה אתמול לפניה את החלטת ועדת התקציב של הועה"פ בדבר העלאת תיקרת המס־האחיד כ־1 בינואר 1975.

גזבר ההסתדרות ישראל קיסר שהביא את החלטת ועדת התקציב בנדון, הודיע, כי ההחלטה מבוססת על עקרונות אלה:

● תיקרת המס־האחיד תועלה ה־ חל מ־1 בינואר 1975 מ־1500 ל"י לחודש ל־2000 ל"י.

● עד 1000 ל"י לא יחול כל שינוי. מ־1000 ל"י עד 2000 ל"י המס הכולל יהיה מ־0.88 ל"י (עד 1500 ל"י) ל־1.61 ל"י.

● לגבי השנים הבאות תשתנה תקרת המס־האחיד לפי השינויים בשכר הממוצע במשק, בתחילת כל שנה, אולם לא יותר מתיקרת הביטוח הלאומי.

ההחלטה הנ"ל תובא מטעם ועדת התקציב לאישור מליאת ה־ ועד־הפועל שתתכנס ביום ראשון הבא (29.12.74).

כן אישרה הוועדה המרכזת את סדר־היום של ישיבת הועה"פ ב־ יום א' הקרוב כלהלן:

● תוספת־היוקר — דו"ח על הפעילות וההיערכות לקראת חודש יולי;

● תקציב הוועד־הפועל לשנת 1975 ותיקרת המס־האחיד.

קול מציע: קזינו במצפה־רמון ובאילת

מאת משולם עד, סופר „דבר"

שר התיירות משה קול רוצה להקים קזינו במצפה־רמון ובאילת.

מקור מהימן בנגב גילה, כי השר קול רוצה, כי ראש הממשלה יצחק רבין יסמוך ידיו על תוכנית זו. הוא אומר, כי הקמת קזינו בשני המקומות האלה תזרז את התפתחותם, כי תיירים רבים וגם תושבי הארץ ימהרו שמה.

לעניני עיירות הפיתוח נשאל השר קול, אם גם במקומות אחרים בארץ, כנהריה, לא ידרשו קזינו — בעקבות התקדים של ערי הדרום — אם יוקם שם. השר אמר, כי הוא מתכוון אך ורק למצפה־רמון ולאילת המשוועות לפיתוח תיירות.

פקיד בכיר בנגב אמר אמש, כי „היעדר קזינו בארץ, דומה באופיו לנושא הזנות, שכל אחד יודע שהיא קיימת ודורש לעגנה במסגרת החוק. יש בארץ גם שחקני מזל לא חוקיים והקזינו יצמצם את העבירות על החוק". המקור אמר, כי בורצות הפורים צם את העבירות על החוק.

היעדר מיכשור בנמלים מסכן משלוח נייר עתונים

קיימת סכנה שמשלוח נייר עתון בשווי של קרוב למיליון וחצי דולאר, אשר נועד לשמש כ„מלאי ברזל" לעתונות הישראלית — יינזק קשות וכתוצאה מכך ירוּד למטון רבבות דולרים.

סיבת הנזק היא — העדר מיכשור מתאים לפריקת נייר בנמלים בארץ.

המטען הגיע לנמל אשדוד באניה „חזר", אך לאחר פריקת כמות קטנה הופסקה הפריקה. בי־ נתיים הובא לידיעת איגוד העתונים היומיים, כי שלטונות נמל אשדוד יחד עם הנהלת „צים" החליטו להעביר את האניה נושאת הנייר מנמל אשדוד לנמל חיפה.

סגן מנהל נמל אשדוד, יצחק רבינוביץ אמר, כי הפריקה באשדוד הופסקה משום שהאניה היתה מוטענת בצורה שונה מן הרגיל, והנהלת הנמל הגיעה למסקנה, ש־ בנסיבות אלה לא תוכל לפרוק את הנייר בלי לגרום לו נזק.

רבינוביץ הסביר, כי עד כה היו גלילי הנייר מוטענים באניות בשכיבה, ואילו הפעם הם מוטענים בעמידה. „לפריקה, מחייב הדבר שימוש בתופסנים מיוחדים, המרימים את הגלילים ומשכיבים אותם — מכיוון שההובלה במשאיות נעשית בשכיבה בלבד. תופסנים כאלה אינם מצויים בציוד של נמל אשדוד.

רבינוביץ ציין, כי בעקבות הודעה זו של הנהלת הנמל הוחלט ב„צים" להעביר את האניה לחיפה.

נציג איגוד העתונים היומיים ציין בקשר לכך, כי בדרך כלל מתקבלים המשלוחים מעובדים עם מטעינים את הגלילים בשכיבה, אך הפעם הגיעו מקנדה, עם מטעינים אותם בעמידה. הוא הדגיש, כי המיכשור הדרוש לטיפול בגלילים המוטענים בעמידה נמצא ב־ רוב הנמלים בעולם, ומן הראוי, שיימצא גם בנמלי ישראל. הוא הוסיף, כי מיכשור זה חסר גם בחיפה ולא רק באשדוד.

חברי מרום־גולן מנעו כריה ממחצבה של חיל־ההנדסה

מאת סופר „דבר" בגליל

חברי קיבוץ מרום גולן הציבו אתמול משמרת מחאה ליד מחצבת הטוף של חיל ההנדסה פיקוד הצפון בתל־שיפון וגרמו להפסקת העבודה במחצבה הצבאית.

הפעולה להצבת המשמרת נעשתה בטענת קיבוץ מרום גולן, כי מחצבת־הטוף של חיל־ההנדסה מופעלת שלא כחוק, ואף יש בכך משום השגת גבול. נציגי הקיבוץ הסבירו לעתונאים, כי למרום גולן יש זכויות כרייה גם בתל־שיפון שבו מצויה המחצבה של חיל־ההנדסה. הקיבוץ פנה לפני כשלוש שנים לוועדה המחוזית ל־ תכנון ובניין ערים בבקשה לאשר לו הקמת מחצבה כרייה בתל־שיפון, אך האישור טרם ניתן, כנראה בגלל התנגדות רשות שמורות־הטבע; אולם תוך כדי כך הפעיל חיל־ההנדסה פיקוד־צפון ציוד שכור של קבלנים פרטיים לכריית־טוף במחצבת המריבה (הטוף הוא חומר שמשתמשים בו לריפוד כבישים וגם לבניה).

המשמרת הוסרה

בהתערבות שני חברים ממזכירות הקיבוץ המאוחד הוסרה משמרת המחאה וסוכם לקיים בירור בנדון. חברי קיבוץ מרום גולן התריעו גם על כך שחיל הנדסה־פיקוד־צפון עושה עסקים עם קבלנים פרטיים וציבוריים בדבר כריית־טוף בתל־שיפון שבו יש לקיבוץ זכויות כרייה חוקיות. פעולות חיל ההנדסה בתל־שיפון עלולות לדעת חברי הקיבוץ, לסכן את קיומו של ענף הטוף שבו השקיע הקיבוץ יותר מ־4 מיליון ל"י. מזכירות מרום גולן פנתה בנדון לשר הבטחון, לשר י. גלילי ולרמטכ"ל, ונענתה, כי העניין נמסר לבירורו של אלוף פיקוד הצפון, שיזמין את חברי הקיבוץ לפגישה בנדון, אך הפגישה טרם נתקיימה.

„יש אמת ועניין ציבורי בפרסום על הבניה ברובע המקובלים בצפת"

„דבר" כופר באשמת לשון הרע

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר" בת"א

מאבק משפטי חריף ניהלו אתמול בפני שופט השלום בתל אביב, חיים שפירא, באי־ כוחו של „דבר" עוה"ד א. אנקוריון ובא־כוח אגודת „נחל נובע מקור חכמה" של חסידי בראסלב, עו"ד מ. נחשון בעק־ בות קובלנה פלילית פרטית לפי החוק לשון הרע, שהגישה האגודה נגד עורכת „דבר" ו־ כתב העתון בגליל ישעיהו עש־ ני.

האגודה, שמטרותיה המוצהרות ל־ פי עדותו של מנהלה נח חפץ היא „הרחבת הישוב הדתי בגליל העליון" ושהחלה בתהליכי בנייה ברובע המקובלים בצפת, מצאה את העילה למשפט נגד „דבר" ב־ אחת הכתבות של עשני בה הוא אמר, כי „תושבי המקום שהחברה נישלה אותם מנחלותיהם, תבעו להחזיר להם את חלקותיהם ולאפשר להם לבנות את בתיהם בתי־ אום עם הרשות לשיקום ולביצור".

בהעלותו אתמול את ישעיהו עשני על דוכן העדים ניסה עו"ד אנקוריון להוכיח, כי השימוש במ־ לה „נישול" אין בו הוצאת דיבה ואין לשון הרע בידיעה אשר פורסמה בתום־לב ואף יש אמת ועניין ציבורי בפרסום על המתרחש ברובע המקובלים בצפת, עובדה ה־ מוצאת את אישורה על ידי העלאת הנושא בוועדת הפנים של הכנסת.

בחקירה הנגדית של עשני, ש־ טרם נסתיימה ותימשך בישיבה ה־ באה של בית המשפט, ניסה בא־ כוח האגודה עו"ד נחשון להוכיח, כי עשני אחוז „דיבוק" של העיר העתיקה בצפת ועל רקע זה הוא מעודד קבוצת תושבים לצאת נגד פעולות האגודה ברובע המקובלים. „בגלל כתבות עשני נגרמו עיכובים בעבודות והפסדים כספיים" — טען עו"ד נחשון.

אתר היסטורי מוזנח

ישעיהו עשני, הוא תושב צפת וכתב „דבר" בגליל זה 27 שנה, פרסם מספר ספרים על צפת ותולדותיה ומרצה על היסטוריה של העיר ועתיקותיה במסגרת מאורגנת למורים, חיילים, חברי האגודה להגנת הטבע והגנה. בהעידו בשבועה הוא אמר בתשובה לשאלת עו"ד אנקוריון, כי הקטע ש־ שימש כעילה לקובלנת האגודה פורסם כדיווח מישיבת ועדת ה־ ערעורים של הוועדה המחוזית ל־ בנין ותכנון על דברים שהוש־ מעו במהלכה. לדברי עשני העלו טענות נישול בין היתר אסתר קלרה ורבקה יצחק.

עשני ציין, כי אין לו שום התנגדות לתכניות של חסידי ברס־ לב, אך העבודות המבוצעות ב־ מקום מחקו למעשה את מראיתו של הרובע, פגעו בבתים של האר"י, בבית הכנסת והמקוה, ב־ פקידות האגודה ובאמצעותה הבו־ לדוזרים של עירית צפת נורד ה־ של פרופיל הגג הכל זה נעשה ללא אישור חוקי.

המשפט יתחדש ב־12 בינואר וההגנה הודיעה על הזמנת עדים מספר.

ביום שלישי, 24.12.74, י' בטבת תשל"ה ב־4.00 אחה"צ בגבעת השלושה.
נעלה לקבר של חברנו היקר
אפרים זהבי (גולדפדר) ז"ל
במלאת שנה למותו
בית גבעת השלושה

הטכניון לעזרת אגף אפסנאות

נקבעה מחדש רמת המלאי בתחמושת; נשלמת החזרת ציוד הלחימה לכשירות מיבצעית

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

במכון הטכניון יעזרו לאגף האפסנאות של צה"ל, בעיקר בעריכת מחקרים לקביעת דרכי טיפול בנושאים הנתונים לטיפול האגף, הנדלש על תקציב ענקי והנתון בבעיות רבות במושגים שונים ומגוונים — תוך ברכש וכלה בתחזוקה, בטיפול ציוד וכלים, וקד הספקתו לעוצבות צה"ל.

ההצעה מצד מכוני הטכניון הוגשה לראש אגף האפסנאות אלוף צ'רנו לו עליידי נשיא הטכניון אלוף (מיל.) עמוס חורב, שהוא עצמו היה ראש אג"א במטכ"ל. נושאי המחקרים וסדר העדיפות של ביצועם ייקבעו בזמן הקרוב בתיאום בין אג"א לטכניון. לאג"א צורך ביידע מדעי בתחום כי הנדסת־ייצור, ניתוח־עיסוקים, ניהולים כלכליים וכיו"ב ובמסגרת כזו מצויים אנשים בעלי ידע ונסיון בתחומים אלה.

הדרכה במקום כתיבת דו"חות

באג"א הופעלה באחרונה מתכונת פיקוד והדרכה, שאנשיה יורדים לדרגים של העוצבות וגם יחידות קטנות יותר, כדי לבדוק את טיפולם בציוד ובאמצעים אחרים שברשותם, בעיקר כדי להדריכם ולתקן שגיאות. אין הכוונה לכתיבת דו"ח, אלא לתיקון ומתן הדרכה נכונה בו במקום עליידי בעלי נסיון וידע כהדרג של אגף האפסנאות.

אגף האפסנאות נתון עתה בעיצומה של עבודה מאומצת של הצטיידות צה"ל בכלי נשק וכלי אמצעי לחימה אחרים בעקבות המלחמה האחרונה; הספקה הדדית לארגוני היחידות המוצבות בצה"ל, כגון מן בתצבה הסדיר הקודם; וכבאמצע צבום לתחזיר לכשירות ציוד ואמצעים אחרים.

התקצעות לשמים אישקה

כבעיות הנקים, הנגמשים, הארטילריה המתנייעת והכלים האחרים שקולט צה"ל, גדולות מאוד. צה"ל כתוצב הולך בכלים אלה, כהתנהגה לבה שהיה לו ערב מלחמה יום הכיפורים. לצורך קליטתם של ציוד זה נעשית עבודת בינוי רבה במחנות.

קריאה להתעשייה להצטרף לייצור

אגף האפסנאות פנה באחרונה אל המפעלים ישראליים כדי לעניין אותם בכניסה לייצור פריטים חלפים וכן כלים שלמים במידה שאפשר לצרכי צה"ל, כדי הייצור לבסוק האורח. המטרה היא לייצר בארץ כל מה שניתן כמידת הידע הכינוי והתשתית המצויים.

רמת המלאי של התחמושת בצה"ל, אשר נקבעה מחדש אחרי מלחמת יום הכיפורים כאחד מלקחי המלחמה, הביאה למסקנה המחייבת לבעשה האחראים לכך בצה"ל מרצים בקצב הבנת רמת המלאי היא בהתאם ללוח זמנים, שנקבע לכך.

התברר, שבמלחמת יום הכיפורים לא נדרשה בהבטיצוליונים ונגד תחמושת עליידי טנק או עליידי הותר, מאשר הבמוצע במלחמת ששת הימים.

נרכשו כלי הובלה

אחת הבעיות של המלחמה האחרונה — אמצעי התובלה — קיבלה טיפול בעדיפות גבוהה; היא נפתרה ברובה עליידי רכישת אמצעי־הובלה כבדים ומשוכללים עליידי צה"ל. לקח זה בא כדי למנוע את המצב, שמלחמה מבושכת תגרום מחסור אמצעי הובלה במשק האורחי ובצורך.

כאז המלחמה האחרונה חל שיפור ניכר באמצעים לראיית לילה, הבצויים בצה"ל. קצב הזנת סיידות בפריטים אלה יימשך גם בשנה הבאה. המדובר בפריטי ציוד, שבהם כושקעים סכומי כסף ניכרים באוד.

הכנית העבודה על החזרת ציוד לחימה לכשירות בתקדמת בהתאם ללוח־הזמנים וביצוע החזרת כל הציוד לכשירות עומד בפני סיום.

ויקטור פולסקי יצא לישראל

הפיסיקאי שעלייתו עוכבה ארבע שנים „מטעמי בטחון" הוא פעיל־העלייה הראשון היוצא מברה"מ אחרי אישור תיקון ג'קסון. – הק.ג.ב. החרים אצל אלכסנדר וורונל כתבים על חיי היהודים

מוסקוה, (עי"ר וע"ק). — הפיסיקאי ויקטור פולסקי, מראשי הפעילים היהודיים בברה"מ, שהמתין ארבע שנים להיתר יציאה, המריא אתמול ממוסקווה בדרכו לישראל.

פולסקי היה הראשון מבין הפעילים היהודים שהשלטונות מנעו מהם הגירה ב„נימוקים בטחוניים" — אשר עוזב את ברית המועצות, מאז ההסכם האמריקאי־סובייטי.

פולסקי, בן ה־44, קיבל רשות לצאת לפני שישה שבועות. אך אמר, כי הבתיק עד שאחותו המאושפזת בביתה התוספתן בטרם יעזוב את המדינה.

הוא טס תחילה לוינה בדרכו לחזר, בלוויית רעייתו ילנה, בתו מרינה בת ה־16, אמו, ואחותו. אחר תנ ואחייניתו.

פעיל עליה אחר, הפיסיקאי אלכסנדר הרונל, אמור ללכת בעקבותיו תוך ימים ספורים.

שביתת רעב

פעילי עליה אחרים הודיעו ביוגיים, כי פתחו בשביתת רעב בת 48 שעות, כדי לציין את גזר הדין שנפסק לפני "ארבע" שנים בלנינגרד לקבוצה של יהודים שניסו לחטוף מטוס, כדי להמלט מברה"מ.

סילבה זלמנסון, שנכנתה עם קבוצת החוטפים בכות, שוחררה באוגוסט ועלתה ארצה. אולם בעלה ועוד אחיה עדיין כלואים בבית הסוהר.

מקור יהודי אמר, כי האסירים עצמם יצטרפו הערב לצום.

פעילי העליה מתכוונים להפגין היום לפני בנין הסובייטי העליון כדי לבכר לשלטונות עצומה ובה דרישה לשחרר את הצעירים. על העצומה חתמו 300 איש. הק. ג. ב. כבר הזהיר את המארגנים, כי פעולה כזו תחשב ל„התגרות".

עצומה "קיסינג'ר"

500 רופאים מאזור המטרופולין הניו־יורקי קראו בתוך כך לד"ר הנרי קיסינג'ר, להתערב לטובת ד"ר מיכאל שטרן, הרופא העומד עתה לדין בקייב ויניצה שבאוקראינה.

הרופאים מציינים בפנייתם, כי ד"ר שטרן־„עומד לשפוט בשל האשמות מבוימות של לקיחת שוחד וטיפול בלתי נכון בחולים.

ועוד גינוי סובייטי

ברה"מ עצמה שבה והכריזה על התנגדותה הנמרצת לחוק הסחר האמריקאי, המתנה הקלות סחר לברה"מ בהגירה חופשית יותר. הבטאון הקומוניסטי „פראבדה" כתב, כי ברה"מ דוחה כל נסיון להתערב בעניניה הפנימיים.

„פראבדה", כתב כי „יש להדגיש שהסכם הסחר הסובייטי־אמריקאי מ־1972 קובע ברורות, כי יחסי המסחר והכלכלה בין שתי הארצות חייבים להיות מושתתים על בסיס של שוויון מלא על הצדדים ואי־התערבות בעניינים הפנימיים של כל צד וצד.

„כעת מנסים שודהי הבתיהות להתגוד תחת עצם היסודות של ההסכם הסובייטי—אמריקאי. שלטונות ברה"מ, דוחים להלוטין כבלתי מתקבלים, את כל הנסיונות מכל צד שהוא להתערבות בעניינים שהם לגמרי בתחום הסיפוס הפנימי של ברה"מ ואינם נוגעים לגורם אחר כלשהו".

הודעה לעתונות של אלכסנדר וורונל

את הדברים הבאים מסר בשיחה טלפונית אחד מחבריו של אלכסנדר וורונל — בשמו ולפי בקשתו.

„ב־19 בדצמבר ש. ז. — מחצית השנה בדיוק לאחר החיפוש הראשון בביתי, נערך החיפוש השני. עובדי הק. ג. ב. שערכו את החיפוש, היו אותם אנשים — שניים מלנינגראד ושניים ממוסקוה — והעילה לכך הסרית הגיון כקודמתה — היכרות שלי עם סופר לנינגראדי ולדימיר מאראמזין. אולם הפעם היתה נבנותם גדולה יותר והדבר בא לידי ביטוי בקלות, בה פרצו את דלת הכניסה, בשעה שאנחנו היססנו לפתוח אותה.

„בשרת שני החיפושים היתה החרמת הכתבים העוסקים בחיי היהודים בברה"מ, אשר אשתי ואני אוספים זה כמה שנים ומפרסמים בקובץ „יהודים בברה"מ". חומר זה הוא בבדיה בסויימת מיוחד במינו. היינו עדים למאורעות מופלאים וגדולים — לידתה של תודעה יהודית חדשה, שלמעשה צמחה מלא כלום. כיהודי ברית המועצות נשלל במשך שני דורות הקשר, הן עם אחיהם והן עם המסורת היהודית בת אלף השנים. הבודדים בעלי החזון ניספו במחנות ובמקומות שהוגלו אליהם, מבלי שזכו להבנה מצד המוני היהודים בברה"מ. הרוב המכריע של יהודי ברה"מ לא רק שקיבל את השפה הרוסית כשפת דיבור, כי אם הגדיר עצמו במסגרת התרבות הרוסית.

„והאה, זה רק שנים אחדות שהתרחש לנגד עינינו הנס — תחייה התודעה הלאומית, התעוררות הרגש הדתי — אשר גרמו למעשים, שיתכן ויביאו לשינויים בדברי ימי ישראל ובוודאי שהם משנים מקצה לקצה את התנאים בברה"מ.

„לא היינו משקיפים פאסיביים לתהליך זה. יחד עם אחרים היינו בין התרעים ויחד עם אחרים ראינו אור. אנחנו משוכנעים שרישום כן של עליות וירידות אלה, הגשת תמונה אובייקטיבית של כל מה שקרה והבעת השקפותיהם הסובייקטיביות של המשתתפים בארועים אלה — יש להם עתה ויהיה להם בעתיד ערך עצום בעבור ההיסטוריה היהודית, וייתכן שיעריכו אותם בעתיד כבעלי ערך אנושי כללי — על כל פנים בגבולות הציוויליזציה המושתתת על התנ"ך".

על ההודעה חתום אלכסנדר וורונל.

הפגנת הזדהות עם אסירי ציון

„אנו נמצאים עתה בשעת משבר בפרשה המופלאה של עליית יהודי ברית המועצות. אל נירתע מקשיים, המאבק הוא ממושך וקשה והוא מחייב אומץ ואורך רוח — אמר פ. ספיר, יו"ר ההנהלה הציונית, בעצרת הזדהות עם אסירי ציון בברית המועצות, שהתקיימה אתמול אחה"צ ברחבת הכותל המערבי בירושלים.

העצרת התקיימה בסיסמה: „מאבקם של אסירי ציון הוא מאבקנו — נרים קולנו למען שחרורם", ובה השתתפו מאות מבני משפחותיהם של אסירי ציון בברית המועצות, עולים חדשים, פעילי עליה ותושבי ירושלים מכל החוגים והשכבות.

העצרת נצלה שביתת־רעב של יום אחד אשר גזרו על עצמם אתמול קרובי משפחותיהם של אסירי ציון בברית המועצות לציון מלאת ארבע שנים למשפט לנינגראד הראשון. היא נקראה מטעם המועצה הציבורית למען יהודי ברית המועצות והתאחדות הסטודנטים.

מלבד פ. ספיר־נשאו דברים נציגי משפחות האסירים וסטודנטים.

שבוע הפגנות למען יהדות סוריה

על שבוע של הפגנות מחאה בארץ ובחו"ל מ־12 בינואר עד 17 בו — להצלת יהדות סוריה — הודיעה אתמול נשיאות התאחדות הסטודנטים בישראל.

באותו שבוע יערכו תהלוכות־אלם ועצרות הזדהות של סטודנטים בכל האוניברסיטאות בישראל. יתקיימו הפגנות ותהלוכות גם בכיכרות הערים המרכזיות.

התאחדות הסטודנטים הארצית עשתה סידורים לעריכת הפגנות גם בכמה מדינות באירופה. עד כה נמסר, כי ביאטה קלארספלד תארגן את ההפגנה בפאריס וארגון נשים נוצריות בבריטניה יקיים הפגנה בלונדון. כן תישלח פנייה לסנאטור ג'קסון בארה"ב על נושא יהדות סוריה ופנייה למזכיר ארים ד"ר קורט ואלדהיים.

בהפגנות ובעצרות בישראל יקחו חלק המרצה הציבורית להצלת יהודי ערב, בתי ספר תיכוניים בתל־אביב ובגוש דן ואיגודים מקצועיים.

נודע, כי באחרונה הגיעו שוב ידיעות מדאיגות ממקורות שונים על מצבם של יהודי סוריה. (ע)

„מפעל הידברות": פרופסורים דוברי עברית מארה"ב יבואו לשהות בערי פיתוח בישראל

מאת סופר „דבר" בירושלים

כמפעל חדש של הבאת „שליחים" מארה"ב לישראל, ייפתח היום על ידי המחלקה לארגון והסברה של ההסתדרות הציונית העולמית. שלושה פרופסורים אמריקאים, דוברי עברית, יגיעו לישראל במסגרת „מפעל ההידברות" כאשר כל אחד מהם ישהה שבוע ימים בעיירות פיתוח.

בעת שהותם בעיירות בית שאן, חצור ונתיבות, הם ייפגשו עם כל רבדי האוכלוסיה, כגון מורים וגננות, עקרות בית, עובדים סוציאליים, בני נוער, חברי גרעיני „עודדי" רצעי עובדים ומרכזות הקיירות. הפגישות והשיחות יהיו בלתי פורמאליות. כיון שהד מגמה היא, לקיים הידברות בין האזרחים האמריקאיים לבין תושבי העיירות. הכליחים יתגוררו בתקופה זו בבתים פרטיים בתוך העיירות ובסביבתה, וכן בישובי הסביבה.

בתום התקופה שהותם בעיירות הם יעברו לירושלים לכמה ימים, כדי לקיים פגישות עם אישי ציבור, מדריכי נוער, ועם יו"ר הנהלת הסוכנות פ. ספיר וראש המחלקה לארגון והסברה א. סנקר.

שלושת הפרופסורים, הם: דוד סידורסקי, פרופ' לפילוסופיה באוניברסיטת קולומביה שבניו־יורק, אשר ישהה בנתיבות; איזידור קוסלר, פרופ' להנך בין־לאומי, מאוניברסיטת מקגיל במונטריאול אשר ישהה בבית־שאן, וחיים וקסמן, פרופ' לסוציולוגיה באוניברסיטת ברוקלין, שישהה בחצור הגלילית.

שלושתם פעילים בחיי הציבוריות היהודית והציונית ואף מכהנים בתפקידים מרכזיים בארגוני פרופסורים למען השלום במזרח התיכון ובארגונים למען יהדות בריה"מ.

אושרה רכישת ג'מבו רביעי ל„אל על"

מאת סופר „דבר" לעניני תעופה

ועדת השרים לעניני כלכלה אישרה אמש רכישת מטוס ענקי מדגם „747 סי." הרביעי במספר לחברת „אל על".

מטוס זה הוא דו־תכליתי והוא יכול להוביל נוסעים או מטען. יש בו מקום ל־412 נוסעים או ל־100 טונות מטען לאירופה או 8 טונות מטען לארה"ב.

מחיר המטוס הוא 40 מיליון דולר בקירוב. הוא יהיה מצויד במנועים חדשים תוצרת „פראט אנד ויטני", שהם בעלי כוח סחב גדול יותר.

מועד מסירת המטוס לחברת „אל על" — בנובמבר 1975.

ועדת חו"ב סיירה בגי"ש

ועדת חוץ ובטחון של הכנסת סיירה אתמול בגייסות השריון. נפגשה עם מפקד גייסות השריון, האלוף משה פלד. הסבל הבכיר של מפקדת הגייסות. הוועדה שמעה מפי מפקד הגיס על היערכות גייסות השריון ועל קליטת הנשק והציוד החדש שהתקבל בגייסות.

סגן־הנשיא נלסון רוקפלר (משמאל) בישיבת־עבודה ראשונה עם הנשיא פורד בלשכתו בבית הלבן.
צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

פורד לרוקפלר: גישה פתוחה ללשכתי

ואשינגטון, (יופ"יט ד ע"ן). — הנשיא פורד הטיל על סגנו נלסון רוקפלר תפקיד מרכזי במדיניות הפנים, ואמר, כי תפקידיו של מושל ניו־יורק לשעבר יכללו גם יעוץ בתחום מדיניות החוץ.

פורד אמר, כי רוקפלר יכהן כסגן יו"ר מועצת הבטחון הלאומית.

כן הכריז פורד, כי לרוקפלר תהיה גישה פתוחה ללשכת נשיא ארה"ב: „אין שומר סף לגבי סגן־הנשיא — אין הוא צריך להירשם בלוח הפגישות שלי. עליו פשוט להרים את שפופרת הטלפון, או להיכנס למשרדי".

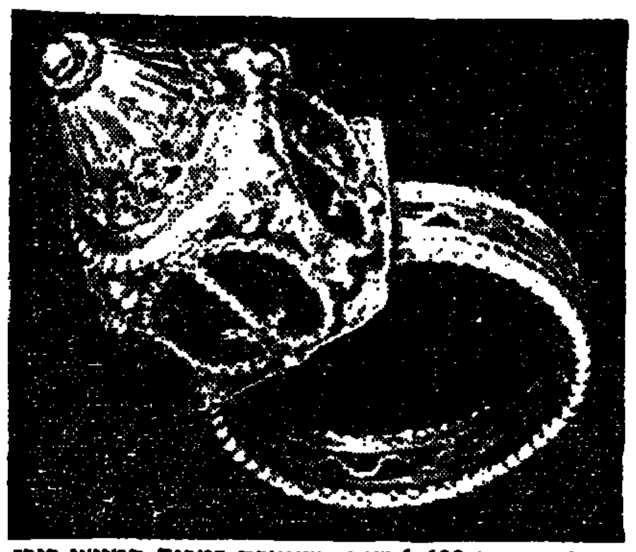

טבעת זהב בת 1,400 שנה, מעוטרת במבנה המייצג כנסיה את קבר ישו, נתגלתה בחפירות מדרום להר־הבית והושמה השבוע כמוצג מיוחד במוזיאון רוקפלר. הטבעת נמצאה במיבנה ביזנטי מהמאה הששית בעל רצפת פסיפס צבעוני. עם הטבעת נמצאו גם כלי ברונזה, תליונים וחרוז מזהב, שהיו כולם, כנראה, בקומה השניה של הבניין. בארץ לא נמצאה עד כה טבעת כזו. הבניין נחשף בחפירות שבראשות פרופסור בנימין מזר, מדרום לשער המזרחי, שהיה בהר־הבית.

גוברת התכונה לקראת חג־המולד וחג־הקרבן

מאת סופרי „דבר"

בישובים הערביים — ובעיקר בבית לחם, נצרת וירושלים — מורגשת תכונה גדולה לקראת חג המולד הנוצרי ו„חג הקרבן" המוסלמי, החלים השנה בעת ובעונה אחת. שני החגים האלה „נפגשים" אחת ל־34 שנים.

מלבד נמסר על תנועת נוסעים ערה של צליינים לקראת חג המולד, המתחיל מחר ומישיבי המיעוטים המוסלמים מדווחים על קניות גדולות של כבשים לשחיטה כנהוג.

ביומיים הקרובים מצפים לבואם של עוד 15.000 צליינים. בתוכם 2000 שיגיעו דרך גשר אלנבי. אמצעי בטחון מיוחדים ננקטים בבית לחם ובכיכר המרכזית והצבה בכה להופעת להקות.

גם בנצרת מקשטים את הרחובות הראשיים אולם מספר הצליינים שהגיעו לעיר עד כה קטן מאשר בעבר. התפילות בעיר זו הוקדמו השנה מחצות לשעה 9 בערב.

ליירד קורא להנהיג קיצוב דלק בארה"ב

ואשינגטון, (ע"ר). — מלווין ליירד, מי שהיה שר ההגנה של ארה"ב, קרא להנהגת קיצוב דלק ואמר כי על השלטונות להגדיל את המסים המוטלים על הבנזין ב־10 סנט לגלון לפחות.

בהמשך דבריו הבהיר ליירד, כי הוא סבור שיש להנהיג מערכת פיקוח שתגרום לידי כך שרוב אזרחי ארה"ב יצמצמו את השימוש במכוניותיהם ב־30 אחוז.

בודאי כבר הבחנת ביתרונות של „חסכון 4000+"

עשרות אלפי אנשים שכבר הבחינו בהם נהנים מ־10% מענק חינם מידי כבר ברגע ההפקדה, הצמדה מלאה למדד וריבית פטורה ממס.

אם יש לך ראיה חדה כמותם רואה אתה מה פרוש הדבר: הגדלת ערך כספך בשיעור חסר תקדים לגבי כל תכנית חסכון אחרת.

אל תשתהה! חסוך כבר עתה ב"חסכון 4000+" כפי יכולתך והיה גם אתה בין רבבות בעלי הראיה החדה יותר שיהנו לקבל

את הכסף שהפקידו בצירוף רווחים גדולים. בבנק הפועלים.

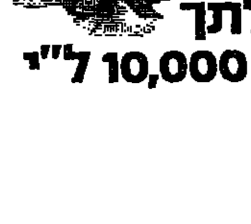

חסכון 4000+
עכשיו ביכולתך להפקיד עד 10,000 ל"י

בנק הפועלים בע"מ

120 מיליון ל"י הושקעו השנה בהקמת מיקלטים ביישובי ספר

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

סכום יותר מ־120 מיליון ל"י הושקע השנה בהקמת מקלטים בישובים הגובלים בקו־העימות ובישובים אחרים שבהם היה מחסור חמור במקלטים לשעת חירום.

גם בשנת התקציב 1975 יושקעו עשרות מיליוני ל"י נוספים בבניית מקלטים, על פי סדר עדיפות שנקבע לכך על ידי הגורמים הנוגעים בדבר במערכת הבטחון ובצה"ל.

בישובי ההגנה המרחבית, המצויים בקירבת קו־הגבול, עברו כל הישלים להחזיק בכלי־נשק אימונים בסוגים שונים של נשק המצויים אצלם. סוגי כלי־הנשק המצויים כיום בישובי־ההגנה המרחבית הם משוכללים הרבה יותר מבעבר. בישובי קו־העימות בכל הגבולות של ישראל נבנו בשנה האחרונה, לפי סדר עדיפות של צרכי הבטחון, הודי בסיון הוקמו מערכות־גידור דו־מסלול כבישי־בטחון, מערכות תאורת־לילה ואמצעים משוכללים אחרים בישובים רבים. רמת המקלטים ומספר חדרי הבטחון בישובי קו־הגבול ובעיירות הפיתוח במקומות המרוחקים. היא בתחום משביעה הצון, אמר אתמול מקור צבאי יודע דבר.

בישובי רמת־הגולן ובאזורים אחרים הקרובים לגבול נעשתה עבודת ביצורים והצבו מערכות הגנה וכלי־נשק באופן שלא יהיה עוד צורך בפינוי ישובים כפי שהדבר אירע ביום־הכיפורים.

חבר ותיק בעמדת שמירה בקיבוץ מנרה בגליל העליון.
צילום: „סמאר־פוטו"

יריב: יש להזכיר לעולם שהיה רצח־עם

רגשות־האשמה שקיננו מאז מלחמת העולם השניה בלב אומות העולם, הולכים ונחלשים, ולכן מחובתנו להזכיר להן שהיה רצח־עם בקנה מידה שלא נודע עד כמוהו והאומות עמדו מנגד ומשמש שלא נקפו אצבע — אמר אמש שר ההסברה, אהרן יריב, בכנס אזכרה ליהודי לטביה ואסטוניה שנערך בתל־אביב.

השר הדגיש בדבריו, שעבודת יהודים בשואה התבטאה לא רק בגרד הגיטאות אלא גם בכך שרהודים רבים — מנהיגים כפשוטי עם — שמרו על צלם האדם כיהודים גם בתנאים האיומים של מכונת ההשמדה. גם כיום נותרו רבבות יהודים בארצות הבלטיות ובמסגרת המאבק להעלאה יהודי ברה"מ לישראל אסור שנשכח אותם. יריב פנה לנוכחים בתביעה לפעול כל אחד בתחומו למען קליטת יהודי בריה"מ לאו דווקא קליטה כלכלית, תחום שעליו מופקדים הממשלה והסוכנות, אלא קליטה חברתית ותרבותית, כדי שתהיה לעולים הרגשה שלא רק „שבו בנים לגבולם, אלא שבו בנים לביתם".

יריב הדגיש את הקשר האמיץ שבין מדינת ישראל לעם ישראל. ההתחייב את העם היהודי לסייע למדינה לעמוד בפני הסכנות הניצבות בפניה ואת המדינה לסייע לעם ישראל במאבקיו בנגד הצטיינות בדרום אמריקה, להצלת שרידי הקהילות היהודיות בארצות ערב ובמאבק של יהודי בריה"מ לעלייה לישראל.

קריוג דאגלס האסלר, בן 24, נעצר אתמול לאחר שאיים לפוצץ שבע פצצות ב„דיזנילנד" שב־ל.א., אם לא יקבל 3 מיליון דולאר.

נשרפה למוות בהתהפכות פתיליה

אשה בת 90, המיסה גינה מרחוב כבבג קרב בהרצליה, נשרפה אתמול למוות מהתהפכות פתיליה.

המשטרה פתחה בחקירה. (ע)

כל בני המשפחה המלכותית ההולנדית תרמו לקרן השיפוץ של בית־הכנסת הספרדי העתיק בהאג, שנבנה ב־1726.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

חיה רוזין ז"ל

הלוויה תצא היום, יום שני, ט' טבת תשל"ה (23.12.74) בשעה 12 מבית הלוויות העירוני ברחוב דפנה 5 בתל־אביב, לבית העלמין האזורי בחולון.

אוטובוס יועמד לרשות המלווים.

המתאבלים:
בנה וכלתה: זאב וסוניה
נכדיה: יצחק ורותי
אלי ויפה
נכדותיה: מרים, דניאלה ושדי
ניניה: רני, עדן
נינותיה: ויקי, איריס, גליה
אחותה: אטל
גיסתה: רוזה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

אברהם כץ ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה וגלוי מצבה מחר, יום שלישי, 24.12.74, בשעה 3.00 אחה"צ. נפגשים ליד שער בית העלמין בקרית שאול.

אשתו לובה
אחותו מלבינה ויסמן
רבקה ומשה שקולניק
מילכה הוברמן
גליה ודני כץ

בצער רב אנו מודיעים על מותו של חברנו הותיק

יצחק וילנר ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל לישראל חיפה והצפון
ועד הפנסיונרים חברת החשמל, חיפה

לחברנו חיים הררי ומשפחתו
השתתפותנו בצערכם הרב
במות
האב ז"ל
ועד פקידי סולל־בונה
חיפה והצפון

הננו משתתפים באבלו הכבד של חברנו בעבודה
יעקב קישון
במות **אמו ז"ל**
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
משתתפת באבלו של חברנו
אריה ישראלי
על מות
אביו ז"ל

לחברתנו גפנר רבקה
משתתפים בצערך במות האם
סימה מנדלוביץ ז"ל
חברי מושב בני עטרות

עם בני,
המשפחה ובית מעגן מיכאל
אתכם באבלכם על נפול
יוסף ז"ל
בית רגבים
מפעל רגב

לחברנו חיים הררי ומשפחתו
השתתפותנו בצערכם הרב
במות **האב ז"ל**
ועד פקידי סולל־בונה
חיפה והצפון

במלאת שנה לפטירת היקר באדם
בעלי, אבינו, אחינו, דודנו וגיסנו
משה רוזנברג ז"ל
תערך אזכרה על קברו ביום השלישי, י' בטבת תשל"ה 24.12.74 בשעה 2.30 אחר־הצהריים בבית העלמין בהר המנוחות בירושלים.
אוטובוס יצא בשעה 2.00 מעליד בית המשפחה ברח' הנטקה 30, ובשעה 2.15 מעליד בנייני האומה.
המשפחות המתאבלות:
הרעיה — סלביה
הבנים — פנחס וחיים
המשפחות: רוזנברג, בראון, רוזן, ליבה ורחמים כהן

אנו משתתפים בצערו של חברנו
יצחק בושארי
במות עליו
אמו ז"ל
אגד ההנהלה והחברים

כל הארץ

שינויים בשעות הבקור במערת המכפלה לרגל עיד אל־אדחא

● החג המוסלמי עיד אל־אדחא יחול השנה בין התאריכים 27—24 בדצמבר. לרגל תפילות־החג, שיערכו במערת המכפלה בחברון, תהיה המערה סגורה למבקרים ביום ג' — 24 בדצמבר כל היום. בימים ד' וה', 25 ו־26 בדצמבר, תהיה המערה פתוחה למבקרים רק בין השעות 7.30 — 11.30 לפנה"צ. ביום ו' 27 בדצמבר, תיפתח המערה לביקורים בשעות הרגילות.

חיפה

עיריית חיפה „מעגי" מועדון הפנסיונרים קרית חיים

● הערב ב־6.30 ירצה ד"ר שמעון ברנשטיין על הנושא: רפואה מודרנית. הציבור מוזמן.

מפלגת העבודה הישראלית מחוז חיפה

● ב־16.00 — במחוז — מזכירות צעירה — מטה התורות; ב־18.00 — בבית עבר־ליבוביץ — במשמרת צעירה; ב־18.00 — במחוז — מזכירי תאי האגודות ומזכירי התאים במקומות העבודה; ב־19.30 — סניף קרית־שפרינצק — מועצת סניף.

באגודה ישראלית לסוכרת

● ביום חמישי, בשעה 19.30, פגישת חברים ב„בית הרופא" בחיפה, על הנושא: „הפרעות במערכת העצבים בסכרת" המרצה ד"ר רבינא. חברים ואוהדים מוזמנים.

דוד צפריר (ציזקין)

(שלושים למותו)

דוד צפריר (ציזקין), איש עין־חרוד, מחלוצי הגננות בארץ־ישראל, אצל מנסיונו הרב ומפרי עטו המבורך לרבים וחינך דור של שתלנים וגננים ששינו את נוף הארץ והעשירו אותה באלפי צמחי־נוי ושיחים.

לפני כ־52 שנה הקים ציזקין את משתלת עין־חרוד. כעבור עשר שנים הקים את אירגון משתלות הקיבוץ־המאוחד המפורסם בתקופה ההיא. עם הקמת המדינה מונה למנהל המדור לגננות ושתלנות במשרד החקלאות ובמסגרת פעילותו זו היה מיוזמי תחנת הנוי ע"י המדרשה החקלאית ע"ש רופין בעמק חפר, שהפכה לתחנה להדגמת גידול ופיתוח אינטרודוקציות של צמחי נוי והפצתם בארץ, להעשרת מבחר הצמחיה של גנינו. בתחנה זו פותח גידול הפרחים, ורדים בעיקר, היא ששימשה מנוף לפיתוח ענף הפרחים ליצוא, המכניס עתה מיליוני דולרים לשנה למדינה.

סמוך לפרישתו לגימלאות ייסד בעין־חרוד את המכון לריבוי צמחים, שתרם רבות לפיתוח שיטות ריבוי חדשות של צמחי נוי ועצי פרי. כבעל ידע נרחב ביותר ובעל מקצוע מעולה, פירסם ספר על זני ההדרים ואילו ספרו „פרחי נוי בישראל", בו ניתנים בצבעים הטבעיים כמה עשרות עצים, שיחים ובני שיחים ומטפסים למיניהם. את שנותיו האחרונות הקדיש לחקר אלת הבוטנה ובשיחות שהיו לי אתו היה מלא אמונה ובטחון באפשרות השרשתה של זו בארץ. את אמונתו זו ביטא בספר „אלת הבוטנה וגידולה בארץ".

א. כרמי

בצער רב הננו להודיע על פטירתו ללא עת של המהנדס

טוביה נצר
(סחרברויט) ז"ל

הלויה תצא מכפר סמיר בשעה 13.00.

אוטובוס מביתו ברח' קלר מס' 1 בחיפה בשעה 12.30.

המתאבלים:
אמו
אחותו
אשתו
והילדים
וכל המשפחה

המומים וכואבים על פטירתו
ללא עת של
טוביה נצר ז"ל
המתאבלים מרה:
ש. ליברמן ומשפחתו
ד. הורוויץ ומשפחתו
עובדי אינטרדקו בחיפה ותל־אביב

נמשכים השיבושים בנמל אשדוד

מאת סופר „דבר" בדרום

עובדי המספנה בנמל אשדוד המשיכו אתמול בשיבוש עבודתם. הם שבתו משעה 6.30 בבוקר עד 13.30 אחר־הצהריים.

כזכור, הם פתחו בסנקציות לפני עשרה ימים בתביעה שרשות הנמלים תתחום עמם על חוזה עבודה נפרד. בשל השביתה לא יכלו הקבלנים לשחרר מטענים או לקבל סחורות במסירה ישירה.

אם הסנקציות יימשכו הן עלולות לגרום לסתימת במסוף־הנמל.

המערכת הפנימית של הנמל מסרה שזה 5 ימים שאין הדואר הנכנס מחולק למחלקות ואין הוא יוצא בשלח.

כן צלולים להיפגע תשלומי המשכורות לחודש דצמבר בשל איחור ההכנות. עובדי הפיקוח מסרבים למסור לעתונאים את דיעותם. כנראה כחלק מההסכם הבינלאומי שיש להם עם הרשות שלא להצביר את הסכסוך להתנצחות בעתונות.

רכז עובדי הנמלים בהוועד הפועל, פ. לוי, אמר, שתביעות העובדים הוגנות מההסכם הקיבוצי וההתחייבויות, שקראה להם להזר מהצעדים בהם נוקטים בהם, בהתנגדות להם.

תביעה לבטל הסנקציות נגד מבטלי הזמנות רכב

מאת סופר „דבר"

המועצה הישראלית לצרכנות דורשת, שיבואני הרכב יבטלו את הסנקציות שהטילו על קונים שביטלו הזמנות רכב בשל ההתייקרויות מהמדיניות הכלכלית החדשה.

תביעה זו מבוססת על חוות־דעתו של מנהל המחלקה למשפט ציבורי במשרד המשפטים, ז. אפיק.

קונים שביטלו הזמנות רכב בשל ההתייקרויות הניכרות, נדרשו לשלם „קנס" בסך 2 אחוזים ממחיר המכונית. המועצה לצרכנות הגישה תלונה למשרד המשפטים. מנהל המחלקה למשפט ציבורי הביע ספקות לגבי הצדקת חיוב הלקוחות בתשלומים אלה. לדעתו, אין זה סביר לחייב לקוחות לרכוש כלי רכב כאשר אינם מסוגלים לשאת במחירים המוגדלים שלאחר ביצוע המדיניות הכלכלית החדשה.

נציג משרד המשפטים ממליץ לקבוע בעתיד בהזמנת רכב, כי במקרה בו העולה מחיר המכונית בשל שינוי בגובה המסים, או בשער המטבע, יהא הלקוח רשאי לבטל את ההזמנה בלא תשלום קנס כשהעליה במחיר היא מעל לסכום מסויים שייקבע בהזמנה.

שביתת בוחנים במשרד הרישוי במחוז תל־אביב

מאת סופר „דבר"

30 מתוך 50 בוחני משרד הרישוי במחוז תל־אביב, המדורגים בדירוג המכנאים, פתחו ביום ו' בשביתה בגלל אי חתימת הסכם עבודה בינם לבין נציבות שירות המדינה.

השביתה, שנמשכה אתמול ותתקיים גם היום, גורמת שיבושים קשים בעבודת משרד הרישוי. בין היתר לא נערכות בדיקות־רכב ומבחני־תיאוריה.

אתמול גם היתה קטטה בינם לבין 20 הבוחנים האחרים המדורגים בדירוג האחיד, על רקע הפרת שביתה.

השביתה מתקיימת בחולון, בצפון תל־אביב, בנתניה, בפתח־תקוה וברחובות.

שביתת הבוחנים המכנאים קיבלה אישור של הסתדרות המכנאים. כן היתה אתמול שביתת הזדהות לשעה אחת של עובדי התחנה המטאורולוגית בבית־דגן.

יו"ר ועד הבוחנים המכנאים, יורם פז, אמר לסופר „דבר", כי ביום ה' שעבר באו נציגי הוועד לחתום על הסכם־עבודה לשנת 1975. אך ברגע האחרון נמנע הדבר בגלל הסתדרות עובדי המדינה, המתנגדת להסכם נפרד במשרד הרישוי עם הבוחנים המכנאים. בתגובה על כך פרצה השביתה.

תגובת סמנכ"ל משרד התחבורה

מזכ"ל ההסתדרות, י. משל, ויו"ר האיגוד המקצועי א. אברמוביץ, נתבעו אתמול על ידי מנכ"ל משרד התחבורה, ד. חירם, להתערב מיד בסכסוך שהביא להשבתת משרד הרישוי ולהשב־

שביתות־ההזדהות, שהיו בנמל התעופה בן־גוריון ובשירות המטאורולוגי.

אולם ותערוכה לזכר א. הרצפלד

„יום אבות תנועת העבודה" נערך אמש בבית המרכז החקלאי לרגל פתיחת אולם על שם אברהם הרצפלד ותערוכה לזכרו במקום.

דברים על הרצפלד ופעלו אמרו מזכיר המרכז החקלאי י. שפירא, יו"ר המרכז לתרבות וחינוך ה. בש והח"כ י. חזן.

בתערוכה הרצפלד תמונות, תעודות וחפצים אישיים, המסמנים את התחנות בחייו של הרצפלד.

ישראל גלעד צורף למועצת מנהלי „צים"

מאת סופר „דבר" בחיפה

ישראל גלעד, המנהל הכללי של „החברה לישראל", צורף באחרונה לדירקטוריון של חברת „צים".

הוא שימש בעבר בתפקידים שונים במשרדי הממשלה, ובהם גם כמנכ"ל משרד הפיתוח.

תל־אביב

מועצת פועלי תל־אביב־יפו המחלקה לתרבות ולנוער באיגוד המקצועי:

● היום 23.12 ב־20.00 מסיבת אחיות בבית ברנר בהשתתפות: ישראל גרעות, נחמה לידן, בת־שבע רינת ● ביום שלישי — 24.12 ב־11.30 הקרנת סרט הדרוזי לנערים בילאי 17 משלב בבית ליסין. ● ב־12.30 ביהו"ס לנוער עובדים בעירית ת"א עם ברל פריגר. ● ב־20.00 עובדי צה"ל ב„בית תבורי" עם רפאל בש, אריה שריג, מרדכי ניקביץ. ● ביום חמישי 26.12 ב־20.00 אקדמאים ב„בית הבדרי", עם אורי אלפרט, גדעון בן־ישראל ואביגדור דגנר ● ב־19.30 מסיבה לבילאי 17 בבית ברנר בהשתתפות אהרן הראל, זאב שי, אליעזר צור, שמשון אביזמר, אסתר פירון ● שבת 27.12 ב־20.30 מועדון ותיקי ההגנה עם עתה"ד מאיר פתאל.

ארגון אמהות עובדות תל אביב

● יד אליהו, בבית אשכול ב־8 בערב, הרצאת חנה קולס על הנושא: הדרכה בצרכנות ● הדר יוסף ב־8 בערב, במועדון ע"ש אסתר סטרוקמן, הרצאת ד"ר וייסמן על מחלות חורף ● גבעת הטייסים, במועדון רחוב סנפיר 5, ב־8 בערב, הרצאת ד"ר טוביה איילון ● כרם התימנים, בבית ההסתדרות, ב־7 בערב, הרצאה על המצב הבטחוני המדיני ● היום בשעה 5 אחה"צ בבית האחיות קליבנוב נוה־שרת, רחוב פילדלפיה מס' 3, תיפתח „פינת תיקונים", אשר תתקיים כדי שבוע.

חוג לתנ"ך במעונות עובדים בת"א

● חוג לתנ"ך ב„מעונות עובדים הוד" יתקיים הערב (יום ב') ב־8 ברחוב פרוג 15, בהדרכתה של זהבה ביילין.

ערב מוסיקלי־ספרותי ב„גיטית"

● הערב בשעה 7.30 יתקיים בבית ציוני אמריקה, רחוב אבן גבירול ערב מוסיקלי־ספרותי, בהשתתפות ויקטור דיריביאנקו — (פסנתרן) וגלינה סבידנסקי (אמנית הבימה). בתכנית: יצירות קלסיות ומודרניות לפסנתר וכן שירי המשוררים המפורסמים בשפה הרוסית. ההרשמה ל„גיטית" ליד הכניסה לאולם.

אזכרות מרכזיות בתל־אביב ב„יום הקדיש"

● מחר, ג', עשירי בטבת, אשר נקבע גם כיום הקדיש הכללי לחללי השואה, יערכו בתל אביב תפילות אזכרה מרכזיות בהשתתפות הרבנים הראשיים. במקומות אלה: בבית הכנסת הגדול, רחוב אלנבי 110, בהשתתפות הרב הראשי הרב יצחק ידידיה פרנקל, בשעה 4 אחה"צ; בבית הכנסת „אהל מועד", רחוב שד"ל 5, בהשתתפות הרב הראשי הרב חיים דוד הלוי, בשעה 4 אחה"צ; קרובי הקדושים יאמרו „קדיש" וכן ידליקו נרות נשמה לזכר הקדושים.

עבודות ביצורים ישולבו בשירות הלאומי של תלמידי השמיניות

משרד החינוך והתרבות החליט לכלול במסגרת השירות הלאומי של תלמידי כיתות י"ב, כולן בעבודות ביצורים במקומות אשר יאושרו על ידי שלטונות הצבא.

בתזכיר ששלח אתמול מנכ"ל משרד החינוך, אלעד פלד, למוסדות החינוך העל־יסודיים, נאמר, כי עבודת הביצורים תיעשה על ידי כיתות י"ב ארבעה ימים. הכוונה היא, שלפעולה זו ייצאו אותן כיתות אשר לא יספיקו מסיבות שונות לעבור את האימון בן שלושה הימים במסגרת שילוב השמיניות במשמר האזרחי.

השירות הלאומי בעבודות הביצורים ייעשה בתיאום עם הפיקוד על הגדנ"ע ובשיתוף פיקוד הגדנ"ע. מנכ"ל משרד החינוך הורה, כי עם כל קבוצת תלמידים היוצאת לביצורים ייצא מדריך גדנ"ע, ולפחות מורה־מלווה אחד (חשוב שיהיה המחנך) אשר ישתתפו בעבודות כל ארבעת הימים.

נקבע, כי התלמידים יועסקו בעבודות הביצורים רק בימי חול. תלמידים ותלמידות הבאים מבתי ספר דתיים יישלחו למקומות אשר יאושרו על ידי המפקח הארצי על הגדנ"ע בבתי הספר הדתיים.

מ. חן יחזיר ההלוואות למכון הנפט עד 31.3.75

מאת סופר „דבר" לענייני פיתוח

מנכ"ל מכון־הנפט הישראלי, מנחם חן, יחזיר למכון, עד 31.3.75, את יתרות ההלוואות והמיקדמות שקיבל מהמכון, וכן את חלקו בפרמיה על ביטוח בשיעור 5 אחוזים, אשר שולם על ידי המכון בסכום כולל של 35,000 ל"י בקירוב — זאת לפי החלטה של הנהלת ועדת הכספים של מכון הנפט.

החלטה זו תואמת הסכמים שנעשו עם מנחם חן, שעה שניתנו לו ההלוואות על־ידי מכון־הנפט.

בתשובה לשאלה אמר אתמול ע. רסין, מהנהלת מכון הנפט, כי ההלוואות והמיקדמות שקיבל מנחם חן היו באישור ההנהלה והן אף הופיעו במאזני מכון־הנפט אשר אושרו. לדבריו, בגלל ליקויים שונים, לעתים, לא נרשמו פרוטוקולים של אישורים שונים אשר ניתנו בעל פה, וכאן מקור התקלה להערות מבקר המדינה.

רסין הדגיש, כי מנחם חן לא חרג מסמכויותיו בנטלו לעצמו הטבות שונות. מכון הנפט הכין הסברים לדו"ח מבקר המדינה, אשר גילה, בבקורתו ליקויים אלה. הסברים אלה יישלחו למבקר־המדינה לאחר אישור מועצת המנהלים של מכון הנפט שתתכנס השבוע.

הוועדה המרכזית תדון בקשיי מעונות־היום

אנו רואות בחרדה ובדאגה רבה את הסכנה לשירותים החברתיים אשר הקימה מועצת הפועלות ונאמ"ע בעשרות שנים, אם הוועדה המרכזית לא תיתן לנושא זה עדיפות ראשונה ותסייע למצוא את המשאבים להצלתם מצמצום וסגירה — נאמר בתזכיר של המזכירות של מועצת הפועלות, שהוגש לוועדה המרכזית בידי המזכירה הכללית של מועצת הפועלות תמר אשל.

בתזכיר מובעת דרישה לדיון מיוחד בנושא זה בוועדה המרכזית. מזכ"ל ההסתדרות י. משל קיבל דרישה זו וציין, כי ההסתדרות תומכת במועצת הפועלות תמיכה מלאה במאבקה להשגת משאבים להפעלת השירותים החברתיים שלה.

לקראת הדיון בנושא ביקש המזכ"ל ממזכירות מועצת הפועלות להכין תזכיר מפורט על מצבם של השירותים הסוציאליים שמגישה מועצת הפועלות. כן ביקש מחברת הוועדה המרכזית, נאוה ארד, להכין תזכיר על השלכות התכנית הכלכלית על כלל השירותים הסוציאליים שמקיימת ההסתדרות.

מועצת עובדי „בילינסון" שובתת במשרדי ההנהלה

מאת סופר „דבר" לענייני בריאות

מועצת עובדי בית־החולים „בילינסון", שהתכנסה אתמול, החליטה לקיים שביתת שבת במשרדי ההנהלה עד שהאחראי של בית־החולים יעזוב את הכיסא.

כפי שנודע נתקבל האמרכל לעבודה במוסד לפי חוזה מיוחד ובניגוד להחלטות ההסתדרות. בשל כך החלו להתדרדר היחסים בעבודה במוסד ובעיקר בין מועצת העובדים לבין הנהלת המוסד. אתמול קראה המועצה לאסיפת עובדים, פרט לרופאים, ובה הוחלט על הכרזת שביתת השבת.

מרכז קופ"ח: מעשה מחפיר — בתגובה על השביתה הודיע דובר קופת־חולים:

על אף התחייבות מפורשת של ועד עובדי ביה"ח „בילינסון" בפני המחלקה לאיגוד מקצועי של הוועד הפועל של ההסתדרות, להביא כל סכסוך וחילוקי־דעות בפני מוסדות ההסתדרות המוסמכים, לקח היום הוועד את החוק בידו בלי אישור מוסדות ההסתדרות וגרם להפסקת העבודה בבית־החולים ע"י קיום אסיפה כללית, ואחר־כך תפס את חדר המנהל בביה"ח בתביעה, כי המנהל יתפטר מתפקידו.

מרכז קופת־חולים רואה במעשה זה דבר חמור ביותר, ולא ייכנע בשום פנים לתביעת ועד העובדים ולסגנון פעולתו זה.

היום — דיון על החוזים החדשים עם „תרמאויל"

מאת סופרת „דבר"

הממונה הארצי על המחירים במשרד המסחר והתעשיה, זאב בירגר, עומד להיפגש היום עם נציגי המועצה הישראלית לצרכנות בענין החוזים והמחירים החדשים של חברת „תרמאויל", המספקת מים חמים בהספקה מרכזית לבתים משותפים.

הפגישה, בה ישתתפו מטעם המועצה לצרכנות עו"ד מאיה תבור ו־ח"כ משה קהל, באה ביזמת שר־המסחר והתעשיה חיים ברלב. הבעיה עניין ברגרא.

יותר מהעלאת המחירים המוצעת, המתחייבת מייקור ההיטל המספיק להספקה דוידיב, כלפיש החוזה החדש על הבית „תרמאויל" ניכא לתלונותיהם של צרכנים מאז הודיעה החברה לראשונה על התכנית לפני מספר שבועות. לפי המגמר לסופרת „דבר", נכנו רבות במשרדי הרשות המרכזית לצרכנות של ההסתדרות תלונות רבות בעניין זה והן מוסיפות להגיע מדי יום. כן התקבלו תלונות במדור לצרכנות של „דבר" כנגד רצונה של חברת „תרמאויל" לכפות על לקוחותיה תשלום מקדמה בן הגבה על־ידי ועד הבית בכל בית משותף כנגד התשלומים הנפרדים שהיו נהוגים עד כה.

אליעזר גולן, מהנהלת „תרמאויל", סירב לצטט לשאלות בעניין זה, משום כוונתו לכנס מסיבת עתונאים בנושא בימים הקרובים. אולם בפגישות אישיות עם צרכנים, שפנו לחברה בתלונותיהם, הסבירה הנהלת „תרמאויל" שצעד זה מתחייב מתוך ירידת מוסר התשלומים בעת האחרונה. באורח לא רשמי נאמר גם, לפי דבריהם של מתלוננים, ש„תרמאויל" מבקשת לבטל בדרך זו את קשייה שלה, שנוצרו מאז חדלו חברות־הדלק לתת אשראי מקובל של 90 יום ללקוחותיהן הגדולים. מסיבה זו, יש לשער, מבקשת החברה גם להנהיג התשלומים מראש בעד קירוזין אחזקה ואספקה כולה, בניגוד לביקורת בכל הקירוזינים האחרים כגון בים וחשמל או מערכת גאז מרכזית.

נפתחה ועידת ויצ"ו

הועידה הארצית ה־15 של ויצ"ו בישראל נפתחה אתמול בבית ויצ"ו בתל־אביב ותימשך 3 ימים. בועידה נוכחות 350 צירות מ־186 סניפים שבהם חברות 110,000 חברות ויצ"ו בארץ.

הועידה נפתחה על־ידי איה דיגנשטיין, יו"ר הנהלה ויצ"ו עולמית, בבקשה של רעיה יגלום, נשיאת ויצ"ו עולמית, הנמצאת בחו"ל. היא אמרה, כי ויצ"ו עומדת לפני קשיים בפעולותיה לאחר הקיצוץ בתקציב המדינה.

א. דינשטיין קראה את החברות להירתם לעזרת האוכלוסיה הנזקקת, לקליטת חברותיה של עולים ולהפעלת האהרות על הארגון.

את ברכת העיר תל אביב־יפו הביא ראש העיריה שלמה להט. הוא ציין את הפעולות הברוכות של ויצ"ו בעיר וקרא לחברות ויצ"ו להתנדב לפעולה בתחומי הניקיון, משמר־אזרחי ואיכות־החיים והתרבות.

נשיא המדינה שלח לועידה ברכה בכתב.

יו"ר הועידה, שולה ברוידא, יו"ר ויצ"ו ישראל, מסרה דו"ח על פעולות ויצ"ו, וציינה, כי ויצ"ו החליטה להשתתף בבחירות המוניציפאליות.

בדו"ח שלה מסרה ש. ברוידא על יוזמת ויצ"ו לקבלת חוק המזונות, המבטיח תשלום מזונות לאשה ולילדיה שנעזבה על־ידי בעלה.

עוד אמרה, כי ויצ"ו תובעת שינוי בחוק אשר יגדיר את עקרון הבית באשה עובדת כדי שתיהנה מביטוח בעת מחלה, לידה ושמירה, כמו יתר העובדות במשק.

גזברית ויצ"ו עולמית, מ. בן־פורת, מסרה דו"ח כספי. (ע)

דבר ספורט

9444 כרטיסי מנוי יפיץ מכבי ת"א לגביע אירופה

ההכנסה הצפויה מחמשת המשחקים כ־825,000 ל"י

מאת יעקב פתאל

כל 9444 הכרטיסים למשחקי רבע־גמר גביע אירופה בכדורסל של קבוצת מכבי ת"א יופצו בכרטיסי מנוי — על כך מסרו אתמול ראשי האגודה התל־אביבית במסיבת עתונאים ב„בית סוקולוב" בת"א.

יו"ר מחלקת הכדורסל, עו"ד שמעון מזרחי, אמר, כי ההחלטה לנהוג כך נפלה לאחר שקיל בפיק מכמה סיבות. כן נקבע מחיר אחיד לכל המשחקים. מזרחי מסר כי הכרטיסים יופצו בכל חלקי הארץ.

גזבר המחלקה, א. ברנוביץ, אמר כי חלוקת הכרטיסים תהיה כדלקמן: 100 לעירית ת"א, 1200 הזמנות, 700 לחיילים ו־7444 יוצאו למכירה. 3444 כרטיסים הוזמנו מראש ויתר 4000 הכרטיסים ימכרו במשרדי הכרטיסים לקהל הרחב. ברנוביץ מסר כי ההכנסה הצפויה לגבי כל משחק היא כ־165,000 ל"י. מחירי הכרטיסים יהיו 33 ל"י, 22.50 ל"י ו־15 ל"י מאחורי הסלים.

מאמן הקבוצה אברהם חמו מסר, כי לקבוצה סיכויים טובים להצליח ולשחקנים מצפה עבודה קשה.

חמו הוסיף, כי סיגל לקבוצה, נוסף למשחק ההתקפי, גם משחק מבוקר. בו ינקטו המכבים במפגשי החוץ כדי לשלוט בקצב במגרש ולא לאפשר לקבוצות היריבות לכפות משחק מהיר. לדעת חמו נמצאה הקבוצה בכושר טוב, אם כי חסר לה רכז משחק.

לגבי הקשר עם אלופת ברית המועצות, אמרו נציגי האגודה, כי נשלח לקבוצה מכתב, בו התבקשה להודיע היכן היא מבקשת לקבל את אשרות הכניסה לישראל. כמו כן התבקשה הקבוצה הרוסית להודיע היכן יהיו אשרות הכניסה לקבוצת מכבי ת"א. העתק המכתב נשלח לפיב"א.

הערב: מכבי ת"א — הפועל גבת במשחק דחוי

המשחק המרכזי של הסיבוב הראשון בליגה הלאומית בכדורסל בין מכבי ת"א והפועל גבת/יגור יתקיים הערב ב־8 בהיכל הספורט ביד־אליהו.

המנצחת במשחק זה תוכתר כאלופת הסיבוב הראשון ותעפיל צעד לזכייה באליפות המדינה. לאור כושרם הטוב של שחקני הפועל גבת/יגור, שנוצחו השנה רק על ידי מכבי ר"ג, צפוי משחק מעניין שישמש מבחן לאלופה מכבי ת"א לקראת משחקיה בגביע אירופה.

שלושה משחקים קודמים אחרים שהיו צריכים להתקיים אמש נדחו לי"ז בינואר.

4 ניחשו 12 תוצאות בטוטו

כיוון שמשחק מס' 11 במחזור 15, בין הפועל בית־שמש לבין הפועל ראשון־לציון, לא נערך, יתחלקו בפרס הראשון ארבעה משתתפים שניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־92,000 ל"י.

בפרס השני, 11 תוצאות נכונות, יתחלקו 119 משתתפים וכל אחד מהם יקבל כ־1,500 ל"י. בפרס השלישי, 10 תוצאות נכונות, יתחלקו 1,607 משתתפים וכל אחד מהם יקבל 110 ל"י. בפרס הרביעי, 9 תוצאות נכונות, יתחלקו 10.795 משתתפים וכל אחד מהם יקבל כ־17 ל"י.

ההכנסה במחזור 15 היתה 2,202,085 ל"י ולפרסים הופרש 924,875 ל"י.

המינימום לכלל הפרסים במחזור הבא יהיה 850,000 ל"י והמינימום לפרס הראשון יהיה 375,000 ל"י.

מזכירי הפועל נענו לבקשת המזכ"ל ודחו השבתת הפעילות

מזכירי סניפי הפועל נענו אתמול לבקשת מזכ"ל הפועל, יהודה עזבר, ודחו את מימוש איומם להשבית מאתמול את כל הפעילות הספורטיבית בסניפי הפועל בארץ וזאת עקב הקשיים הכספיים שלהם נקלעו.

בהתאם להצעת עזבר לא ינקטו המזכירים בצעדים דרסטיים עד ל־15 בפברואר, כאשר בפרק זמן זה תפעל ועדת אד־הוק לפתרון המשבר הכספי.

הוחלט, כי הוועדה, תפגש בין היתר עם שר החינוך אהרן ידלין ועם חברי הוועדה המרכזית של ההסתדרות כדי להעלות בפניהם את בעיותיהם.

אם עד תאריך זה לא יבואו הבעיות על פתרונן — יפסיקו המזכירים את הפעילות.

תחרויות ספורט במקומות עבודה

בתחרויות הספורט במקומות העבודה בירושלים, מטעם מרכז הפועל, הושגו התוצאות הבאות:

בכדורגל: אוניברסיטה — אגד 1:1; משרד השיכון — רשות השידור 1:2; משרד האוצר — המדפיס הממשלתי 2:3; בנק ישראל — תעשיה צבאית 0:2; בנק לאומי — משטרת הבירה 1:1; אגד ב' — אליצור 1:6; אוניברסיטה — ביטוח לאומי 0:5.

בכדורסל: משרד החינוך — קרן־קיימת 28:35; חב' פז — רשות השידור 23:29; הסוכנות היהודית — מסחר ותעשיה 27:30; משרד האוצר — המכס 23:32; בנק דיסקונט — משרד המשפטים 43:52.

בטניס־שולחן: מכס — תעשיה צבאית 0:5; אגד — משרד השיכון 2:5; משרד המשפטים — מסחר ותעשיה 3:5.

בכדורעף: אגד — מכס 1:2; משרד האוצר — התעשיה הצבאית 0:2.

● אהרון דגני מעירית ת"א נבחר אמש למפקח־יו"ר המחלקה הארצית למקומות העבודה מטעם מרכז הפועל.

גביע היובל בכדורעף להפועל עין־המפרץ

כדורעפני הפועל עין־המפרץ/כפר מסריק זכו במוצאי־שבת בגביע היובל, בנצחם את כדורעפני הפועל חניתה בתוצאה 1:3 (7:15, 11:15, 15:5, 5:15).

כוכב עין־המפרץ היה יהונתן עצמון ובחניתה הצטיין מיכה נבון.

במקום השלישי דורגה הפועל בית־זרע, שגברה על הפועל איילון בתוצאה 1:3 (11:15, 15:8, 9:15, 9:15). בבית זרע הצטיינו אהוד דקל ויהודה חפץ.

במשחקים המוקדמים: חניתה — אילון 0:3; עין־המפרץ — בית־זרע 0:3.

העוגן — געתון 0:3

במשחק השלמה בליגה הלאומית גברו כדורעפני הפועל העוגן על געתון בשיעור 0:3 (13:15, 9:15, 7:15) כשמיכאל אור ועמי פלד הצטיינו בשורות המנצחים.

השער השני שהבקיעה הפועל ירושלים, במשחקה הביתי נגד הפועל כפר־סבא, ע"י שחקנה ציון תורג'מן.

מערב־גרמניה ניצחה בקושי את מלטה 0:1

אלופת העולם בכדורגל, נבחרת מערב־גרמניה, ניצחה אתמול בקושי רב את נבחרת מלטה בתוצאה 0:1.

המשחק נערך בוואלטה בירת מלטה, במסגרת משחקי גביע אירופה לאומות ואת שער הנצחון הבקיע קולמאן בדקה ה־43.

קבוצתו של שפיגל הפסידה למונאקו 1:0

קבוצתו של גיורא שפיגל, שטרסבורג, נוצחה אתמול במחזור ה־22 בליגה הצרפתית במונטה־קרלו ע"י מונאקו 1:0.

האלופה סנט־אטיין, סיימה בתיקו אפס עם נים ואילו במטורה, המייצגת את האי קורסיקה, הביסה את אנז'ה 0:3 ועלתה לראש הטבלה עם 31 נק', לפני סנט־אטיין 30.

● ה„דרבי" המסקרן בליגה הפורטוגלית בין ספורטינג ובנפיקה במחזור ה־14 הסתיים בתיקו 1:1. פורטו, שגברה על בואוויסטה 1:2, ניצבת בראש הטבלה עם 24 נק' לפני בנפיקה (22).

● יובנטוס מוסיפה לצעוד בראש טבלת הליגה האיטלקית עם 18 נק', לאחר שניצחה אתמול במחזור ה־11 את קליארי 0:1. לאציו עלתה למקום השני (15), בנצחה בחוץ את וארזה 0:0. פיורנטינה ואינטר סיימו בתיקו 1:1, בעוד שמילאן הביסה את בולוניה 0:3.

הפסד מפתיע לאיניס בליגה 81:80

הפתעה גדולה נפלה בליגה האיטלקית בכדורסל, כאשר האלופה, קבוצת איניס וארזה, נוצחה במילאנו ע"י מובילקווטרו 81:80.

פורסט קנטו, שגברה על אי.בי.פי רומא 70:96, טיפסה למקום הראשון בטבלה עם 26 נק' לפני איניס ואינטרצמי (24 כ"א).

אינטרצמי ניצחה את פידאס נאפולי 77:90, סינודינה, הרביעית בטבלה (28), הביסה קאנון ונציה 77:88.

התקציב החדש: ריסון מתוך כורח

הממשלה לא הספיקה לדון אתמול בעקרונות של תקציב המדינה המוצע לשנת הכספים הבאה. אך הפרטים העיקריים של הצעת האוצר כבר ידועים, וניתן להתייחס אליהם במסגרת הבירור הציבורי. גישתו של שר האוצר היא לקבל תחילה הכרעה עקרונית בדבר סדרי־הגודל של התקציב, ורק לאחר מכן להיכנס לדיון בפרטיו ובחלוקתו בין המשרדים השונים. זוהי גישה נבונה לאור הנסיבות המחייבות לסגל את היקף התקציב לאפשרויות, יותר מאשר לצרכים. ודאי שאי־אפשר יהיה להימנע מן המאבק השנתי, המובן לחלוטין, שבו כל גורם נלחם על הגדלת חלקו למען יוכל לממן את הפעולות המופקדות בידו — אך יקל לנהל את המאבק הזה לאחר שתהיה הסכמה כללית על צמצום היקף התקציב.

ה„גג" התקציבי, שאין לחרוג ממנו, יבטא הן בפני השרים והן בפני הציבור את מהותן של ההכרעות הקשות שבפניהן אנו עומדים בתקופה זו. שהרי אי־אפשר להגדיל ולהוסיף בסעיף אחד מבלי לקצץ בסעיף אחר, ומי שתובע תוספת בתחומו, חייב להציע תחום אחר שממנו ניתן להוריד. בעייה זו קיימת, כמובן, כל שנה — אולם היא מחריפה בהרבה במציאות הכלכלית שבה אנחנו נתונים עתה.

במסגרת התקציב המוצע על־ידי שר האוצר — 55 מיליארד לירות — היא, לאור ההתייקרויות שחלו במרוצת השנה האחרונה, ובהתחשב בירידת ערכה של הלירה, מסגרת אכזרית למדי; לא רק שאי־אפשר להרחיב ולשפר שרותים, אלא שיש פעולות שבהן יהיה צורך לקצץ, ולפרקים אפילו במידה ניכרת. מן הראוי כי בתהליך ההחלטות המכאיבות והקיצוצים ההכרחיים יוקפד שלא לפגוע בשני דברים: במה שבאמת חיוני לבטחון המדינה, ובמה שנוגע לשכבות החלשות בחברה הישראלית, שלא יוחמר מצבן. בתחומים אחרים יצטרך הציבור הישראלי לקבל בהבנה צמצום שירותים וירידה ברמתם, או אי־ביצוע שיפורים שתוכננו ושמצפים להם, ושהם מוצדקים כשלעצמם. הציבור אכן יקבל זאת בהבנה, אם ישוכנע שהדברים משתלבים בתכנית הבראה ומלווים בפעולות של ריסון לא רק בשירותים אלא גם בהוצאות אדמיניסטרטיביות.

עם כל החשיבות של קביעת מסגרות מחייבות, יש להדגיש שמשרד האוצר חייב לשמור לעצמו גמישות, כדי שיהיה ערוך לטפל, במסגרת התקציב, טיפול מיידי בשינויים שיחולו במשק. אי־אפשר לחזות מראש התפתחויות כלכליות לשנה שלמה, הן בגלל אי־יציבות במשק העולמי והן בגלל מצבנו המיוחד, ודווקא משום כך צריכים להיות ערוכים גם לקיצוצים נוספים, אם לא תהיה ברירה — ומאידך, להפעלה מיידית של פרוייקטים, בבקרה שתתפתח אבטלה.

התוספת שלא התווכחו עליה

עוד בטרם נחתם הסכם תוספת היוקר (החלקית) לכל העובדים השכירים, אושרה לעובדי המדינה שהם בעלי רכב והנהנים מהקצבת קילומטראז', תוספת של 15 אגורות לכל ק"מ, בעקבות התייקרות הדלק. מובן מאליו, כי העלאה זו תחול אוטומטית על עובדי־ציבור העובדים במשק שהם באותו מעמד — ציבור של קרוב למאתיים אלף איש.

נכון הדבר, כי העלאה של 15 אגורות אינה מכסה את מלוא התייקרות הדלק. אך באיזה מידה נכון כי רק חלק מן העובדים הנהנים בכיסוי הוצאות הנסיעה ברכב פרטי, מוסיפים את כל הקילומטרים האלה בביצוע התפקיד. העובדה שהתוספת אושרה, היא ההזמנה לבדיקה בנושא זה.

אמנם יש להניח כי בטבלת התקציבים אין זה סעיף כבד משקל. אך הוא סעיף „מבקר עיניים", בשום שהוא נוגע לשכבה המסודרת ביותר והמבוססת ביותר בבין השכירים. האישור „השקט" של תוספת זאת בשעה שהיה ויכוח על תוספת יוקר בשל חלב ומרגרינה ויוקר ההדר במצרכי מזון חיוניים, ובשעה שמבססים חיכוך חינם בביתות ואומרים להנהיג משמרת שנייה בבתי־ספר יסודיים — היא כאותם הדברים הקטנים המחבלים בדברים הגדולים.

הדים חיוביים לפגישה ראשונה

פגישת הנשיא פורד עם הנהגת יהודי ארה"ב, הראשונה מאז נכנס לתפקידו, הסתכמה בהתרשמות חיובית בשני הנושאים שנדונו — המשך התמיכה לישראל והתמיכה בה מצד הממשל החדש, וביצוע חוק־הסחר לגבי ברה"מ.

אף כי לא היה פרסום יתיר על מהלך הפגישה ושיחותיה — וטוב שהפעם נמנעו מפרסום כזה — הרי נמסר, כי בתגובה על התחכות מוסקה להתחייבויות כלפי ארה"ב בעניין העלייה היהודית, הודיע הנשיא, כי חוק־הסחר אושר לתקופת־מבחן של 18 חדשים ובתום יהיה להעניק את מעמד המדינה המועדפת ביותר לברה"מ רק על־פי התנהגותה המעשית בסוגיה זו. בכך אישר הנשיא עיקוב אמריקאי מתמיד אחר מילוי ההתחייבויות שנתנה מוסקה במסגרת ה„הבנה", אם לא ביחס למיכסת־עלייה שנתית מפורשת אזי ביחס לחופש העלייה והסרת ההטרדות מן המבקשים לעלות.

בנושא המזרח־תיכוני גילה הנשיא אופטימיות מחודשת בדבר סיכויי הסדר נוסף בין ישראל ומצרים, בתיווכו של ד"ר קיסינג'ר לפי שיטת השלבים שלו, המקובלת גם על ישראל. אופטימיות זו אפשר לפרש בשני כיוונים: או שהיא מתבססת על ההנחה, שמצרים תרכך את התנאים הנוקשים שהציגה להסדר־ביניים שני בסיני — או על ההנחה, שניתן להשיג ויתורים מישראל נוסף על אלה שהיא הציעה למצרים בשלב האחרון של המגעים באמצעות ואשינגטון. רצוי להניח, שהנשיא התייחס לראשונה בין שתי ההנחות האלה, בתוך ההערכה שישראל הגיעה לגבול הגמישות בתנאי ההסדר.

בבקרה הודפסו ביחד לאותו יום הדברים שאמר נשיא צרפת ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן בנושא המזרח־תיכוני. הוא אמר, כי שיחותיו עם ברז'נייב ועם הנשיא פורד העלו גישות „דומות" של ראשי שלוש המעצמות. אך אין ביכולתן לייחס גישה משותפת. הגישה הסובייטית, הידועה היטב, היא הטלת פתרון כפוי על ישראל, והגישה הצרפתית אינה שונה בהרבה. יש לקוות, כי דברי הנשיא פורד לאדמור היהודים מעידים שאין לו הרצון להצטרף לעמדה הסובייטית־הצרפתית.

לעצור הנסיגה במשק

מיוחד ל„דבר". מאת ג'וזף קראפט, ואשינגטון

בשעה שהנשיא פורד פותח בי סקירה נוספת של המדיניות הכל־כלית, קיימת תמימות־דעים לפחות בעניין אחד. כמעט הכל מסכימים, כי כלכלת ארה"ב דומה למטוס ה־נתון בצלילת־סחרור וכי דרושה פעולת־המרצה גדולה כלשהי מצד הממשלה.

סוף־סוף הובן, כי הנסיגה ה־כלכלית הנוכחית, שלא כמו רבות אחרות, אינה עומדת לרפא את עצמה. הוכח — בפרט על־ידי צ'ארלס שולץ, כי שהיה מנהל התקציב והעובד כיום במוסד ברוקינגס — כי הנסיגה הנוכחית היא בהחלט מיוחדת במינה.

במשך מרבית התקופה שלאחר מלחמת־העולם, נשאו הנסיגות ה־כלכליות עמן את גורמי־ההבראה של עצמן. כאשר היו פוחתים ה־רווחים וההכנסות, הלכה יורדת גביית המסים. היה מצטבר בזמן קנייה, ועם קצת עידוד בצורת הקלות באשראי או הנהגת מיזוג בבסים נטו הוגי העסקים וה־צרכנים להשיב את מחזור־הכס־פים לתיקונו.

הנשיא ג'רלד פורד

היה אפילו מידגם סדיר של ה־עליות והירידות. אם היתה הירידה איטית, היתה גם ההתאוששות אי־טית, אם היתה זו ירידה מהירה, התרחשה גם ההתאוששות בקצב מהיר.

ואולם, כפי שהראה שולץ בעי־דותו לפני ועדת־התקציב של ה־סנאט ביום ה' האחרון, אין מידגם זה תואם התאוששות אוטומטית הו־לם את המצב כיום. משתי בחינות קריטיות הנסיגה הנוכחית היא יחידה במינה.

ראשית, קיימת ההשפעה של על־יית מחיר הנפט שהוטלה על־ידי הקארטל של המדינות מייצאות־הנפט, אופ"ק. מחיר הנפט לצרכ־נים עלה פי ארבעה בשנים 1973 ו־1974. התקבולים „חיים" למדינות המספקות: בהתברות הנפט „אשר" — לפרות ופקות השבר שלהן — עד דן קוצרות רווחים באים.

מתקבל על הדעת, כי בסופו־של־דבר יוחזרו הכספים חזרה לכלכ־לה האמריקאית. אך דבר זה טרם אירע, והוא גם לא יארע בשנת 1975, שולץ מעריך, כי ב־1975 יוצא הנפט לבדו כ־30 מיליארד דולאר מכוח־הקנייה של הצרכנים. לדברי ג'ורג' פרי ממכון ברוקינגס יתבטא זה בעלייה של 1.5 אחוז בשיעור האבטלה, כלומר של כ־1.2 מיליון איש ללא תעסוקה.

הגורם המיוחד השני הוא בכך, שאינפלציה רצינית ונסיגה כלכ־לית הזדמנו יחד בעת ובעונה אחת. האינפלציה הגדילה את ה־רווחים על־ידי העלאת ערך הסחו־רות שהוחזקו במלאי. היא גם העלתה את ההכנסות, בהקפיצה אנשים רבים לדרגות־מיסוי גבו־הות יותר.

התוצאה היתה עליית הכנסות המדינה ממסים. לדברי שולץ הכ־ניסו המסים במשך הרבע השלישי של שנה זו 16 אחוז יותר לעומת התקופה המקבילה אשתקד. אולם התפוקה הכוללת של המשק פחתה ב־3 אחוזים, והאבטלה גדלה במ־הירות.

כך נהפך על פיו המידגם הנורמאלי. במקום שהפחת גביית המסים ככל שחלה האטה בפעילות העסקית, עלה שיעור הגבייה. פעי־לותה הפיסקאלית של הממשלה, לא כלבד שאינה ניצבת נגד דחף הנסיגה הכלכלית, אלא אף אינה מפעילה כלל שום לחץ נגדי.

אם נכון ניתוח זה, הרי לא תחול התאוששות מהנסיגה הכלכלית בשנת 1974. להיפך, ההשפעה ה־משותפת של עליית מחירי הנפט ועליית גביית־המסים העמיק את הנסיגה על־ידי ירידה מהירה והר־דהמותה בדרג גבוה יותר של הפעילות הכלכלית.

יש אנשים המוכנים להשלים עם מצב זה למשך שנה או שנתי־ים בראותם בו את המחיר שיש לשלם כדי לסלק סופית את ה־אינפלציה מגוף המשק. אולם הרוב ביניהם אינו מוכן לכך, ולכן דרו־שה מחשבה מאומצה על האמצ־עים האפשריים להמרצת המשק. אולם לפחות אחד מבין המתבר־נים, המוצג בפרנסת רבת, נראה לי כוזב למדי.

מתכון מוצע זה היא הורדת מ־חיר הנפט. לאחר שביקרתי בחו־דש האחרון במדינות מייצאות־נפט רבות, הרגשתי היא, שארה"ב טיפלה בבעיה הבין־לאומית טי־פול כושל כאן. איני רואה כמ־עט כל סיכוי להורדת מחיר הנפט בשנה הקרובה — על כל פנים לא בשיעור ניכר.

פירושו של הדבר הוא, כי ה־תמריץ צריך לבוא או בצורת קי־צוץ המסים או בצורת הרחבה בספי הממשלה למשק. ניתן לשקול כל מיני צירופים, אך יש למלא אחר תנאים אחרים.

סדר־הגל צריך להיות די גדול כדי לעזור למשק, ולפי הדיבורי פרופ' פרנסיס באטור מאוניברסיטת הארווארד מדובר בסכום של כ־25 מיליארד דולאר. יש להפנים את הסיוע הכירבי לנזקקים ביותר, דבר שפירושו פרוייקטים כגון ניידי־עובדים המוני או קיצוץ המסים המוטלים על ציבור השכי־רים בצעדים להקפאת השכר ול־בלימת ההתייקרויות. וכל קיצוץ במסים צריך להיות זמני, הואיל וארה"ב ניצבת עדיין מול צרכים עצומים שטרם נמלאו.

מי ימונה לבית־המשפט העליון

גידול של 45% בנטל העבודה מחייב להוסיף שופט אחד־עשר

מאת ישראל לנדרס

בגליון מצהיב, שבראשו הכותרת — „מדינת ישראל — הממשלה הזמנית, עתון רשמי מס' 20", פורסמה הודעה על מינויים של חמישה חברים לבית המשפט העל־יון. היה זה הצוות הראשון, שהוטל עליו לעמוד בראש מערכת השיפוט בישראל. אותה שעה, כי חודשיים אחרי הכרזת העצמאות, נראה היה, כי די בבית משפט עליון בן חמישה חברים. מספר התושבים בארץ היה כמיליון וח־צי וההנחה היתה, כי חמשת ה־שופטים של הערכאה העליונה יוכ־לו להכריע ללא עיכובים יתרים בכל הנושאים שיובאו לפניהם.

מאז רצד הזמן והכפלה האוכלו־סיה במדינה וגדל בקצב מהיר מספר התיקים המוגשים לבית ה־משפט העליון. מזמן לזמן היה אי־פוא צורך להגדיל את מספר ה־שופטים. תחילה הוסיפו שני שופ־טים, אחר כך עוד שניים ובשנת 1963 מכהנים בבית המשפט העל־יון עשרה חברים.

מסתבר, כי גם הצוות בן עש־רת השופטים שוב איננו יכול לפ־סוק במהירות הדרושה בכל הער־עורים, העתירות והבקשות המוב־אים לפניו. בשנת 1963, כאשר מו־נה השופט העשירי, הוגשו לבית המשפט העליון 546 ערעורים אז־רחיים ואילו בשנת 1974 הגיע מספרם ל־730. מספר הערעורים הפליליים גדל באותו פרק זמן מ־434 ל־560. מספר הפניות לבית המשפט העליון בשבתו כבימ"ש גבוה לצדק גדל מ־238 ל־540 ו־מספר הבקשות השונות גדל מ־289 עד 1250. בסך הכל גדל נטל העבודה בשיעור של 45 אחוז בקירוב במשך 11 שנים.

מלבד זאת יש להביא בחשבון, כי שופטי ביהמ"ש העליון מכלאים גם תפקידים מחוץ לתחום עבוד־תם השיפוטית. כמעט כל השופטים עומדים בראש ועדות רשמיות שו־נות לבירור ענייני הקיפה. נשיא ביהמ"ש העליון שמעון אגרנט והשופט משה לנדוי היו טרודים השנה בעבודה הועדה החוקרת את אירועי מלחמת יום הכיפורים. השופט חיים כהן מתבקש מדי פעם בפעם לייצג את ישראל בכינוסים בינלאומיים וגם שופטים אחרים מתבקשים למלא שליחויות שאינן קשורות במישרין בתפקידם. כתוצאה מכל אלה חול־פים לעיתים תשעה חדשים עד שנה מיום הגשת ערעור לערכאה העליונה ועד להתחלת בירור ה־עניין.

אין פלא איפוא אם נשיא בית המשפט העליון פנה לשר המשפ־טים והציע, על דעת חבריו, להו־סיף עוד שופט לביהמ"ש העל־יון. שר המשפטים חיים צדוק, ה־מבקש לקצר את משך הבירור המשפטי בכל הערכאות, תומך בבקשת אגרנט. הנושא יובא בקרוב להכרעת הממשלה, שוודאי תיענה לה. לפי חוק בתי־המשפט, תשי"ז, נקבע מספר השופטים בי־ביהמ"ש העליון בהחלטה של הכ־נסת. ויש להניח, כי היא תסמוך את ידיה על הצעת אגרנט, שוודאי תזכה בתמיכת הממשלה. לאחר ה־החלטה העקרונית בדבר הגדלת מספר השופטים מעשרה לאחד־עשר יהיה צורך לקבוע מי האיש

נשיא בית המשפט העליון שמעון אגרנט

שר המשפטים חיים צדוק

שיצטרף אל חבר השופטים הנ־בחר.

כדי להבטיח, כי רק מועמדים ראויים יתמנו לכהונה הרבה הקים החוק ועדת מינויים בת תשעה חברים: שלושה שופטי ביהמ"ש העליון, לרבות הנשיא; שני חברי הממשלה (שר המשפטים שהוא יו"ר הועדה ושר אחר); שני חברי הכנסת ושני עורכי־דין הנבחרים על ידי לשכת עורכי־הדין. רוב החב־רים בוועדה אינם פוליטיקאים ו־כוונת החוק היתה למנוע השפעתם של שיקולים פוליטיים על מינויים של שופטים. את המועמדים למי־נוי רשאים להציע לוועדה שר המשפטים, נשיא ביהמ"ש העליון, או שלושה חברי ועדה כאחד. ה־ועדה מחליטה מיהו המועמד ה־ראוי לכהונה והצעתה מוגשת ל־אישורו של נשיא המדינה. (לנשיא אין בעניין זה שיקול־דעת).

מוקדם עדיין לומר במי תבחר הוועדה, אבל נראה, כי היועץ המשפטי לממשלה מאיר שמגר הוא בעל סיכויים טובים לזכות במינוי. שמגר נחשב משפטן כעולה שהצ־טיין בתפקידו כיועץ משפטי. הוא תרם רבות לקידום החקיקה והוכיח גם כשרון מנהלי רב. הוא מכהן בתפקידו כשבע שנים ונמסר, כי בעבר הביע את רצונו לסיים את תפקידו. שר המשפטים שיבח בה־אחרונה את היועץ המשפטי לממ־שלה ודומה, כי לא נשגה אם נניח, שהשר יתמוך במינויו של שמגר לביהמ"ש העליון. אם יזכה במינוי יהיה הצעיר שבשופטי הערכאה העליונה.

עד עתה נבחרו רוב השופטים לבית המשפט העליון מקרב שופטי בתי המשפט המחוזיים. ולא במק־רה. ההגיון מחייב, כי בדרך כלל לא יתמנה למוסד השיפוט העליון במדינה אדם, שלא הוכיח את כשרו כשופט. לא כל משפטן בקיא ועל בכיר גם כשופט מעו־לה. שופט חייב להצטיין לא רק במומחיותו המשפטית, אלא גם ב־יושר, בבקיאותו בהוויות העולם, באומץ לבו ואינטלקטואלי ובהכ־רת נפש האדם. השופט בערכאה העליונה, הפוסק בערעורים על פסקי־דין של שופטים אחרים, רצוי שיכיר מקרוב איך מתנהלת מלאכת הבדק בערכאות הנמוכות. וכאשר שופט מכהן בתפקידו עד לגיל הפרישה ואין מסירים אותו מכס־או אלא אם נמצא אשם בהתנהגות שאינה הולמת את תפקידו — הרי יש טעם למנות לביהמ"ש העליון בעיקר אנשים בעלי נסיון שיפוטי.

אבל אין להזהר גם על הסיכוי לצרף לביהמ"ש העליון אישים בעלי שיעור קומה במקצועות המ־שפט האחרים. חוק השופטים מאפשר למנות לביהמ"ש העליון לא רק שופט מחוזי, אלא גם עו־רך־דין ומרצה למשפטים בעלי רקע ואף „משפטאי מובהק". המ־חוקק היטיב לעשות, שלא צמצם את המאגר שממנו אפשר לשאוב מועמדים לביהמ"ש העליון, ושניים מן השופטים הטובים בערכאה הע־ליונה — צבי ברנזון וחיים כהן — לא שימשו כשופטים לפני מי־נויים. חיים כהן כיהן בשעתו כיו־עץ משפטי לממשלה ויש איפוא תקדים למינוי של נושא משרה זו לביהמ"ש העליון.

מלבד שמגר נחשב שופט בית המשפט המחוזי, שלמה אשר, [illegible] למינוי לביהמ"ש העליון. [illegible] לא יזכה במינוי השנה עשר הוא לזכות בו במינוי לא רחוק. בעוד שנים מספר יגיעו לגיל פרישה כמה מחברי ביהמ"ש העליון ובעשור הקרוב ישונה ה־רכב של הערכאה העליונה. למצו־לים שבשופטים המחוזיים תינתן איפוא הזדמנות להגיע אל כושרם בביהמ"ש העליון.

דברים למשפחת השכול והיגון

מאת שמואל ברקאי, אפקה

אשפך שיחי בהתעטף עלי נפשי (תהלים קמ"ב)

לא הייתי נוטל רשות לעצמי ל־הגיד את אשר עם לבי, לולא הייתי אף אני שייך למשפחת הש־כול והיגון, והיותי כואב את כא־בם של כל אב, אם, א־בנה ויתום, אשר קיפחו יקיריהם במערכות ישראל מימי ההגנה ועד היום הזה. אולם לאחר שהזיתי בטלויזיה את אשר אירע בשערי אוניברסיטת בר־אילן אמרתי לעצמי כי „המש־כיל בעת ההיא ידום".

במשך כל התקופה שלאחר מל־חמת יום הכיפורים הייתי עוקב ותוהה מה קרה לעם הזה השוכן בציון, מהי רוח הנכאים שתקפה אותו? מובן שהיו גם „מלאכי שרת" טובים אשר מתוך תענוג סדיסטי סייעו לדבר. ובמקום ל־עודד את העם, גרדו בפצעיו, של־הבו יצריו ועשו כל אשר ביכולתם לעורר זעם וחימה; והדבר נתן את פריו, פרי תמרורים: היינו עדים להתפרצויות, להפגנות הדורשות נקם ושילם, לשפוך לבם על אוי־בינו הצרים עלינו. לא היה איש בארץ אשר לא היה שותף באב־לם הכבד של כוכי השכול. אבל, עד כמה שיהיה אכזרי להגיד זאת היה כשום פעם לפנים, בדרך אשר נקטו בה המשפחות השכולות וא־שר פוגע בתדמיתן הן עצמן. ה־תורה בארץ אדירה עבורה של הט־לת דופי, אשר האפילה על זהרם של בניהם [illegible]. למראה כל המחזה הזה של [illegible] עצמי: הן היו מאבקי ההגנה, מל־חמות תש"ח, סיני, פעולות תג־מול. האם כבה נהגו משפחות הנופ־לים, וכי דמם של בניהם לא היה אומר די?

ומכאן להקריה המבישה באו־ניברסיטת בר־אילן. איני בא לת־בע את עלבונו של משה דיין, הדמות,

אלא את עלבונן של המשפחות השכולות, בראשי כלראות את המ־חזה המביש. לראות את הכרזות ולשמוע את דברי נואמיהן בפני כתבים כשנו אל המקום נמצאי שלל רב. היתה זו כמעין הפגנה „ספונטנית": באופן „ספונטני" באו מפגינים ממקומות אחרים, „דרך מקרה" הגיעה גם הטלוויזיה. אני סמוך ובטוח כי רוב המשפחות השכוליות מגנות את הצגה מדרך זו, אשר איננו יודעים מי עומד מאחוריה (ואולי קל לשער זאת). ואני שואל מי נתן להם את הר־שות לעשות זאת ולהגביל בכה את צער השכול בשם הרים שבויים? האם כבה נהגו בעבר הורים אשר בניהם יצאו עם אקדוחים וסידים — אם היו כאלה — לקראת כנופיות הפורעים? האם כבה נהגו הורי הל"ה אשר נשלחו לעזרת גוש עציון בדרך לא דרך אשר נרצחו כרצחים ונפרעים, או הורי כ"ג יורדי הסירה? האם כבה נהגו משפחות הנופלים במערכה על לט־רון העקובה בדם. או אלו של כלוזי השיירות לירושלים הנצורה והנגב המנותק? באיזו גבורה עי־לאית נשאו אבלם ויגונם כאשר ניספו בנים בתקריות או לרגל מב־צעים של מפקדיהם ולא נגער או עדיין המונה „מחדל".

ובהזדמנות זו מלים אחדות על הטלוויזיה המשדרת זעם ומרי־רות בלב רבים מאזרחי הארץ. לק־בוצת האבלים השולפת בה יד, [illegible] את המכנה [illegible] להוציא להחדרתה של הכוונה לע־ורר מבוכה ולערער סדרי חיים.

אחים לשכול, איננו יודעים מה צפוי לנו בעתיד הקרוב ומה עוד יידרש מאתנו. נכה שכם לבסס היסודות ולא לסייע בידי מקעקעי החומות.

בהתעטף עליכם נפשכם בכו במסתרים.

האם אפשרי דו־קיום עם הפלשתינאים

על ישראל לפעול נגד הטרור ולהבדילו מגישה כלפי הפלשתינאים

מאת דן בבלי

לולא קמה מדינת ישראל ספק אם היו חלקים בהאוכלוסיה הער־בית רוצים להגדיר את עצמם כפלשתינאים.

ספק אם הפת"ח, שפעילותו הוח־לה ב־1965, והארגון השחרור הפלשתינאי, שהחל לפעול מחדש ב־1964, היו מתקיימים גם כיום ללא הישגי ישראל ומפלות מדי־נות ערב במלחמת ששת הימים.

סביר להניח, שהיסטוריונים בע־שור הבא יחזאו חלק חשוב ל־עמדה הבין־לאומי ולהישגיהם ה־פוליטיים המרשימים בכנס האו"ם. להתעלמות הישראלית מן הפלשתינאים כעם בעל כאוויים פוליטיים שנמשכה דור שלם, בעיקר בשש השנים שלאחר מל־חמת ששת הימים ובשנה שלאחר מלחמת יום־הכיפורים. יתכן כגון: היסטוריונים אלה יוכלו לומר כי ארגוני טרור־גרילה מפסים הגי־עו להישגים פוליטיים מרשימים ושפכו רק כעט מדם אויביהם, ספק אם הם יזכרו כי היה זה בז־כות אמצעי ההרתעה וההזדהות של הישראלים, שמנעו משיבה־דם יתר גדולה.

על ישראל להמשיך לפעול נגד מעשי הטירור של הארגונים, ל־שמר ואף לחזק את כוח ההרתעה שלה. ברור שכל פעולות הטרור על כוחות צה"ל ושירותי הבטחון לפעול למיגור ולחיסול מקורות ה־חבלנים וקיניהם. אך חיוני לבט־חונה של ישראל לשנות ארוך ל־שנות מהר את גישתה לנושא ה־פלשתינאי. בעייתה של ישראל, בראש וראשונה, היא לא דו־שיח עם הפלשתינאים. אף כי יתכן שזה נושא אקטואלי, אלא בדור עצמי־פנימי. ההתעלמות של הנהגת ישראל מהפלשתינאים ב־משך 25 שנה עשויה להיות נושא לניתוח פסיכולוגי מעניין. לא סופר בבתי־הספר לנוער שהתחנך בישראל בשנות החמישים ובשנות השישים שקיימים פלשתינאים. בכלל, הי־קף לימודי המזרח־התיכון בבתי־הספר היה מוגבל למדי. ולאחר ה־פגישות בלוזאן עם נציגי הפלש־תינאים ב־1949 וב־1954 לא הכי־רה הממשלה הישראלית לדון בהם עד לאחר מלחמת ששת ה־ימים. ספק אם אי־הכרתה של הנ־הגת אש"ף בקיום ישראל עד כה היא אמתלה סבירה לישראל להת־עלם מהפלשתינאים. ההיפך הוא הנכון.

חוסר הריאליזם כלפי הנושא ה־פלשתינאי הושלם, כאילו בראי, בגישת המיבצר כלפי מלכות יר־דן וכלפי חוסיין. קשה להסביר את העקשנות לשאת ולתת איתו על עתיד הפלשתינאים, ונאת לאחר שחוסיין ויתר על יומרתו לייצג את האוכלוסיה של הגדה המערבית. כבר בתחילת 1974, רבו הסימנים לכך שהמלך יעשה צעד הריף זה, בהבאים מסיימים ההנהגה ה־ישראלית כאילו התעלמה מאפש־רות זו, כפי שלכאורה התעלמה מהאפשרות שאילו היינו מגיעים להסדר היה חוסיין, מרצונו או בכפיה, מעביר את השלטון לפלשתינאים, יתכן בראשות אש"ף. זה שנים ברור שרוב הפלשתינאים לא יסכימו להסדר בין ישראל ל־ירדן ולא יכבדו אותו אם עבוד להם כוחם. אך כל האיומים כמעט דם לא נחשבו לרציניים.

כאן המלחמה ברור שהמצב ה־נוכחי אינו מצב של קבע אלא של מעבר, כי הסטאטוס־קוו לא יימשך וכי תיתכן רק הכרעה, ל־קראת שלום או לקראת חידוש הלוחמה האלימה. אלה שאינם מאמינים כי השלום אפשרי אינם יכולים למצוא ניחומים ופתרון בהמשך קיום הסטאטוס קוו שב־בו האמינו לפני מלחמת יום־הכי־פורים. בעיניהם ברור שהמלחמה במעט בלתי־נמנעת.

ואם מלחמה היא באמת בלתי נמנעת?

אם נאמין לדבריו של נשיא מצרים אנואר סאדאת מלפני כחצי שנה, ולדברי מנהיגי ערב רבים אחרים יש להניח כי אם לא יימצא הסדר, או לפחות תחי־לת הסדר, לאוכלוסיה הפלשתי־נאית, שיגיח את דעתם של ה־מתונים שבין הערבים, ואם יש־ראל לא תיסוג מחלקים נוספים של סיני, לרבות איזור הנפט ב־אבו רודס עד 5 ביוני 1975 יה־

[illegible] הבטחת סאדאת. אך גם אם תתקיים לחומה נוספת היא לא תפתור את הבעיה הפלשתינאית. היא תתעורר שוב לאחר המלחמה ולפיכך כל שנתייחס לבעיה במוקדם יותר כן ייטב לכולם.

בעיני רוב הציבור הישראלי נראה כאילו לפתע בשנת 1974 נהפכה הבעיה הפלשתינאית לבעיה שבנושאי העימות בין יש־ראל והערבים. הציבור הישראלי גילה רק כעת שחוסיין „סידר" אותו בראבאט, והעולם כולו כא־ילו (בשכחה אנטי־יהודית כמעיה) לערפאת שהתקבל כאורח־כבוד ב־או"ם. גם נראה כאילו חל סחף בעמדה האמריקאית בנושא הפלש־תינאי, תוך הדלפות, תיקוני קו־מוניקטים והצהרות כוונות של סגן הנשיא המיועד. פתאום, כאילו

[illegible] לפתות שבע [illegible] בנים לחשוב בדבר. נראה שיהיה על ישראל לנקוט עמדה ולומר כיצד היא רוצה לחיות עם העם הפלשתינאי, על כל חולשותיו ו־בעיותיו. קשה לומר שהעיתוי ה־נוכחי הוא נוח לישראל, ואף אם זו ברכה לבטלה אפשר להרהר אם לא היה עדיף אילו היתה ישראל קובעת עמדה בסוגיה זו לפני שלוש או חמש שנים. לא יהיה סביר להפריד את הדיון על יח־סינו עם הפלשתינאים מבעיית היחסים עם מצרים וסוריה. כשם שאי־אפשר יהיה לקדם את ה־משא־ומתן הקיף עם מדינות אלה בלי שהפלשתינאים ישותפו בו, בשלב כזקדם יותר, בצורה זו או אחרת. ומאחר שכל העולם הפלשתינאים שבשטחים ומחוצה ל־

(המשך בעמוד 9)

אבו אל־מג'ד, מה עשית לזיווה?

העניין הקטן, שאני בא לע־סוק בו היום, מחייב הקדמה תיאורטית ארוכה: עלי לומר דברים על טיבה של אירוניה — על אירוניה בכלל, ועל אי־רוניה בעתונות, כאמצעי־הקש־רות להמונים, בפרט.

פסיכולוגים הרבה וגם פילוסו־פים, כמו ברגסון, למשל, כבר נתייגעו למצוא לדוקו את ה־גורם המעורר את רפלקס ה־צחוק. מה מביא אדם לידי כך שיעווה את קרירי פניו בצורה מסויימת הנקראת „צחוק" או בצורה אחרת ה־נקראת „חיוך"? פרויד כתב, כידוע, על „הבדיחה" מחקר גדול הדרש מסובך בינה ובין כל המסכת הפסיכואנאליטית שלו. דבר אחד הוא בתוקת ודאי: הצחוק — האירוניה כאחד הענים המכוונים ליצור אותו — הם תיפקוד חברתי. אין צחוק תלוי באוויר. אדם בודד בג'ונגל או במדבר אינו בא לידי צחוק. אין צחוק בלא הקשרים. בלא רקע סוציאלי מסוים. דבר שאדם צוחק עליו מלוא־פה בארץ מסוימת — אותו דבר עצמו כיוון הושב ארץ אחרת אדיש לגמרי. יתר על כן: בארץ אחת יראו בני סביבה מסויימת תופעה כמצ־חיקה ולטעמם של בני סביבה — או שכבת־השכלה — אחרת תהיה זאת הופעה נעדרת־משמעות או אפילו מצערת.

אני זוכר: בשנות מלחמה־העולם השנייה שידרו ברדיו הצבאית ביותר להיילים ברי־טיה. לפי רצפי הצחוק שלהו כל קטע וקטע התפתח הקהל בעוויתות הנאה. יהודי ארץ־ישראלי, שהאזין לתכניות אלה הבלק כל מלה שדוברה בהן, נבצר ממנו לתפוס, מה זה משעשע את הללו.

אנו נתקלים לא־אחת ב־בעיה זו בעתונות שלנו. לכאו־רה, חברה אחת, רקע דומה, אסוציאציות זהות מעוררות צחוק — ואף־על־פי־כן לא הרי תגובתו של זה כהרי הגו־בתו של זה, ולא פעם „הולך לאיבוד" עוקצה של שנינה, כי הנמען אינו מקבל — או אינו מבין או מבין בהיפך כן הכוונה — את ה„בשורה". ה־מסאג'.

כשפליטוניסט כותב, למשל, ב„דבר" ברשימה על הצעה כביכול לקדם פני היוקר ה־מצוקה, שלמשפחות מרובות ילדים יעוצה עצה להחנק את ילדיהן, מתפלגים, כמובן, ה־קוראים לכמה כיתות: לאלה הרואים עצה אכזרית כזו בי־שאט נפש השואלים בתמהון איך עתון עבדי יכול להדפיס שי־קוץ זה; לאלה המקבלים ב־צחוק „ההומור השחור" זה ודו־

חיים איזק — קיאות ביניים

אים בו המשך למיטב הסאטי־רה הטורקית (יתכן סוויפט כתב: „הצעה צנועה לכ־גרע ילדי־עניים באירלאנד מלהיות למשא על הוריהם או לארצם ולעשותם מועילים לכלל"); ולאלה הב־ביים אמנם את הכוונה ההו־מוריסטית אבל סבורים, שהת־צאה רחוקה מן הטעם הטוב.

אני עצמי עמדתי לפני בעיה זו פעמים רבות. האם אסתכן בשימוש באיזו גוזמה פרוזקטית או במצב שאחר מחשש שמא לא תובן ובכך תחטיא את המטרה? לעתים קרובות למדי ויתרתי, ועדיין איני יו־דע, אם לא הייתי צריך לוותר פעמים רבות יותר.

וכאן אני מגיע לאותו עניין קטן שעורר אותי להיבה: קראתי תרגום מרזה על שלושה מאמרים, שפורסמו בעתון המצרי „אלמצור" בסוף נובמ־בר (המחבר: צברי אבו אל־מג'ד) על הנושא המסקרן: האם מלחמה חמישית בקרוב?

לא ארחיב את הדיבור על הערכותיו של [illegible] שאין בהן חידוש רב. אך מצא־תי עניין במובאות שמביא אבו אל־מג'ד מן העתונות העברית — למן „דבר" ועד „הארץ" ו„ידי־עות אחרונות". איני יודע, אם כל הציטטות בדייקות (על כל פנים, הדברים שייחס הפר־שן הערבי ל„מדען הישראלי הנודע משקאס ליבופמר" על כאיפת המפקדים הישראליים זה 25 שנים להישאר במצב שלא יוביל לשלום ויגרור ל־מלחמה אינם נראים אותנטיים ביותר) אך אין ספק, שבמקום אחד, לפחות, — בארצות ערב — מתייחסים אל העתונות ה־ישראלית ברצינות מרובה.

ואולי — כפי שמעידה הדוג־מה הבאה — אף ברצינות יתרה. בין שאר הראיות שמביא צברי אבו אל־מג'ד לשיקולים הדוחפים את ישראל למלחמה נוספת הוא נתלה באילן ישר־אלי גדול. וכך הוא אומר: „אם תפרוץ מלחמה, כתבה העתו־נאית זיווה יריב, תהיה זו מל־חמה קצרה, המטרה שלא היש־גו יותר מטעמה חצר וכביא לחיסולו הסופי של הקרבים".

אילו דברים בוטים אלה מוד־פסו כתחזית־דעתה המוסמכת של רב־אלופית (מיל.) זיווה יריב, ודאי היתה נודעת להם משמעות מהדהדת בבירות ע־רב. אבל זיווה יריב המסכנה — אם אמנם כתבה את השורות הנ"ל — הרי נתכוונה רק לכ־תוב פיליטון הומוריסטי, אי־רוני, סאטירי, מה שאתה רוצה. וכוונתה היתה להציג בהגזמה דברית את הבלותה של כל ש־איפה למלחמה חדשה. והנה זי־וה, העובדת עבודה קשה כל כך כדי לצייר דימוי מגו־חך, נלעג, אוילי — הופכים אותה לדוברת הנציות הדי־אליות המיליטאריסטיות.

אבו אל־מג'ד הנכבד, אם לא למעננו, הרי למען זיווה יריב ויוקרתה אתה חייב לפרסם תיקון. ובמקום בולט!

זוג צעיר

זכאי משרד השיכון, רכוש דירה בחברת

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

נמשכת ההרשמה לדירות בכל רחבי הארץ

בעת ההרשמה יש להביא "הודעת הזכאות" המקורית בשלמותה, העתק צילום של "תעודת חייל משוחרר" (לפי חוק החיילים המשוחררים), תעודת הזהות של שני בני הזוג (אין צורך ששני בני הזוג יופיעו).

בעת ההרשמה יפקידו הנרשמים סך —.10,000 ל"י לזכות החברה (בערי פיתוח סך של —.5,000 ל"י). יכולים להירשם גם זכאים שאינם גרים באותו ישוב בו נמצאים אתרי הבניה.

איזור הגליל:

בית־שאן, חצור, טבריה, כרמיאל, מגדל העמק, נצרת, עפולה, קרית־שמונה.

מקום ומועד ההרשמה:
לכרמיאל — בכרמיאל — מרכז מסחרי, בנין המועצה המקומית, חדר 288/ב, בימים א'—ה' בשעות: 8.00—12.00, ביום ד' בשעות 16.00—18.00.

ליתר הישובים: בנצרת — רח' כרמל 9/4, בימים א'—ה' בשעות: 8.00—12.00, בימים א', ג', ה' בשעות 16.00—18.00.

איזור חיפה והצפון:

אור־עקיבא, חדרה, חיפה (יזרעאליה, רח' פאר, רמת הדר, שער עליה), יקנעם, נהריה, עכו, עתלית, פרדס־חנה, קרית־אתא, קרית־ביאליק (צור שלום, איזור רח' גיורא), קרית־ים, קרית־מוצקין, קרית שמריהו.

מקום ומועד ההרשמה: חיפה — רח' י.ל. פרץ 32, בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, בימים א', ג', ה' בשעות 16.00—18.00.

איזור תל־אביב והמרכז:

אור־יהודה, הוד־השרון, חולון, יהוד, יפו, נתניה, קרית־אונו, ראש־העין, ראשון־לציון, רחובות, רמלה, רעננה, תל־אביב (ק. אליעזר).

מקום ומועד ההרשמה: תל־אביב והמרכז — תל־אביב, רח' הארבעה 18/א, בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, בימים א'—ה' בשעות 15.00—17.00.

אשדוד

מקום ומועד ההרשמה: אשדוד — רח' אילת 4, בימים א'—ה' בשעות 9.00—13.00, בימים א', ג' בשעות 15.00—17.00.

ירושלים

נוה־יעקב.

מקום ומועד ההרשמה: ירושלים — רח' מרדכי ברהלל 15, בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, בימים א'—ג' בשעות 16.00—18.00.

אשקלון

מקום ומועד ההרשמה: באשדוד — רח' אילת 4, בימים א'—ה' בשעות 9.00—13.00, בימים א', ג' בשעות 15.00—17.00.

קרית־גת - קרית־מלאכי

מקום ומועד ההרשמה: קרית־גת — רח' הגפן, בית 116, בימים א', ג', ה' בשעות 8.30—13.00, ביום א' בשעות 15.00—17.00.

איזור באר־שבע והדרום:

באר־שבע (שיכון ה', דרך מצדה, שכ' א'), ירוחם, נתיבות, שדרות, דימונה, ערד.

מקום ומועד ההרשמה: באר־שבע — מרכז הנגב, שדרות הנשיאים, פינת רח' מצדה, בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, בימים א', ב', ד', ה' בשעות 16.00—18.00.

אילת

מועד ומקום ההרשמה: אילת — שכונת מערב 2, בית מס' 201, בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, ביום ג' בשעות 16.00—18.00.

מחירי הדירות קבועים ואינם צמודים למדד. באיזורי פיתוח תינתן הלוואה עומדת.

עולם ומלואו

לנה רוצה לדעת יותר

לנה בת הארבע היא שימפנזה נבונה מאוד. לא זו בלבד שהיא למדה לשוחח עם מוריה באנגלית בסיסית באמצעות בערכת קלידים המחוברים למחשב, אלא שבאחרונה החלה אף לשאול שאלות בתחכמות יתר הדומות לשאלות הנשאלות על־ידי ילד קטן התופס לפתע שלכל דבר יש שם משלו והוא מתחיל לשאול: "מה זה? ומה זה?".

במרכז האנתרופולוגי על־שם יירקס באטלנטה, ארה"ב, למדה קופת־השימפנזה שמות עצם מוחשיים, בעלי משמעות מיידית כמו "תפוח", "הלוך", "בבקשה" ואחר־כך פעלים "בפעלים" כמו "להת", "לדגדג" וכו'.

בשלב זה הלימוד היה בבחינת עינן מכאני, אולם עד מהרה למדה לנה גם מיבנה־משפט ורצתה היא מסוגלת להתקשר עם בני־אדם (באמצעות המחשב כמובן) כשהיא שולטת היטב בתחביר — כולל אפילו פיסוק נכון! ראיה לכך: כאשר מציגים ללנה משפטים שגויים, חסרי שחר כגון: "בבקשה תפוח הלוך", הקופה דוחקת משפטים אלה בדיוק של 90 אחוז.

באחרונה הפתיעה לנה את ידידה המורה טים גיל שנכנס לחדר עם קנקן וקערה בידיו — שני עצמים הידועים לה מכבר — וכן עם קופסה גדושה דברי מתיקה. תחילה ביקשה כמובן לתת לה את הקנקן: אחר־כך ביקשה את הקערה ובסבור זמן מה הקיפה בקלידים: "טים, תן ללנה שם של זה" — כלומר שברצונה לדעת איך קוראים לחפץ החדש שבידו.

טים ענה, אף הוא באמצעות הקלידים: "קופסה, שם של זה". ואז חזרה לנה על המשפט שלמדה. מאוחר יותר, כאשר טים נכנס לחדר בשבילו כוס, שאלה לנה שוב: "טים, תן ללנה שם של זה"...

לנה הנמצאת במרכז האנתרופולוגי שנתיים ימים, מתקדמת יפה בלימודיה ולדעת ראשי המוסד בודה, שבכוחה ללמוד הרבה יותר אם רק ימצאו דרך איך לקצר את שיטת ההוראה.

חיים במיכל פלסטי

ילד בן שלוש, שפגם תורשתי מונע בעדו לפתח הסיגות מפני חיידקים, חי מאז באותו לאויר העולם במיכל פלאסטי וסטרילי באחד מחדרי בית הספר לרפואה באוניברסיטת יוסטון בטקסאס, ארה"ב. אך רופאיו אופטימיים שבוים כן הילד יוכל להיות חיים תקינים ככל אדם בריא אחר.

לדברי רופאו: ד"ר רפאל וילסון, שהוא גם סנדקו, הילד — שמו: דוד — בריא, מאושר וחזק. במיכל למד לשבת ולעמוד וכן להתקהל בדיבור, לשונו של דוד שליש יהודית נפרדות על המיכל, ובכללם הוד משחקים מלא צעצועים. האוכל המוגש לו הוא מעוקר ונתון לבקרה בתמידות מטעם הרופאים המטפלים בו.

ד"ר וילסון אומר, שנעשים מאמצים למציאת דרך לריפוי הפגם המונע בדוד לפתח הסיגות מפני חיידקים; אולם עד שיימצא הדרך, יוכל דוד לגדול וללמוד בתנאי חיים נורמליים.

הוריו של דוד, החיים ביוסטון, מבקרים אצל בנם במיכל כייד מיוחד. כושר התגלותו של הפעוט גרם לכך שהרופאים שיגו את השערתו היום לגבי התנאים הנחוצים להתפתחות תקינה של אישיות. עד כה חשבו הרופאים, כי מגע גופני ואפשרות להתחבק עם הורים חיוניים להתפתחות האישיות. לדעת הפסיכיאטר ד"ר דוד פרידמן, ידוע בעצמו כי תיאוריה זו לא נכונה והתפתחותו של דוד מוכיחה, כי יתכן שמגע האדם, הריחות ויתר החושים המרגשים אולי אינן רלוונטיות כל עיקר לגבי התפתחות האדם.

אחרי הפיצוץ בירושלים

הציבור גילה עירנות השוטרים — חוסר זהירות

מאת טוביה מנדלסון

כיכר אינו דופק. אתה יושב ביכה המרחב הירושלמי ומאזין להסברי מפקדי המחוז ולתגובות בפקדי משטרה אחרים. והמתגובאים לחוצים, מדוע וכיצד, ומה עם העירנות. עד ששוב אינך יודע אם אכן כולנו כחולים מקצועיים העושים את הספק לעיקר ושוכחים כי כושרי ירושלים עומדים קצה מאוד, וכאמור מוגבר יש, ורצון יש. ולילה אינו לילה ושעות־עבודה הן רק על הנייר. כל זה נכון, אך הסערות, לעזאזל, הסערות! נראה לי כי התגובות מחייבת לא להקל ראש בתמורת השאלות ועם זאת לנסות ולהבין את מקור הטעות.

הזמן: יום שישי, שעות צהרים. המקום: מרכז ירושלים, רחובות יפו ובן־יהודה הומים מאדם. בחנייה מצטופפים עשרות אנשים, ליד תחנות האוטובוסים תורים ארוכים. אלו השעות האחרונות לפני סגירת החנויות וכניסת השבת. בשעה 13.03 מתקבלת במוקד משטרת ירושלים קריאה טלפונית: חפץ חשוד מונח ליד קפה "גאוה" ברחוב יפו. הקריאה נרשמת ביומן המוקד ואחרי זמן קצר מדווח שוטר כי היה במקום, בדק את העניין והכל בסדר. פחית הצבע הסגורה, הדלי ומברשות הסיוד מונחים ליד קפה "גאוה" ומשדרים יותר מאדם אחד, ובשעה 14.15 — מתקבלת במוקד המשטרה קריאה טלפונית נוספת: חפץ חשוד ליד קפה "גאוה". הפעם מחליטים לשלוח ניידת למקום, אולי אפילו לסלק את הקופסה ודליי ההתמר ביס כדי לבצע קריאות טלפוניות נוספות. הניידת יוצאת לכיוון הקפה. באותו רגע בדיוק מתקבלת במוקד המשטרה קריאה טלפונית נוספת: ברחוב בן־יהודה, ליד בניין סנסור, הונח מכונית אדומה בעלת מספר ערבי השמור דרדת חשד. נשלחת פקודה לניידת הנוספת לכיוון קפה "גאוה", באותו איזור, לבדוק גם את המכונית.

מסיבות שעדיין אינן ברורות מחליטים שני השוטרים שבניידת להיפרד: אחד יסע עם הניידת ישר לבן־יהודה לבדוק את המכונית החשודה והשני ילך ברגל ל"גאוה" ויבדוק את קופסת הצבע. אחד השוטרים ניגש ליד בית הקפה. נכון: צבע, דלי ומברשות וצבע או סייד אין, אך שום דבר אחר אינו מעורר חשד. השוטר מרים את קופסת הצבע ולוקח אותה לרחוב בן־יהודה. שם כבר מחכה לו הניידת הבודקת את המכונית החשודה. כאשר הוא מגיע לניידת לוקח השוטר מברג ומנסה לפתוח את קופסת הצבע. הניידת החונה ליד מספרה "קרמי" ובעל המספרה יוצא לראות במה העניין, ורואה את השוטר ניגש לקופסת הצבע עם המברג. המהרל קורא לו בטענות אלה להזהר במספרה למטפל בגבירות שהיה להן אחר־כך על מה לשוחח בסאלונים. מולו של אדם אחר אינו מאיר לו: הוא רואה את מכרו השוטר וניגש אליו להחליף עמו כמה מלים ברגע שזה מקרב את המברג למכסה הקופסה. דקות אחדות אחר כך יוגדרו האורח והשוטר־"כפצועים קשה".

חלק מהשאלות הנעוררו דקות אחדות אחרי הפיצוץ, בעיקר בגלל השמועות ועדויות הראיה והשיטה שנגבו מפי אנשים שהיו בסביבה, ואשר התבררו אחר כך כבשיקופות. עד שמפקד המחוז הדרומי של משטרת ישראל חיים תבורי ומפקד מרחב ירושלים חיים בריטנפלד מכנסים מסיבת עיתונאים במגרש הרוסים כבר יש לפחות שלוש גירסאות על השתלשלות האירועים. אנשי הסגנון מדברים על "עוד מחדל" ואלה שאינם מדקדקים בלשונם משתמשים בביטוי הפחות מחייב "פאשלה לא טרגאלית". מחדל או טעות, כמה דברים טעונים בדיקה יסודית, וכמה שאלות נשארו ללא מענה.

נדמה לי כי בקרה זה הוכיח כי ראש ובראשונה כי אין טעם דבר המשטרה ומפכ"ל המשטרה לסגל לציבור עצל הציבור לסמוך על עירנות: הרי הוכח כי קופסת צבע אחת גרמה שתי קריאות טלפוניות מוצדקות. אולי רצוי שהסבר הלי יבדוק בה נעשה אם נעשה — כדי לשמור על עירנות השוטרים ואנשי הבטחון, וכדי שנושא החפצים התקודים לא יהיה לשיגרת עבודה בגלל ריבוי הקריאות הטלפוניות.

בה בדק השוטר הראשון שניגש לקפה "גאוה" אחרי שנתקבלה הקריאה הראשונה דקות אחדות אחרי השעה 1 בצהרים? על סמך מה קבע שקופסת הצבע אינה כי בילכת? האם חיפש את בעל החפצים ששורדו השד? ומדוע היה טיפול הכוה כל כך בין קופסת הצבע אחרי שעה? ומדוע החליט השוטר להעביר את הקופסה לניידת המשטרה? הרי אותו שוטר הלך עם קופסה ממלכת מרחוב יפו לרחוב בן־יהודה בשעה שיא התנועה במרכז העיר. ומדוע הוא פתח את הקופסה כשהגיע לניידת?

נכון שאחרי שהתפוצצה הפצצה קל לשבת במערכת על גבי תבור־ או במערכת העתון, לגבח את השאלות ולפתוח ביקורת. אך גם נכון שהטיפול בקופסת הצבע לא היה בהתאם להנחיות. לפי ההנחיות היה על השוטר להרחיק את הקהל מהאיזור ולהמתין לחבלן המשטרה. או להעביר את החפץ התבה לבור בטחון. והרי בדיוק באחורי קפה "גאוה" בכרם שבו היתה פעם התחנה המרכזית של "אגד" בירושלים, יש בור בטחון. השוטר לא פינה את הקהל ולא העביר את הקופסה למגב הבטחון. אלא לקח אותה לניידת, ושם פתח אותה במברג בלי לנקוט אמצעי בטחון. התפקיד יודע.

קרוב לוודאי שהפיצוץ הזה יהיה תזכורת מרה לשוטרים ולאנשי הבטחון. יש לזכור כי בירושלים מתקבלות יום יום עשרות קריאות טלפוניות על חפצים חשודים ורובן קריאות שווא. שוטרים הם בני אדם, ועירנותו נפגמת. נראה שיש למצוא דרכים להתגבר על כך, וצעד יותר יש להקפיד שהשוטרים ינהגו בכל חפץ חשוד לפי ההנחיות ההוראות. שהרי המקרה האחרון הוכיח שוב כי חפץ במיכלך לא נועד לעורר חשד. עד שלא הוכח שהחפץ אינו מסוכן יש לנהוג בו כאילו היה במיכלך.

ביום שבו היה הסיפור המסף: עד שלא הוכח באחריות כי "החפץ החשוד" אכן היה במיכלך — נהג בו כאילו לא היה כזה.

קשיי תקציב בחיפה

מאת ש. שחורי

ביצור ההתיקרויות הפתיע את האחראים לבשק הכספים של עיריית חיפה לא פחות מאשר את עצמותיהם בעיריות מקומיות אחרות, על אף החישובים הריאליים וההחזות האופטימאליות. הפער בין הכנסות העיריה וסיסים, אשר גבוה וכרך הספאטיות ובין ההורה הדינאמית גדל ומהרהב.

התקציב הרגיל לשנה הנוכחית שהוכן בראשית שנת הכספים, לא נופח. הובאו בחשבון ההתיקרויות הצפויות וגידול בשכר העבודה. התקציב הועמד על 270 מיליון ל"י (בסכומים עגולים) לעומת שנת הכספים הקודמת שנסתיימה בתקציב של 200 מיליון ל"י (בסכומים עגולים). התקציב החדש הוכן בראש בגרעון של 50 מיליון ל"י שאפשר היה לצמצמו למחציה אילו ידעו מתכננו בדיוק מה יהיו שיעורי ההתפתחות של הממשלה.

לפי שעה עומדת העיריה בהתחייבויותיה. היא פורעת חוביה ומשלמת משכורות במועדן פחות או יותר, במחיר ההוצאות מגבירת ומבנקים, עיכוב כיסוי הוצאותיה וההתקשרויות בשירותים הממלכתיים (כגון חינוך, סעד, בריאות) בידי הממשלה מגביר את הלחץ, הכבד בלאו־הכי, על קופתה.

סגן ראש העיר י. צירה, האחראי לבשק הכספים של העיריה, אומר כי אם תצבר הממשלה בהתחייבויותיה ויוגשבו ההחלטות על הכוונה וקיצוצים בשירותים עירוניים, להוציא נקיון ובריאות, תצליח העיריה להחזיק בכמה אמנם במאבצים ובקשיים רבים.

בעיריית חיפה, שהצטיינה תמיד בניהול חסכוני, פוקל המנגנון בתקן הסרט, לעומת עיריות אחרות, אין בה עודפי פקידים. כ־180 עובדים פרשו אשתקד לגמלאות ובמקומם נתקבלו בפטים. בעיריית חיפה יש מחסור בעובדים, בייחוד במחלקות הטכניות, בהנהלת החשבונות ובגבייה. פרט לעלי נקיון, שמשכורתם אינה יורדת כלל, פורשים מעבודתם, ובמקומם באים עובדים יהודים. יהודים אינם נשים לעסוק בעבודה זו.

מהנדס העיר י. כהן פרש מעבודתו ועדיין לא נתקבל אחר במקומו. מהנדסים ובעלי מקצועות טכנולוגים אינם רוצים לעבוד בעירייה בקביעות. כשבלא מקומו של מהנדס העיר הפורש נתבנה — כנראה זמנית — סגנו ב. אורן, שיהיה אחראי על אגף הבניה. סגן מהנדס העיר השני (הדירוג כאן בקדי בלבד) נתן רונן יהיה אחראי לאגף התברואה, שבכללים בו מחלקת הבינוי (הבינוי בחיפה הוא ברכבי), מפעל אספקת המים, המכון לטיהור בירוסבינג, הנקיון והפיקוח הסניטארי, הכוסך העירוני ומפעל הקומפוסט, הבד הוא חלק מהאספה העירונית. לאחד ראי לאגף התחבורה שבכוון רק באחרונה נתבנה המהנדס אברהם יובל. בתחום אחריותו המחלקה לדרכים, האורה, "הכרמלית" ונמה מתכנני הבית־האב לתחבורה.

באחרונה החליטה העיריה לקבל עובדים חדשים להשלבה הקנים, אם כי לא במלואם, בבוחד מהנדסים וטכנאים.

בדיגונה הקיצבים לא תמנע את המאבצים לספק לתושבים שירותים הקיים. על אף הקשיים התקציביים, הוחלט להמשיך בתכנות פרויקטים לפיתוח העיר כדי להציע למשקיעי הון הפתוחים לבוא. כפי שמקווים גם הפסימיסטים שבעיריה.

מאת א.אבן-שושן ניתן להשיג בכרך אחד.

המחיר: -.82 ל"י

אוצר שלם ומעודכן של הלשון העברית לכל תקופותיה, למן לשון המקרא ועד ללשון המדוברת של ימינו, ניבים עבריים, מונחים בין־לאומיים, ראשי תיבות וקיצורים.

להשיג בסניפי "דבר" ובחנויות הספרים.

תאריך

לכבוד
ספרית "דבר"

אבקש לשלוח לביתי את "המילון העברי המרוכז".
רצ"ב צ'ק/המחאת דואר ע"ס —.82 ל"י.

שם ______

כתובת ______ חתימה ______

ספרית דבר

דבר העתון המביא לביתך את עולם החדשות

דברים

דיון על ההון הערבי

בעיית סכומי העתק שהצטברו ומצטברים באוצרות מדינות הנפט הערביות, אינה יורדת מסדר היום, ומוסיפה להעסיק גדולי הכלכלנים המדינאים בעולם, בהמת ההשלכה התמורות הנובעות ממנה.

העושר האגדי שירד כגשם נדבות על המדינות הערביות המפיקות נפט צורר — בדוק — את שאלת חובתן לתרום את חלקן לפתרון בעיות בין־לאומיות. על כן, בעת הדיון על סכנת חרבנה הכרחפה על מיליוני בני אדם, בדעידה הבין־לאומית למזון שנערכה באהרונה ברומא, כלל שר החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר, בתכניתו בת 5 הסעיפים, את חובת מדינות הנפט הערביות להרום את חלקן מעודף הכנסותיהן להצלת האנושות מסכנת הרעב הכבד המטיל את צלו על העולם.

הצעה זו צורדה את הגאוה של מיכל אבו ג'ודה, עורך העתון הביירותי "אנהאר". תחת הכותרת: "קיסינג'ר רצה לכסף הערבי", כותב העורך הלבנוני, כי אכנם מדעת חשיבות רבה לכסף במאבצים להתגבר על המחסור בהון בעולם, אולם "האם הכסף הערבי, שאליו מופנים בשנה האחרונה זרקורי כל העולם, הנו הכסף היחיד בעולם? האם הוכח, שבעליו אינם יודעים מה לעשות בו?" העורך סבור, כי המדינות העשירות הגדולות, ובראשן ארה"ב, יכולות להתגבר על בעיית המזון בעולם. אבל פטור בלא־כלום אי־אפשר; לכן על בעלי ההון הערבי להבין ולבצע תכניות פיתוח היוניות לארצותיהם וכה בשעה לתרום חלק אחר למען הקל על פתרון בעיות עולמיות, כגון כלי המה באינפלאציה (כרעב. "בתנאי שתכניות אלו יהיו ערובות על ידם ולא כפויות עליהם".

טוביה שמוש

שמאלן אפנתי — להגנת השייכים

בשנות התסיסה הקבאלית של הסטודנטים והמתנגדי מלחמת וייטנאם יצאו לפרסן ולהבקר הסוציאלייתרמיני" של "ואשינגטון פוסט", ניקולס פון הופמן, מוניטין כתומך נלהב של כל גילוי ודפי קאלי והודות לאשה השמאלית האופנתית RADICAL CHIC. עלה בהדרגה בהשיבותו הנעבה לפרסן גם בעניינים בין־לאומיים.

אין תימה שעוד לפני חמשה שבע שנים גמגה הופמן עם פבקרי "כלי הבזות" הקולוניאליסטים הישראלים, שכואי נפשם של "הנאל העדש" ו"העולם השלישי". אך אפיני להשפעת המוכלך בין אותו כתוב לבין הכהונה הפרורכיים הוא כיצד הפך עתה הופמן למליקייוטר של אינטרס הגבט הערבים. לא כבר יצא בהתקפה נמרצת על מאמצי המבצל לנקוט מדיניות־בצע בתחום הנפט בין אם עלידי הפלאת המכיס בין אם עלידי הנהגת קיצוב. מר גיתה זו, שבה הגל ביותר יו"ר הבנק הפדראלי ד"ר ארתור בארנס (שאגב, הנו יהודי), עלולה, לדברי הופמן, רק להחריף את האבטלה בין מאות אלפי עובדי תעשיית המכוניות, לגרום נזק לתיירות והפנים ולחולל תוצאות שליליות אחרות. בעיקר פגיעה את הופמן התבטאותם של בארנס והמבצל לפסגה תעשיות אסטרטגיות לערבים, כזהגנת דחיית תעונה הערביות לרכוש חלק ניכר במניות חברת המפוסים לוקהיד. לדעת הופמן ויוידיו, אין אלטרנטיבה טובה יותר לפיתוח מחירי הנפט כמכירת קורפורציות אמריקאיות גדולות, כמו דופונט או "פלדת בית־לחם", לשייכות הנפט הערביות, שכן רק עלידי הדוק הלקם והשפעתם בכלכלה האמריקאית יהיו הללו מוכנות יותר לבדוק מבדרע את מחירי הנפט ואף להורידם.

שלמה שפיר, ניו־יורק

שיבוש שורות המשבש מדיניות

"בג'אנדיפוס אן שיבוש בשורה הם הרבה יותר מסוכנים בפברית מאשר בשפות אחרות. בשפות לדוגמה יכולות תקלות כאלה לגרום לטקסט שאינו מובן כחלקו; בעברית הן לפעמים משנות את המובן לגמרי (למשל, טעות בין אות אחת הופכת מורתידות ליקורת־רדות, ומביעה את ההיפך מכוונת המכתב.)

וכך, שיבוש שורת שאירע אתמול במבוק של שליח "דבר" בארה"ב גאום ברנע, גרם לסימוי במדיניות האמריקאית... לפי הכתוב בגיון הנשיא פורד (בפגישתו עם המנהיגים היהודיים) "שמראשית ינואר הוא מתכוון לנהוג אפשרות הידברות בין ישראל לאש"ף, לרשות מולו של הנציג. אך למולה של המודעה, אין זה כוונתו של הנשיא פורד. אפשרות הידברות בין ישראל ואש"ף, תיכנס לפיסקה אחרת, ולהקשר אחר. ואילו הכוונה שלו ביחס לראשית ינואר, הן להנהיג בארה"ב מדיניות פיתוח אלטרנטיבות לנפט.

דהיינו, חיוב במקום שלילה בשני המקרים.

לר"ל

מכתבים למערכת

"לבער השחיתות"

ברשימת התפרסכה ב"דבר" לפני זמן מה כתב י. גוטהלף, בין השאר, כי ד. בן־גוריון זיו"ל בעיין שבשחיתות שאותה הביא בפניו מרוני חיים הלפרין ז"ל. והנה, לי היה נסיון הפוך בדיוק בכל הנוגע ליחסו של ד. בן־גוריון להופעות שחיתות: בשבע שנות התמשים הייתי יו"ר תמוכד לביקורת של מפא"י, הבאתי בפני ד. ב"ג עניין שבשחיתות. הוא הגיב באמרה, כי את השחיתות יש לבער עד היסוד.

עזבויה פורת

מכתב לעו"ד פאיז אבו־רחמה

קראתי בעניין רב את דבריך בעתון "דבר", אשר דני צדקוני פירסם אותם בשמך.

אני מסכים עמך, "שאם יהיה סיבוב חמישי במלחמה, התוצאות מבחינה מעשית לא תשתנה, מה יגרום רק ל"סיבובים נוספים ולעוד הרגים, פצועים ונעדרים". עד כאן אני תמים דעים עמך. אבל אני חולק על דעתך ואיני מקבל את הנוחתך ש"סיבת הסכסוך היא אי־הצדק שנעשה לפלשתינאים... שנוגד את זכויות האדם וכו'".

הבי נבדוק קמה עובדות היסטוריות.

א. מי גירש את הפלשתינאים מהארץ? האם היהודים גירשו אותם? או היו אלה מנהיגיהם, אשר איימו בשנת 1948 פליטה של שבע מדינות שכנות, לכתרה הזכירה על מדינת ישראל. במהיגיהם פיתו את הפלשתינאים לעזוב לזמן קצר את הארץ, עד שהפלישים ישליכו את היהודים הימה. ואם תוצאות המלחמה שפרצה עקב הפלישה לא היו כפי שמנהיגיהם הלכו, אלא הפולשים נוגפו, מה לך, שאתה פונה נגדנו? אנו קיבלנו החלטה ארים לחלוקת הארץ שהצטמצמו שנקבע לנו, מנהיגיכם פרצו בהחלטת ארים, ואיפוא נגבה ולא נגדנו.

אתה מסכיך בדבריך ש"אית רוצה שנמצא דרך לחיות יחד בשלום", אדרבה ואדרבה. אין כמונו המושיטים יד לשלום. הגה מראשי הממשלה דוד בן־גוריון, משה שרת, לוי אשכול ז"ל ובהמשך, יבדלו לחיים ארוכים, גולדה מאיר ויצחק רבין. אבל כצדכם לא הושגו הידיים לקבל את יד השלום שלנו. אדרבה, תקפים על אנשיך שיבינו שאין טעם בכלחמות. הבה נשב ונדון על שלום.

מרדכי ליטמן

תודעת פריון העבודה

זה היה לפני 25 שנה במדינה ההתחדרות השביעית. הראשונה במדינת ישראל. בעיות פריון הייתה העסיקו את המדינה. שציירה ראו בכך הסיבות קריטית למשק. נחנו אז לוחה, כי רווחה של העובדים ורכת חיותם תלויים בפריון. החלטה שנתקבלה היתה: "ההסתדרות תפעל תוך ליתנוף ההיק עם בכלכלת ישראל בהעלאת רמת היצור ופריונו. הצעידה לדי אה בהגברת היתוא את הדרך היפיקרית לשיפור ההצבאה הכלכלית של מדינת ישראל. היצוא לא ייגבר אלא ע"י הגברת הייצור של המשק הישראלי".

הסמכות המבעיות להחלטות הללו היתה תנופה גדולה. שבראשה עמדו א. בקר וצ. טברין, להפעלת מועצות הייצור המשותפות למעבידים ולעובדים. התאחדות בעלי התעשיה לא הבינה את הזה ההכירה בחשיבה זו התנגדה לכך.

היה זה לפני קרוב ל־25 שנה. כאשר א. בקר — בעזרתו של שר האוצר הראשון אליעזר קפלן ז"ל — הגה רעיון לשלוח מפעלים מן סדאות ישראל לארצות הברית לראות, להתחקות וללמוד איך עובדים מפעלים בארה"ב. מפעלים בענפי הטקסטיל, כתבת, דפוס, אפיה, בנין, עוף, הבלות — וכו' ראשים אתרן גילו או מנהל מחיר מועצת הייצור בוועדה המפעל של ההסתדרות, ההפורד בין עשרת מפעלי התעשיה בארה"ב בצמוך לצדדים. שלושה חדשים לעיבוד ליד המכונות, לבדוק והתורשם כי הבוא דין וחשבון לפועלי ישראל.

השאלה שהצבנו או לעצמנו היתה: האם התעשיה בארצנו תוכל לבלוע את תפקידה המשקי כיסוד קובע בכלכלה הישראלית, התוכל להגביר את הייצור ולהוזיל את המוצר, התוכל לשווק את תוצרתה בארצנו השונות כדי לכסות בגרדה שהוותה את הוצאה המצביה במטבע זר, ולקנות ותומרי־גלם וציוד שבני?

בפתרון בעיה זו תלוי גורלנו וקיומנו. והפתרון תלוי במידה גדולה בכוונותם של כל הגורמים המשתתפים בתהליכי הייצור: לעשות את המקסימום הדרוש כדי להוזל את הספק ולעבוד בו על יסודות רציונאליים ומסכביים.

25 שנה עברו מאז. היישוב שלנו גדל ועצום חיל, אך הייצוא שלנו כבשה רק פתיות היבוא והבעלה הגדולה לקסקע ורמת חיינו מוצגת גם כיום. כשהתבר כי הל פיגור בהתקדמותנו בתחום הפריון וביחוד בפרותים שהתפתחו בפסק השנים, בהשוואה עם אותן הארצות שאנו אתן בקשרי סחר.

יימשה הבאמר. לא על ידי מלל, אלא על ידי עשיה של חשבי עובדים למען העבודה ופריונה. ולשם כך צריך לצקת דפוסים חדשים לקידומו של הנושא.

ישראל ק[illegible]

דיון על הטלוויזיה

בעתון "דבר" מ־19.12.74 הופרסמה ידיעה של כתב "דבר" בכנסת דניאל בלוך, תחת הכותרת "המערך בהורים הדיון על הטלוויזיה". לכך עלינו לציין:

1. שום כוסף של המערך לא החליט ולא הודיע על הוקרמה הדיון הנ"ל.

2. חברי המערך בוועדת החינוך אינם בהרים את הדיון גם אם יקוים חברי כערך בהכנה הכבודים כי הגדגא, כפי שעלה ע"י הח"כ ת. לבודאו ההנבה ליושר מליאת הכנסת — "הקידוים ברשות השידור המוציאים בגבול הציבורי" — אינו מתאים לדיון בוועדה ואינו הולם את "חוק רשות השידור".

חברי המערך בוועדה החינוך: א. בוזאז, ת. שמעוני, ב[illegible] הכהן, אהרן נפתלי, הראל הכהן ברזני; כפי הנראה, שיש חברים שבהיינים, יש באלה שאינם בהיינים.

זכות קדימה למסיע ההמונים

רשות הנמלים בישראל
נמל אשדוד

מכרז מס' 3/74

מוזמנות בזה הצעות

לקנית סחורות
שהוכרזו כבלתי נתבעות
ומרוכזות בנמל אשדוד

1. כימיקלים שונים.
2. נייר לבן, נייר ליטוש, נייר צילום, צלופן אדום ופספרי קריאה באנגלית.
3. חלקי חילוף למכוניות, להגהם למשור השמאלי, מגע הידראולי, שעוני גולפים וכוני מנורות.
4. צעצועים, עגלות לתינוק ודברי־בית שונים: כורסאות, מיטות ומזרונים, טלוויזיה משומשת ועוד.
5. מעמדים מברזל להוצגת דברי ביגוד שונים.
6. ארוחייקר, סולמות, אבנים להחיצת פירות ורקות עם מקע הסולל (אורך 4 מ').
7. כריכות שלוחים, טורות מוצמרות ולוחות גומי.
8. ופשה מקומשת ומכונת כביסה.
9. מזרקים מפלסטיק חד־פעמיים ובקבוקי בושם.
10. כוסות, צמצות, מאפרות מזכוכית וקרמיקה ועוד.

הסחורות הנ"ל הגיעו באניות שונות מתאריך 6.67 עד 10.1.73 פרטים נוספים ניתן לברר אצל א/נכסים בנמל אשדוד טלפון מס' 244, ואפשר לראותן ולבודקן בנמל אשדוד, ביום ראשון בשבוע בין השעות 09.30—13.00.

הצעות יש להגיש אך ורק ע"ג טופסי הצעה (אותם ניתן להשיג בנמל אשדוד, בבין המינהלה מדור נכסים) חתומים בידי המציע ולצרף המהאה בנקאית בשיעור של 10% מסכום ההצעה כבטחון לקיום ההצעה. את ההצעות יש לשים במעטפות סגורות, חתומות ומסומנות "הצעה למכרז מס' 3/74" ולשלשלן לתיבת המכרזים בנמל עד יום 30.12.74 שעה 12.00 על הזוכה יהיה להוציא את הטובין תוך שבעה ימים מתאריך משלוח ההודעה על זכיתו.

אין נמל אשדוד מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

י. גזית
מנהל הנמל

המועצה המקומית פרדס חנה־כרכור

מכרז פומבי מס' 29/74

התחלפות, הנחה ושקום צנורות מים בפרדס־חנה — כרכור
מוזמנות בזה הצעות מקבלנים:
1. להחלפת קוי מים ברחובות שונים.
2. להנחת והחלפת קוי מים בדרך הנדיב וברחוב המצודה.
3. שיקום רשת צנורות בשכונת הוילות בפרדס־חנה.

המעוניינים להגיש הצעותיהם לעבודה זו מתבקשים לרכוש את החוברת במחלקה הטכנית במועצה, תמורת תשלום של —.120 ל"י שלא יוחזרו.

את ההצעות בצרוף ערבות בנקאית או צ'ק בנקאי בשעור 10% מערך ההצעה יש להכניס לארגז המכרזים שבמשרד מזכיר המועצה לא יאוחר משעה 12.00 (שתים עשרה) בצהרים ביום ששי, כ"ו טבת תשל"ה, 10.1.75 או לשלוח בדואר רשום למשרדי המועצה באופן שתגיע לא יאוחר מיום 10.1.75 ולציין על המעטפה "מכרז פומבי מס' 29/74".

סיור קבלנים יתקיים ביום חמישי, י"ט בטבת תשל"ה, 2.1.75 ויצא מבניין המועצה בשעה 09.00 בבוקר.

הערות:
א. הצעה שלא תצורף אליה ערבות לא תובא לדיון.
ב. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
ג. המועצה שומרת לעצמה את הזכות למסור את העבודה לקבלן אחד, לחלקה בין כמה קבלנים, או לבצע חלק מהעבודות בעצמה.

אברהם [illegible]
ראש המועצה

22.12.74

החנויות הרוסיות – לא רק סמובאר

מאת מרתה מייזלס

אם אכנם תהיה לנו עלית מב־רית המועצות, מעניין לב־דוק ולצפות את השפעתם של עולים אלה על השוק שלנו. גלים קודמים של עליה הטביעו את חותמם: יהודי תימן תרמו את ה־ריקמה וצורפות הכסף; יהודי מר־כז אירופה הביאו את לימוש ה־חלומים; אמריקאים ואנגלים עורכים לנו הכרה עם האו־טוספים לכביסה; מה יביאו הרוסים?

סימנים אחדים לבואם כבר ניתן לראות בתחום המסחר בארץ. הת־רגלנו לראות את האותיות הקי־ריליות על חלונות ראווה של חנויות המוכרות מוצרים מסורים מטבם לעולים חדשים. יש גם חנויות רבות בארץ בהן נמכרים מוצרים שהביאו עמם יהודי ברית המועצות, בעיקר יהודי גרוזיה. סביבת מיפגש הרחובות אלנבי ובן־יהודה בתל־אביב ראויה, כמ־עט, לכינוי „רוסיה הקטנה" בשל ריכוזו הגדול של חנויות מעין אלה. בירושלים נפתחה מסעדה יקרה גרוזינית המקפידה, כמובן, על כשרות.

בחדרה מתחילים גם לחוש ב־השפעת אמנים ואומנים מברה"מ. יצירות של אחדים מהם מצאו להן מקום בחנויות „משכית". אמנים אחרים מצאו דרכם אל הגלריות הגדולות ורבים אחרים מתקדמים במדרגה, בסיוע הסדנא לאמנים־עולים בהשתתפות של משרד הקליטה ומועדון „צוותא".

את החנויות המוכרות סחורה רוסית ניתן לסווג לדרגות אחדות, מן הזמנית ביותר אל האלגנטית. לעתים ניתן לראות את העולים עצמם יושבים ליד מרכולתם. ליד או בתוך השווקים. ליד שוק הכרמל בת"א התמקם לו עולה מ־גרוזיה בחנות קטנה (רחוב רבן גמליאל 28). המלאי שלו קטן ומכיל החל בגרביים של נשים מתו־צרת הארץ ועד בובות גדולות מגרוזיה במחיר 30 ל"י האחת, וכמובן — סימובים (סאמובארים). אותן הבובות, אך במחיר 25 ל"י האחת, אפשר למצוא גם בחנות שבפסאז' ברחוב אלנבי 27 (פינת פינסקר). כאן מציעים למכירה גם תקליטים רוסיים משומשים (בעי־קר מוסיקה קלאסית) במחירים של כ־ל ושבע ל"י התקליט. תקליטים חדשים אחרים במחיר עשר ל"י (במחובן ומוסקאקוביץ) ומבחר ספרים רוסיים.

חנות זעירה ברחוב יהודה הלוי 55, מכילה מבחר צעצועים של מע־רים. ניתן לרכוש בה מיחם חשמלי תמורת 120 ל"י, או מיחם גדול יותר המופעל באמצעות פחמים, ב־מחיר 300 ל"י. ראיתי גם מקלט טלוויזיה משומש ב־900 ל"י וכ־מנים רוסיים ברוח פירוה, במחיר לירה וחצי האחת. יש גם מלאי גדול של כדי־כיכרותה ופצצו. מיצרך שרבים מן העולים החד־שים מביאים עמם. לצידם סלילים של חוטי כותנה, כבלבות אחדות הזמן משקפים משופשים. בחלון הראווה ניצבים שני אגרטלים עד־ניים ענקיים במחיר 5,000 ל"י הזוג.

סחורה רוסית בחנויות של עתיקות

סוג אחר של חנויות המוכרות סחורות של עולים מברה"מ הוא חנויות העתיקות. בסביבת כיכר מוגרבי בת"א, האלגנטית ביותר בין אלה היא „הגלריה הרוסית" ברחוב בן־יהודה 11, אשר נפתחה לפני כשנה וחצי. בעל החנות הוא מהנדס־כימיה צעיר מגרוזיה, שה־אימץ לעצמו את השם העברי: צבי ספיר. הוא סיפר לי, כי משפחתו אספה עתיקות במשך דורות והצביע על שולחן לואי ה־15 שניצב בחנות, שאינו למ־כירה בשום מחיר. לדבריו, הוא הראה לי גם מנוה איטלקי משופע בפיתוחים, שמחירו 35 אלף ל"י, ועוד פריטים דומים. היקר ביותר ביניהם — במחיר ארבעים אלף ל"י — מערכת הכוללת שמן על כן של שיש וברונזה עם אגרטל, פמוטים ומאפרה תואמים. לדברי בעל החנות, זוהי מערכת צרפתית שיוצרה בידי אומן בשם קלאודיון אשר חי בשנים 1703—1737, ואשר יצירותיו נדירות מאד.

הגלריה הרוסית מבטיחה שטרי אותנטיות עם כל חפץ עתיק ה־נמכר בה. עבודה שיש לה חשי־בות רבה, כפי שהוסבר לי במכון למסחר הוגן. מנהל המכון, א. הורוביץ, אמר, כי עד עתה לא הגיעו אליו תלונות על חנויות חדשות אלה. לדבריו, על כל מי שקונה עתיקות לדרוש מהמוכר נייר חתום ובו תיאור החפץ ו־„גילו" המשוער או הידוע. רצוי גם לקבל קבלה על התשלום. ה־דבר אמור גם לגבי קניית ציורים, ישנים או חדשים. אל לקונה לס־מוך על חתימתו של הצייר על היצירה, היא עלולה להיות מזו־ייפת. אם מתעוררת לאחר מכן שאלה באשר לאותנטיות, יהיה האישור החתום חלק חשוב בהו־כחה אם אכן היתה במקרה ה־ספציפי תרמית מכוונת.

מבוקשים איקונות של...קדושים

איקונות של קדושים לדת הנוצרית־אורתודוכסית הם כיום פריט מקובל בחנויות העתיקות בישראל. חלף בלום, רוסי שעלה מברזיל, ואשר פתח לו חנות ברחוב בן־יהודה 14 בת"א, הסביר לי, כי העולים מברה"מ שבעו מאיקונות הם מיצרך עובר לסחור בכצרים. לכן הם מביאים אותם בשפע. לדבריו, מחירם כאן נע בין 500 ל־5,000 ל"י. אחדים מהם נקנים על־ידי ישראלים לאידאויים הרו־ליב אותם בבית לקישוט; ואילו רובם נקנים על־ידי אספנים ב־חו"ל בבשורה לבוב ולבכרה באר־צות אחרות. תכשיטי עבודת יהו־דיים מברה"מ — נדירים ביותר בחנויות אלה; נראה, כי אם אכנם מביאים העולים חפצים מעין אלה, בתוך אוספים משפחתיים, הם אי־נם מציגים אותם למכירה. אחדים יפעלים ימצאו עניין רב בתמונות של בלום, שמחיריהן נעים בין 1,500 ל־10,000 ל"י הציפה.

החנויות אלה אינן מהוות המו־פע יצירתית במיוחד של הקליטה הרוסית. העולים, פשוט, הביאו עמם את הסחורות כתהליך להמר־בת כסף. חשובה יותר, אם כי קשה יותר להערכה, היא הכפי־עתם של אמנים ואומנים עולים העובדים עתה בישראל. בתערוכת „צוותא" בת"א פגשתי את דוד אבנר, איש משרד הקליטה, המ־שתף פעולה עם „צוותא" בקידום סדנא לאמנים עולים. מבין האמ־נים שעלו באחרונה מברה"מ, הוא אומר, כ־80 אחוז הם כורכים קאים ורבים מן האחרים הם בעא־מטים ורקדנים. לאחרים, אלה העוסקים באמנויות הפלאסטיות, מסייעת הסדנא להביא את יצי־רותיהם בפני הקהל ובפני הגלרי־ות המבוססות. שולה לרנר היא המארגנת, מטעם „צוותא" על תע־רוכות מיצירותיהם של האמנים העולים. הן במועדון „צוותא" והן בהתארגנות של מסיבות בבתים פר־טיים. בהן מוצעת היצירה למ־כירה והאמן מוצג בפני האספנים הפוטנציאליים. שולה לרנר אומ־רת, שהמאפיין את יצירותיהם של העולים מברה"מ הוא קו פיגורטיבי יותר, לא כמפעם, כפי עמיתיהם הישראליים. נראה, כי יש להם מה להציע לאלה המת־געגעים לציור בו „בית נראה כבו בית", כפי שהיא מציגה זאת. רק מעטים מן העולים מרוסיה הגיעו, עד עתה, לגלריות הגדו־לות. אחת מהם היא ולנטינה ספי־רא, אשר מכרה בתחילה את יצי־רותיה בחמישים ל"י בדיזנגוף פתחה בת"א, ועתה מקבלת אלפי לירות לתמונה בגלריית הצברת. הסדנא ב־„צוותא" מיועדת לעזור לאלה שעדיין לא הצליחו להגיע לגל־ריות הגדולות, היא מסייעת להם במענקים לצורך הכנת מסגרות הוצאה אחרות. וביצירת קשר עם גלריות וחנויות. ב־„משכית", לדו־גמה, ניתן לקנות את יצירותיה של נדיזה לנדא, מי שהיתה מעצ־בת תלבושות לתיאטרונים סוב־ייטיים. המוצגות כלה היא ציור־יד על ארוגים, בייחוד קטיפה. ציפור־כרית שלה „נכבה" במשכית תמורת 120 ל"י. בחלקה האופנה של „משכית" אפשר למצוא שמלות מקטיפה עם ציורי היד של נדיזה לנדא. הללו נמכרות בכ־אלף ל"י השמלה.

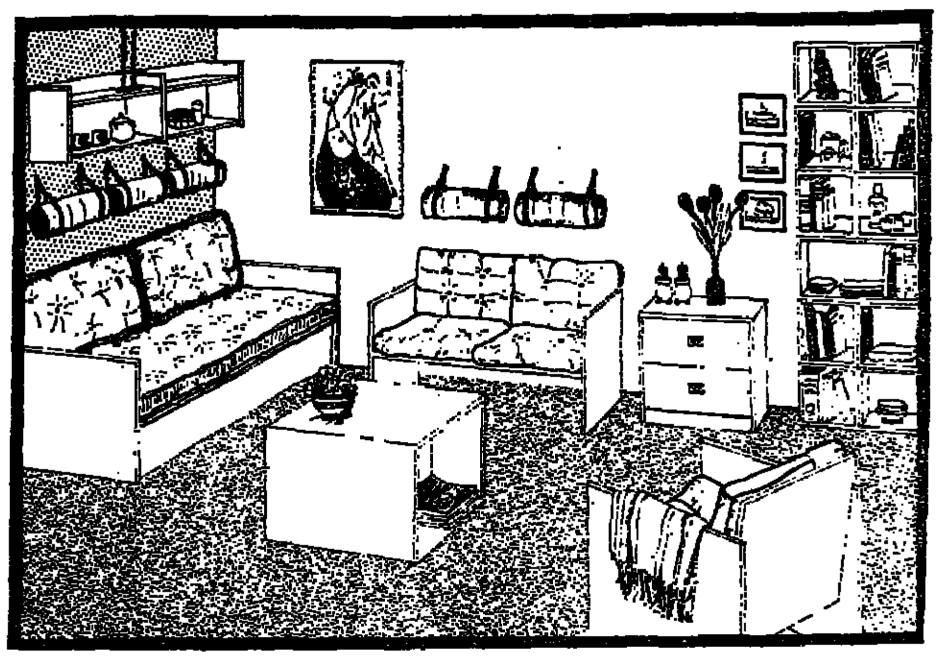

הרהיטים בחדר זה באים מפורקים וארוזים. על הקונה להרכיב את החלקים, לצבוע ולקנות את הריפוד. מחיר החלקים להרכבה עצמית (ללא צבע וריפוד) — 2289 ל"י.

ממדף עד חדר מרוהט בשיטת עשה־זאת־בעצמך

מאת סופרת „דבר"

הישראלים אינם אוהבים לעשות דברים בידיהם. אם תשאל אלף א"ש, כפי ששאלה הסוציולוגית אליזבט פרוקה, אם הם עוסקים ב־„עשה זאת בעצמך", ישיבו לך 75 אחוז שהרעיון נראה להם, אבל רק 25 אחוז יענו שאכן הם עוסקים בכך.

הפער בין המוכנים תיאורטית לבין הפרטים ממש, נובע מחי־סכמה והספקות, מאי ידיעה ומחו־סר מסורת בסוג זה. וודאי גם מכמה שרק בעט חנויות מוכרות הכלי עבודה והאבזרים לרוצים „לעשות בעצמם".

כמה דיבות רק בני עד שגילה את החנות המתאימה המספקת קי־טים (חיבות המכילות חלקים להר־כבה עצמית) להכנת מערכת סט־ריאופונית (אמפליפייר ורמקולים). הזים מסתבר שיש כבר כמה חנויות שהתמחו בכך.

אך מה שלא יעשה הרצון ל־התחביבים, תעשה הכלכלה. אם זוג צעיר, למשל, לא יוכל להרשות לעצמו לקנות רהיטים מוכנים, יחפש דרך זולה להכין אותם ב־עצמו. כאן בא לקראתו מרכז חדש לכיוון „עשה בכו ידיך" בשם „ציפעץ". המקום נמצא בפינת רחוב הרצל ורחוב הפטיש (על יד גבעת הרצל) בתל־אביב, ואפ־שר למצוא שם מדפים בגדלים שונים ובסוגים שונים וכן אביז־רים להרכיב אותם על הקיר, כגון תיכבות או סולם. יש קורות עץ מסוגים שונים למסגרות דקורטי־ביות כגון לציפוי קירות או תקרה. יש כלי־עבודה, ברגים, צירים, מס־מרים, אבזרי־תליה, צבעים ועוד.

יש גם קיטים להרהיטים פשוטים (ראה תצלום) הבאים כמפורקים ב־תוך ארגזים והקונה מרכיבם ב־עצמו בעזרת עלון הדרכה. לדברי חיים האי מנהל „ציפעץ". עולים אצלו חמרים להתקנת ארון קיר 250 ל"י למ"ר, בעוד אצל יצרני ריהוט מוכן עולה כ־ר כל ארון קיר מוכן מינימום 600 ל"י. העץ הוא סיבית. אבל יש גם עץ אורן או אלון וכן מיצהי־עץ גדולים (אורן, סנדביץ', שבבית, פנלים, לבידים) להכנה עצמית של מיטה או שולחן. מיטה עגית בלי מזרן צריכה לצלות בשיטת עשה זאת בעצמך 400 ל"י. סרבן האי.

אפשר להכין ארונות קיר ארו־נות־מטבח, מזנונים, ספריות וכד־דומה. בוחרים את הקורות ואת עבודת הנוסור וההזמנה של העץ יעשו במקום לפי המידות הרצויות לקונה שיכול לרכוש גם את הד־דבק, מסמרים, ברגים, צירים, ר־עוד.

הריהוט המוכן להרכבה עצמית הוא בחלקו תוצרת הארץ ובחלקו מסקנדינביה.

המקום עדיין מצומצם ולכן גם המבחר עדיין מוגבל. אבל זה נושא עם עתיד. ואכן מתכונן „ציפעץ" להקים רשת ארצית של מרכזים מסוג זה. חיים האי מדבר גם על ימי הדרכה והדגמה גם לנוער, וכן התקנת שולחנות עבודה במקום, כדי שהקונה יוכל להתקין בעזרת הכלים שבמקום את הד־נחוץ לו.

בינתיים אפשר לשאוב השראה ורעיונות מהז'ורנאלים היפים לר־היטים ולתחביבים הנמצאים במ־קום לשירות הקונה ולנסות לבצ־עם.

הופיעה המהדורה החדשה!

ארץ ישראל

גיאוגרפיה של הארץ ואזוריה

מאת

פרופסור יהודה קרמון

המחלקה לגיאוגרפיה, האוניברסיטה העברית

פרי מחקר של שתי עשרות שנים!

ספר מעודכן של כל שטחי ארץ־ישראל (כולל יהודה ושומרון, רצועת־עזה ורמת־הגולן).

ניתוח גיאוגרפי מעמיק של ארץ־ישראל: נוף־הארץ, גיאולוגיה, אקלים, צמחיה, חברה, כלכלה, היסטוריה, ועוד.

בספר מפות תצלומים ואינדקס מפורט.

ספר לסטודנט לתלמיד, למרצה ולכל אוהב ידיעת־הארץ.

המחיר — 43.— ל"י (מחיר רגיל — 53.— ל"י).

להשיג בסניפי דבר ובחנויות הספרים

לכבוד
ספרית „דבר"
ת.ד. 199 תל־אביב

התאריך ______

נא לשלוח לביתי את הספר „ארץ־ישראל" הוצאת יבנר
מצ"ב שיק ע"ס 43 ל"י ושלהם שסלהמבב שב

שם ______

כתובת ______ חתימה ______

ספרית דבר

שאל, אזרח–ונען

נפתחו 12 תחנות־ייעוץ לציבור

מאת מרים גורן

מה עוד לא נכתב על סבך הביורוקרטיה שבו נאלץ לחיות בן זמננו בחברה המערבית? בישראל המצב קשה מבחינה זו עוד יותר מאשר במדינות אחרות בהן מנסים לפשט את ההליכים השונים, בעוד אצלנו עדיין אי־אפשר לעשות צעד בלי למלא טופס. גם המסג־רות: הגורמים והנתונים השונים משתנים לעתים קרובות, ומה ש־היה נכון אתמול, שוב אינו מעודכן היום. הקושי נובע גם מסוג ה־אוכלוסיה שלנו. יש הרבה עולים חדשים ויש שכבות חלשות וחסרות השכלה, ואלה מתקשים להתמצא במבוך השירותים הממ־שלתיים, הציבוריים והפרטיים, ל־הכיר את זכויותיהם וחובותיהם, את נוהלי הפנייה ואת הכתובת הנכונה לטיפול בכל נושא.

מעט מקשיים אלה באו לפתור תחנות הייעוץ לאזרח (שי"ל ב־ראשי תיבות) שפתח משרד הסעד לפני תשעה חודשים ואשר הוכיחו עצמן. תחנות אלה גדלו בחצי השנה האחרונה, מ־3 ל־12 ואליהן פנו כ־3000 איש. הן נועדו לעזור לאזרח הקטן לנצל בצורה נכונה את הכלים שהממסד המרכזי והמקומי מעמיד לר־שותו, ולמנוע את שחיקתו בגל־גלי הביורוקרטיה, אומר דובר מש־רד הסעד אברהם הופמן. התחנות מספקות מידע והסברה על ה־שירותים הקיימים ומסייעות בפני־יה למוסדות השונים, תוך הסברת דרך הפנייה, פירוט הזכויות והח־ובות והירת הליכי הטיפול.

כיצד פועלות התחנות? מסביר יואל פפיר, המנהל הארצי של שי"ל: בכל תחנה עובדת מרכזת בשכר בחצי משרה ולידה פועלים אנשי מקצוע (הלקם בשכר והלקם בהתנדבות) וכן מתנדבים. אנשי המקצוע הם מומחים בתחומים שו־נים: חינוך, סעד, בריאות, ייעוץ משפטי, בירור תלושי משכורת, ביטוח לאומי, תעסוקה ושיכון, בעיות משפחה, שיקום, זכויות וחובות העובד ובעיות מסים. הם נותנים ייעוץ כל אחד בתחומו.

המתנדבים נותנים מה שנקרא שירות מאזרח לאזרח, כלומר מת־ווכים בין האיש לבין הממסד, עוזרים למלא טפסים, פונים אל גורמים שונים ומשמשים אוזן קש־בת לפונים.

התחנות פועלות במקומות אלה: בבאר־שבע, ברחוב הרצל 88; בנתי־בות, במרכז הקהילתי ע"ש ולפר־סון; בקרית גת, התחנה בהקמה והיא תפעל בבניין הספריה הצי־בורית; בכרמיאל, במועצה המ־קומית; בחיפה, רחוב ירושלים 21; בטבריה, בביתו כל יוסף חיים נחום בשכונת מיטנה מול המוסד לביטוח לאומי; בקרית־שמונה, ברחוב הרצל ליד המדור לעבודה קהילתית; בהרצליה, רח' גורדון 14; בבני־ברק, ברחוב חב־רון 4; ברמלה, ברחוב ארלוזורוב פינת ויצמן; בתל־אביב, ברחוב ורדיאל 23 בשכונת התקוה; ב־...ם, בבניין צירית הורית. בי־רושלים אין עדיין תחנות ואפשר לפנות ללשכות הסעד הפזורות בעיר בלבד.

התחנות פועלות 4—5 ימים ב־שבוע, שעתיים בבוקר ושעתיים אחר־הצהרים. ביום שני הן סגו־רות.

מדוע קיבל על עצמו דווקא מש־רד הסעד את הנושא הזה? א. הופמן מסביר, כי המציאות מראה שדווקא משפחות מצוקה חלשות נמצאות בבור ובחוזה כביצול זכו־יות המגיעות להם על־ידי גורמים שונים (ידוע, למשל, שרבים לא קיבלו את המענקים המגיעים להם מביטוח לאומי בשביל ילדיהם, רק מחוסר ידיעה).

שי"ל תורמת גם לשיפור השירו־תים. לדוגמא מביא יואל פפיר עדויות ממעלתי מוסיים שלא פעל בשעות אחרי הצהריים וקבוצת אזרחים פנתה לשי"ל וביקשה פתיחת שירות זה גם אחר הצה־ריים כדי שעובדים לא יפסידו ימי עבודה כשהם נזקקים לשירות זה. הפניה הועילה והבניין הוסדר.

נראה, כי התחנות אינן רק מקור לאינפורמציה, אלא גם נכנסות לעתים גם לתחום של עבודה סו־ציאלית ממש. מספרת צפרה פישר המרכזת את התחנה בשכונת ה־תקוה:

נתקלתי בבני־נוער רבים לפני גיל צבא, ואשר לא יגיעו לצבא מסיבות שונות. וכן כאלה שנפלטו על ידי הצבא בגלל סעיף 21 (ליקוי נפשי) וכתוצאה, שאם לא ישרתו, תהיה הדרך לחיי עבודה חסומה בפניהם, אף כי הם אינם מודעים לכך ולא איכפת להם. פניתי לצה"ל והבאתי רשימה של נערים המוכנים לחזור לצה"ל אחרי שהפסיקו את שירותם באמ־צע, כי ראו שאינם מקבלים קבי־עות בעבודה ולכן הם מידרדרים. התשובה שקיבלתי היתה חיובית. יש תכנית לחזור ולקרוא לשירות את הנפלטים והמשוחררים החל מחודש ינואר.

היו מקרים, מספרת צפרה פישר, שבאו נערים ושאלו אותי איך בורחים לאוה"ב. הסברתי להם ש־אין הדבר פשוט ושיחזירו אותם אחרי חצי שנה, כי זהו החוק שם. אחרי שנפשו חוזר הם השתכנעו שאין טעם בבריחה כזו. נפגשתי עם נערים אלה על כוס קפה ונדהמתי לגלות את מידת בורו־תם. הם לא ידעו מונחים בסיסיים בשפה. בהשפעתי הם נרשמו ל־בי"ס „משלב" ושם מטפלים בהם גם מורים מתנדבים. הם מצליחים מאד ואחרי הבחינות יתגייסו ל־צבא.

ואמנם כל אחת ממתנדבות ומר־כזות התחנות יכולה לספר על מקרים מסוג זה. אולם, למעשה, אלה הם דברים שבדרך אגב נמצ־אים בטיפול התחנות באזרח. כהן האינפורמציה מחייבת מידע מעוד־כן. לשם כך מוציא עתה משרד הסעד קובץ ידיעות הכולל את כל החוקים והתקנות של משרדי הממ־שלה שימצא בתחנות וניתן לר־כישה תמורת 25 ל"י. אחת לכמה חודשים יעודכן הקובץ על ידי תוספות. אבל, שגם בעניין זה כמו בעניינים רבים אחרים, קיימת אצלנו כפילות. השבוע הת־בשרנו שההסתדרות מוציאה אף היא קובץ מסוג דומה.

גם אם אין אתה, הקורא, נזקק לשירות הייעוץ לאזרח לתמונתני, כדאי שתביאו לידיעת אחרים. בכך תעשה גם אתה שירות לאזרח.

מי שאין במקום מגוריו תחנה, יכול לפנות לכתובת המרכזית: משרד הסעד, שי"ל ירושלים, רחוב דוד המלך 1, טלפון 226797.

שאילתא על חינוך לחסכון

חה"כ אורה נמיר הגישה לשר החינוך והתרבות שאילתא זו:

בעקבות המדיניות הכלכלית ה־חדשה שהותוו על ידי הממשלה, נאמר ונכתב רבות על־ידי ראשי המדינה, על ההכרה באורח חיים חסכני וצנוע יותר. בקשר לקבי־עות אלה אתכבד לשאול את כבוד השר:

א. מה עושה מערכת החינוך ל־חינוך חסכוני בכלל בתי הספר היסודיים והתיכוניים? ב. האם נתן משרד החינוך דעתו על כך, האם כן מה הם ההנחיות וההכ־וונות שהורה למורים ולמחנכים ברוח זו? ג. האם נתן המשרד דעתו על הכשרת־יתר של התלמי־דים והתלמידות במסגרת מערכת שיעורים מסודרת, בנושאי תקציב המשפחה, כלכלת הבית ותחזוקת הבית. ואם ניתן, האם יוכל השר לפרט מה הן התכניות, לאילו כיתות, באיזו תכיפות, באילו מס־גרות ולאיזו אוכלוסיית תלמידים הן מכוונות?

מדינת ישראל
משרד הממונה על מחוז חיפה

חיפה, כ' בטבת תשל"ה
16 בדצמבר 1974
תיק מס': 61/1214

לכבוד
ה"ה ברנדס את גילת
עורכי דין
ת.ד. 4186
חיפה
א"נ,

הנני מתכבד לאשר בזאת קבלת הודעתם בהתאם לסעיף 6 מהחוק העותומני לאגודות, על יסוד ה־אגודה כדלקמן:

א. שם האגודה: האגודה לחקר הימים והאגמים.

ב. המען: רח' שמריהו לוין 28 אצל עוה"ד ברנדס את גילת.

ג. מטרות האגודה:

א. ייעום לפיתוח המחקר האוקי־ינוגרפי והלימנולוגי בישראל ומי־חוצה לה.

ב. יצירת קשר ושיתוף פעולה עם כל מוסדות המחקר הלאומיים והבינלאומיים ומוסדות המחקר ב־חו"ל העוסקים באוקינוגרפיה ולי־מנולוגיה.

ג. לפתח צרכי מדע לתרבות בכל דבר שתראה מתאימה לצורך הגשמת מטרות האגודה.

ד. לעסוק בכל הקשור בתרבות הים וחקר הים והאגמים על כל ענפיו ושלוחותיו.

ד. שמות חברי הועד:

מר בנימין נתיב, שד' הנשיא 62, חיפה, — יושב ראש.

מר אברהם גליקשטיין, רח' הרב קוק 11, חיפה, — מזכיר.

מר גבריאל מריאן, רח' יפו 19, חיפה, — גזבר.

מר דן אורן, רח' רזיאל 30, חיפה, — חבר.

מר יעקב גילת, עו"ד רח' שמ־ריהו לוין 28, חיפה, — חבר.

בכבוד רב,
ד"ר נפתלי איתחי
הממונה על מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לס־עיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון הופ־קד שינוי תכנית מפורטת הנקרא שינוי תכנית מפורטת מספר רצ/1א13/129 ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות התכנית: 1) קביעת אזורים למגורים, מסחר, וציבור. 2) הרחבת דרכים. 3) קביעת הבינוי, גובה הבניינים ומס־פר הדירות, ביחד עם התשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3945 חלקות 626 עד 632 וחלק מחלקה 544, בקטע שבין הרחובות ז'בוטינסקי, כצנלסון ומבצע קדש.

כל המעוניין בשינוי בתוכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בי־מים ובשעות שהמשרדים האמור־רים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התוכ־נית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הו־דעה זו ברשומות להגיש התנג־דות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חרין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: ד' טבת תשל"ה, 18.12.74

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ירושות 5794/74

בעניין ירושת המנוחה רחל בית הלחמי (נלקין) ז"ל.

המבקשת צפירה בית הלחמי.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש בקשה למתן צו המכריז על יורש־תה של המנוחה הנ"ל והריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הרוצה ל־התנגד לבקשה להגיש תוך 15 יום מפרסום הזמנה זו התנגדות בכתב שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

(הודעות לציבור)

חוק המים תשי"ט — 1959

הודעה על הפקדת הצעה לשינויים בתכנית מפעל נחלי מנשה

נמסרת בזה הודעה בהתאם לס־עיף 65 לחוק המים תשי"ט — 1959(1), שהצעה לשינויים בר־שימת המרכיבים הדרושים והמי־סה צמיתה במפעל נחלי מנשה, פורסמה ההגונה, במקומות המפו־רטים להלן:

1. נציבות המים, רח' ד' מס. 12, הקריה, ת"א
2. משרדי מקורות, חב' מים בע"מ, רח' לינקולן 9, ת"א
3. משרדי התאחדות האכרים, רח' קפלן 8, ת"א
4. משרדי המרכז החקלאי, רח' ליאונרדו דה וינצ'י, ת"א
5. משרדי האיחוד החקלאי, רח' צ'לנוב 20, ת"א
6. משרדי מרכז השלטון המקו־מי בישראל, המסגר 3, ת"א
7. עירית חדרה
8. מועצה מקומית כרכור
9. מועצה מקומית זכרון יעקב
10. מועצה מקומית בנימינה
11. מועצה מקומית אור עקיבא
12. מועצה מקומית גבעת עדה
13. מועצה מקומית פרדס חנה
14. מועצה אזורית מנשה
15. מועצה אזורית אלונה

כל אדם רשאי לעיין בהצעה לשי־נויים בתכנית במקומות המפור־טים לעיל, כל יום בשעות העבו־דה הרגילות.

התנגדויות להצעת השינויים בתכ־נית, ניתן להגיש בכתב תוך 60 יום מפרסום הודעה זו, לפי המען: מזכיר ועדת התכנון, נציבות המ־ים, הקריה, ת"א, ת.ד. 7043.

מ. קנטור
נציב המים

א' בטבת תשל"ה
15 בדצמבר 1974

1) ס"ח 286, תשי"ט, עמ' 166.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ת.ע. מס' 5910/74

בענין עזבון המנוח יעקב בני־מין ז"ל בעל ת. ז. מס' 4910361 מרח' ירקון 6 רמת־גן שנפטר בביה"ח „תל־השומר" ב־1.11.74.

ובענין המבקשת מרסל בנימין בעלת ת.ז. מס' 4910361 מרח' ירקון 6 רמת־גן ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר א. פוליאן ו/או א. רינרט מרח' איתמר בן־אבי 2 תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע, כי המבקשת הגי־שה בבית־משפט זה בקשה לצו המצהיר על קיום צוואתו של המ־נוח הנ"ל.

הריני מזמין כל אדם להתייצב תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו בבית־המשפט וליתן טעם, אם יש לו טעם כל שהוא, מדוע לא יינתן צו כמבוקש, שאם לא כן יתן בית־המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 5906/74

בענין עזבון המנוחה ורצמן רות (ת. ז. 0/773327) ז"ל.

המבקש אלמוג יצחק (ת. ז. — 0294667) מרחוב השושנים 19, צהלה, תל־אביב, ע"י ב"כ עוה"ד ש. גורביץ ו/או מ. י. דישה ש־כתובתם לכבודת כתבי בי־דין היא תל־אביב, רחוב לבונטין 13.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוחה.

הריני מזמין בזה כל אדם להת־יצב בפני ביהמ"ש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם — אם יש לו טעם כלשהו — מדוע לא יינתן צו המכריז על ירושת המנוחה, שאם לא כן, יתן בית משפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 5936/74

הזמנה

בענין עזבון המנוח לקוב חיים ז"ל שנפטר בגדרה ביום 25.2.1972 (י"א אדר תשל"ב).

המבקשת מגדל צפורה מפתח־תקוה.

ע"י ב"כ עוה"ד ב. סיקוציצנסקי ו/או ע. גולן ו/או ח. כהן, מרחוב חיים עוזר 33, פתח־תקוה.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המ־שפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם שטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 5782/74

בעניין: עזבון המנוחה אסתר פרדקין ז"ל, ת.ז. 0833527, שכ־תובתה האחרונה היתה רח' ארי־יהודה 190 תל־אביב.

ובעניין: בקשת המבקשת רחל קמחי ת.ז. 0833528 מרח' המרי 18 גבעתיים, ע"י ב"כ עוה"ד יהור הררי ו/או צבי טויסטר ו/או אבי־רהם בר ו/או אילברס מרגלס ו/או יצחק ברדש ו/או אביבה עיפר ו/או אסתר זילברברג ו/או אילה ענבר, כולם מרחוב ביא־ליק 12 ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בתיק לעיל, בקשה לכתן צו המכריז על ירושת המנוחה אסתר פרדקין ז"ל.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל, יגיש התנג־דות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

31.1.75
הוא המועד האחרון להגשת מועמדות לפרס קפלן 1975
מפעלים ומוסדות המעונינים להגיש מועמדותם יפנו לקבלת תדריך להצגת מועמדות
המכון לפריון העבודה והייצור
רח' מאז"ה 4, תל אביב 253131 טלפון

אתה זקוק רק למאמץ קטן כדי לזכות בפרס גדול

השתתף בפתרון חידוני דבר
החידון מתפרסם מדי יום ו' ב"דבר השבוע"
היום יותר מתמיד, התחל את יומך ב-דבר

פרי-אור בע"מ
למכירה ציוד השקיה משומש!!
1600 ממטרים משומשים
50 ברזי מעבר "2
1300 הסתעפות 16-16.5
28 ברמדון "1
3 ברמדון "1.5
1 ברמד "4
1 ברמד "8
1000 בושינג ½ × ¾
בדבר פרטים נא להתקשר בשעות הערב: 053-25408.

מחפש עבודה? עיין בלוח החדש דרושים

משק וכספים

תחזית או.אי.סי.די. ל־1975

שפל, אבטלה והתייקרויות במדינות המתועשות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

החמרה נוספת במצב הכלכלי של המדינות התעשייתיות במשך 1975 כאשר סממניה יהיו שפל, גידול ניכר במספר המובטלים ועליה בשיעור ההתייקרויות — כלולה בתחזית הכלכלית של הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ופיתוח (או.אי.סי.די.) שהתפרסם בסוף השבוע בפאריס. זו התחזית הפסימית ביותר שהוכנה אי פעם על־ידי כלכלני ארגון כלכלי זה, שבו חברות 24 המדינות המתועשות החשובות ביותר בעולם המערבי.

חלק מנתוני תחזית כלכלית זו ל־1975 התפרסמו לראשונה ב„דבר" לפני כחודש וחצי, בעקבות שיחות סופר „דבר" עם כמה מכלכלני הארגון שעבדו על הכנת תחזית זו. בסוף השבוע ניתן הפרסום הרשמי לתחזית זו, אשר כלכלני הארגון הרזו כי המדינות המתועשות מוכדות עתה בפני הבעיות הכלכליות החמורות ביותר מאז מלחמת העולם השניה וניתן להצביע על מעט מאד פתרונות. כלכלני הארגון לשיתוף פעולה ממליצים שהממשלות תתחלנה בהקדם בביצוע מדיניות מרחבת, שמשמעותה הזרמת אמצעים מוגברים למשק, אם כי בצורה זהירה למניעת הגברת הלחצים האינפלציוניים הקיימים. במידה שהממשלות תעכבנה נקיטת האמצעים ההכרחיים, מזהירים הכלכלנים, הן תאלצנה לקראת סוף 1975 בהזרמת סכומים ניכרים למשק כדי למנוע סחף נוסף במצב, ירידה בייצור התעשייתי וגידול מספר המובטלים. כלכלני או.אי.סי.די. מזהירים, שמספר המובטלים ב־24 המדינות החברות בארגון עשוי לגדול פי 3, מ־2 מיליון ל־6 מיליון מובטלים בסוף השנה, באם יעכבו את הצעדים הראשונים של ביצוע המדיניות של המדיניות המרחבת.

החמרת המצב בארה"ב

כלכלני או.אי.סי.די. חוזים את ההתפתחויות הבאות במדינות המתועשות העיקריות:

ארצות־הברית: החמרה נוספת בשפל הכלכלי בארה"ב צפויה בשנה הקרובה שתביא לירידה של 2 אחוזים בתוצר הלאומי הגולמי. ממדי האבטלה יגיעו לכ־8 אחוזים מכוח העבודה. אמנם הירידה בביקוש ויציבות יחסית במחירי חלק מחומרי הגלם המיובאים ייגרמו להאטה באינפלציה, אבל כנגד זה צפויים לחצים לתוספות שכר וירידה בתפוקה שיימנעו שיפור במצב הכלכלי.

לא צפוי שיפור במאזן המסחרי השלילי של ארה"ב עקב מחירי הדלק הגבוהים, בעוד שהיצוא האמריקאי נמצא בנסיגה. המאמצים של ממשלת ארה"ב לצמצם היבוא לא יצליחו להביא לאיזון במאזן המסחרי. הנהגת אמצעים של מדיניות מרחבת לא ישפיעו במידה ניכרת על צמצום הביקוש והאבטלה הגדולה שתאפיין את המשק האמריקאי במשך 1975.

יפאן: לאחר ירידה משמעותית בגידול בתוצר הלאומי הגולמי, צפוי גידול של 4 עד 5 אחוזים בתוצר הלאומי הגולמי היפאני בשנה הבאה. קיימת עתה התאוששות בהשקעות בתעשיה, למרות שקיים גידול איטי בכוח הקניה של התושבים. צפויה ירידה הדרגתית בשיעור עליית המחירים ביפאן מכ־19 אחוז ברבע האחרון של 1974 ל־15 אחוז במחצית הראשונה של 1975 ו־12 אחוז במחצית השניה של השנה הבאה. ביחס ליפאן התחזית היא אופטימית. למרות עליית מחירי הדלק, תצליח יפאן לחסל את הגרעון במאזן התשלומים שלה.

התאוששות בביקוש בגרמניה

גרמניה המערבית: במשך 1975 תחול ירידה בהיקף היצוא התעשייתי של גרמניה, אולם המדיניות המרחבת שכבר הופעלה מתן תוצאות ראשונות. ביטול הגבלות האשראי תביא להתאוששות בביקוש המקומי ולהגדלת התפוקה התעשייתית. צפויה ירידה בעודפים של מאזן התשלומים. למרות הגידול החזוי בביקוש, שיעור האינפלציה יקטן, כתוצאה מעליות שכר קטנות וגידול ניכר בתפוקה. התוצר הלאומי הגולמי יגדל ב־2.5 אחוזים, לעומת גידול של אחוז אחד ב־1974. שיעור ההתייקרויות בשנה הקרובה יהיה קרוב ל־7 אחוזים.

צרפת: תחול ירידה תלולה בשיעור גידול התוצר הגולמי הלאומי מ־4 אחוזים במחצית השניה של 1974 לכ־2 אחוזים במחצית הראשונה של 1975. ואילו שיעור המובטלים יגדל מכ־2.5 אחוזים מכוח העבודה בסוף שנה זו לכ־3.5 אחוזים במחצית השניה של השנה הבאה.

תימשך הירידה בשיעור ההשקעות במשק הצרפתי. כתוצאה מההאטה הכלכלית, תסתכם עליית המחירים הממוצעת במשך 1975 בכ־11 אחוז, לעומת 16 אחוז בסוף 1974.

בריטניה: המדיניות המרחבת שהחלה הממשלה הבריטית בביצועה בנובמבר, תביא להתאוששות מסויימת בביקוש ובפעילות הכלכלית במחצית הראשונה של 1975, אבל לא יותר מזה. התוצר הגולמי הלאומי יגדל ב־1¾%. ייקטנו ההשקעות בתעשייה, במסחר ובשירותים.

צפויה האטה בעליית המחירים במחצית הראשונה של 1975 ואילו במחצית השניה של השנה תגברנה ההתייקרויות, כך שעליית המחירים במשך השנה הבאה תסתכם ב־18 אחוז, לעומת 17.5 אחוז השנה.

צפוי גידול קל ביצוא, לעומת קפאון בהיקף היבוא. על בסיס הנחות אלה, יקטן הגרעון במאזן התשלומים האנגלי מ־8.75 מיליארד דולר במחצית השניה של 1974 ל־5.5 מיליארד דולר במשך 1975.

איטליה: הירידה הדראסטית בפעילות הכלכלית באיטליה שהחלה השנה תימשך בשנה הבאה, תלווה בירידה מגבילה בביקוש המקומי. כתוצאה מהתפתחויות אלה, תחול האטה בשיעור ההתייקרויות. אמנם יהיה גידול מסוים בכוח הקניה, אבל תחול עליה נוספת במספר המובטלים.

קנדה: הירידה בהכנסה כתוצאה מהאינפלציה אותה על־ידי הקטנת שיעורי מס־הכנסה. אבל קיימים סימנים רבים של אי וודאות לגבי המצב הכלכלי בקנדה בשנה הבאה. הירידה בביקוש בארצות חוץ ושיעור הריבית הגבוהים הם גורמים, שיגרמו להאטה בהשקעות, כך שהממשלה הקנדית תאלץ להגדיל תמריצים לעידוד ההשקעות על מנת להבטיח גידול בהשקעות. כתוצאה מהמצב, יגדל הגרעון במאזן התשלומים הקנדי מ־1.5 מיליארד דולר ב־1974 ל־3.75 מיליארד דולר בשנה הבאה, ואילו עליית התוצר הגולמי הלאומי תהיה בשנה הבאה 3.5 אחוזים, בהשוואה ל־4.5 אחוזים השנה. עליית המחירים ב־1975 יהיה כ־11 אחוז, בדומה לשיעור ההתייקרויות השנה.

מחיר הסוכר ירד ב־25 ל"ש לטונה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ירידה נוספת במחיר הסוכר היתה בשבוע שעבר. נמשכו הירידות במחירי נחושת, בדיל, אבץ וכותנה. רק במחירי קקאו, זהב וכסף היו עליות קלות במחירים בבורסת הסחורות המתכות של לונדון.

סוכר — ירידה של 25 ל"ש לטונה היתה במחיר הסוכר בשבוע החולף. המחיר ירד ל־415 ל"ש לטונה בהעדר התעניינות רבה, וכאשר הספקולנטים מנסים לממש רווחיהם, זאת כתוך חשש של ירידות נוספות במחיר הסוכר.

קקאו — על אף פרסום תחזית שהספקת הקקאו בחודשים הקרובים תהיה גדולה מהביקוש, לא ירדו מחירי הקקאו. אולם במכירות הפיזיות של דצמבר היתה עליה של 29 ל"ש ל־825 ל"ש לטונה בשל סכסוך העבודה באמסטרדאם שגרם להפרעות במכירות.

כותנה — ירידה קלה היתה במחירי הכותנה. מחיר קילו כותנה ירד ב־1.05 סינט ל־47.6 סינט.

נחושת — מחיר הנחושת ירד לרמת שפל חדשה הנמוכה ביותר מזה 21 חודשים, כשמחיר טונה נחושת בעיסקות מיידיות ירד ב־13 ל"ש ל־539.5 ל"ש. ירידה זו היא למרות הודעות של חברות יפאניות ואמריקאיות על צמצום בתפוקה עקב הפחד ביקוש.

בדיל — היתה ירידה נוספת במחיר הבדיל, למרות שהצטמצם המלאי. מחיר טונה בדיל ירד ב־65 ל"ש ל־3.040 ל"ש.

זהב — לקראת ה־1 בינואר כשארה"ב תאפשר לאזרחיה לסחור בזהב, נמשך הביקוש לזהב. מחיר אונקיה עלה ב־0.25 דולר ל־188 דולר.

כסף — הביקוש לזהב גרר אחריו ביקוש לכסף. מחיר אונקית כסף עלה ב־10.2 פאני ל־192.9 פאני.

סחורות

הצעות עבודה

● דרוש חשמלאי בעל כתב־הסמכה ובעל נסיון ברכב אירופאי. לפנות מוסך תושיה רח' מסלאוויטה 10. טלפון 36825.

● למשרד פרסום דרוש שליח אחראי ומסור בעל קטנוע. להתקשר 622828.

● למוסך בת"א דרושים: א. פועלים מקצועיים. ב. נערים מתלמדים. לפנות: „מוסך־תושיה" רח' אחים מסלאוויטה 10 ת"א, טלפון 36825.

צים

אניות משא צפויות:

לנמלי חיפה ואשדוד

22.12	חיפה	C. KLIF
22.12	אשדוד	איריס
23.12	חיפה	KATERINA
24.12	חיפה	אילת
24.12	חיפה	צים חיפה
25.12		ALEXANDROS
25.12		לילך
28.12		LONDIS
29.12		חנה
28.12		JASPER

לנמל אילת

22.12	NORH GATE
23.12	ARMADORA
28.12	APOSTOLOS
28.12	LEONIDAS

נתון לשינוי ללא הודעה מוקדמת

„צים" חברת השיט הישראלית בע"מ

הסוכנים הכלליים מ.דיזנגוף ושות בע"מ

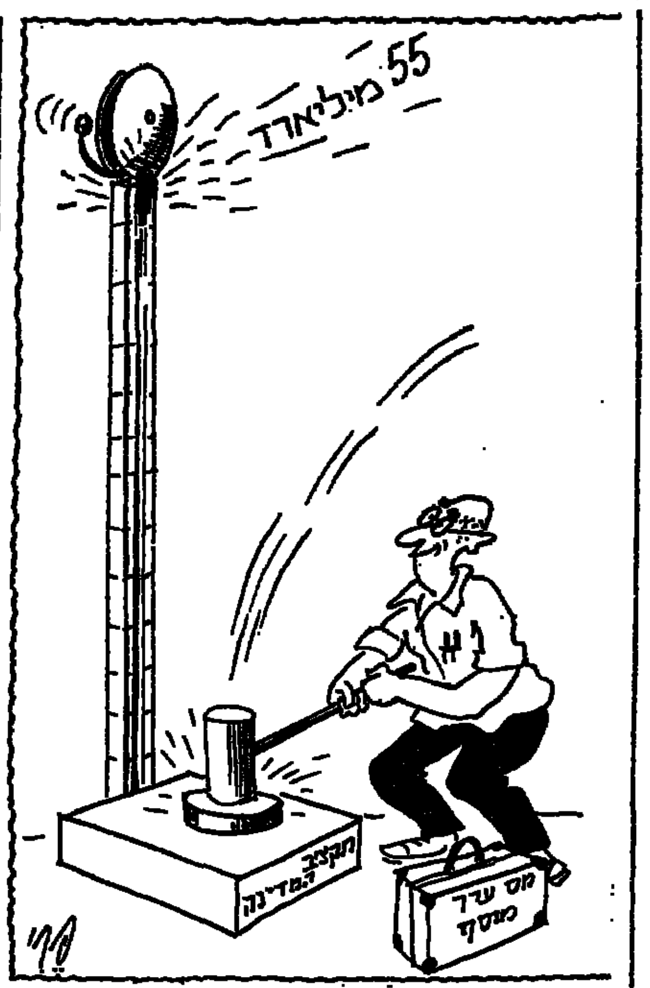

בעלי מקצועות חופשיים וטכניים — בראש סולם ההוצאה של השכירים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בעלי מקצועות חפשיים וטכניים עומדים בראש סולם ההוצאה השנתית הממוצעת למשפחת שכירים — מראים נתונים מפורסמים של נציבות מס־הכנסה לגבי ההוצאה השנתית הממוצעת למשפחת שכירים ב־1973.

המחלקה הכלכלית של נציבות מס־הכנסה הוציאה בתחילת החודש לוחות מחיה ממוצעת לשנים 1971—1973 של משפחות עירוניות יהודיות המבוססות על סקרי הוצאות המשפחה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועודכנו על פי השינויים הנומינליים בהכנסה הלאומית לנפש ובצריכה הפרטית לנפש. פקידי מס־הכנסה משתמשים בלוחות אלה בעת עריכת שומות לפי מיטב השפיטה.

על פי נתוני המחלקה הכלכלית, ההוצאה השנתית הממוצעת למשפחת שכירים ב־1973 היתה 21.770 ל"י, לעומת 17.430 ל"י ב־1972 ו־14.350 ל"י ב־1971.

להלן סיווג ההוצאה השנתית הממוצעת של משפחות שכירים לפי המקצוע: בעלי מקצועות חופשיים וטכניים — 29.060 ל"י (23.270 ל"י ב־1972); מנהלים ופקידים — 24.640 ל"י (19.730 ל"י); שכירים העובדים אצל אחרים, סוכנים וזבנים — 17.960 ל"י (14.360 ל"י); שכירים העובדים אצל חקלאים, דייגים ובעלי משלח יד קרובים — 17.460 ל"י (13.980 ל"י); שכירים עובדי תחבורה ותקשורת — 21.680 ל"י (17.360 ל"י); עובדים בבניה, מחצבים ומכרות — 19.530 ל"י (15.630 ל"י); שכירים העובדים אצל בעלי מלאכה ועובדים אחרים בחרושת — 19.680 ל"י (15.760 ל"י); עובדים בשירותים, ספורט ובידור — 17.330 ל"י (13.870 ל"י); פועלים פשוטים בכל הענפים — 16.440 ל"י (13.160 ל"י); משלח יד לא ידוע — 25.300 ל"י (20.250 ל"י); לא שייך לכח העבודה האזרחי — 17.260 ל"י (13.820 ל"י).

לפי נתוני המחלקה הכלכלית של מס־הכנסה, היתה ההוצאה השנתית הממוצעת לתצרוכת לנפש (פרט לדירה) לפי גודל המשפחה ב־1973:

כל המשפחות 6.140 ל"י (4.916 ל"י ב־1972); נפש אחת 12.104 ל"י (9.691 ל"י ב־1972); 2 נפשות 9.372 ל"י (7.504 ל"י); 3 נפשות 7.606 ל"י (6.090 ל"י); 4 נפשות 6.566 ל"י (5.257 ל"י); 5 נפשות 4.586 ל"י (3.672 ל"י); 6 נפשות ומעלה 3.106 ל"י (2.487 ל"י).

הפרצות במס עזבון מקטינות ההכנסה

ההכנסות ממס עזבון מסתכמות בכ־20 מיליון ל"י בשנה בלבד. זאת מכיוון שהפירצות בחוק זה הן גדולות ועל כן הגבייה היא קטנה מהמצופה — מתברר מדיוני ועדת המשנה לביקורת המדינה של הכנסת.

הוועדה הזמינה את נציב מס־הכנסה, יעקב תמיר, לדיון בבעיות גביית מס עזבון. הוא התריע, כי רק אם ישלימו את מס עזבון ע"י חקיקה שתכלול הטלת מס רווחי הון, ומס מתנות ניתן יהיה להתגבר על הפרצות הקיימות. אחרת אי אפשר יהיה לחסל את הפרצות, כאשר אנשים מוסרים במתנה את רכושם ליורשיהם.

המבקר משלים הדו"ח על מעורבות סו"ב בעסקי רוזנבאום

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מבקר ההסתדרות, שלמה שמגר, החליט להגיש תוך זמן קצר דו"ח סופי ומסכם לגבי מעורבות „סולל־בונה" בעסקי ד"ר טיבור רוזנבאום.

דו"ח זה יסכם את ממצאי הבדיקה של כל הנושאים שנכללו בחקירת מבקר ההסתדרות בחודשיים האחרונים. השלמת דו"ח הביקורת נתאפשרה לאחר שמנהל משרד הביקורת אליעזר ולטמן, חזר משוויץ והביא מסמכים נוספים בנושאים שנבדקו. הכנת הדו"ח הסופי נעשית עתה תוך התייעצות עם משפטנים כדי לבדוק את כל האספקטים שהתעוררו במהלך החקירה.

מבקר ההסתדרות החליט להשלים דו"ח סופי במקום להסתפק בדו"ח חלקי נוסף בקשר למסמכים שנבדקו הובאו משוויץ. הדו"ח הסופי יועבר לוועדת הביקורת המרכזית שתתחיל לטפל בנושא מבחינתה.

דירות למכירה

● בהזדמנות בבתים 2 + הול קיד רח' הראשונים 14 מזרחי (מאחורי קולנוע סביון).

● 3 מרווחים + פ"א ק"ב בכרמל הצרפתי גוף. טלפון 522047.

מכוניות למכירה

● מרכז למכוניות [illegible]דסות 1973 בע"מ, בכ"ז למכירה סנדרים סוסיתא מסגות ייצור 71/2/3 במחירים שלפני הפיחות. כ. ל. ב. רח' ברשמן 10 (ימינה מגשר נהלת־יצחק) טלפון 251980.

מניות ושערים

ירידות בשערי מניות ואג"ח

מגמה של ירידות שלטה אתמול בשוק המניות ובשוק אגרות־החוב. המחזור בשוק המניות המשיך להיות בסדר גודל של כ־3 מיליון ל"י, בעוד שבשוק אג"ח המחזור הסתכם בכ־18.4 מיליון ל"י.

בשוק המניות היה מימוש בקנה מידה רחב מאשר ה ביום ה' החולף, אשר גרם ל„הורדת" שערי המניות, בעיקר אלו שאינן מן הסקטור הפיננסי. שערי המניות הפיננסיות „החזיקו" היטב מעמד ולאחדות מהן היה ביקוש. התנועה הרווחת היא, שהספקולנטים עתידים להיכנס בימים הקרובים לקבוצת מניות אחרת שטרם זכתה לחלקה בהתחממות הכללית בגל הביקוש הנוכחי הפוקד את שוק המניות.

מניות בנק הפועלים שוב עמדו במוקד הפעילות במניות הפיננסיות. שער מניות בנק הפועלים עמד ב־2 נק', תוך מחזור של 147 אלף ל"י ע.נ. ואילו מניות הפועלים, עם מתצית הדיוידנד, עלו ב־3 נק'. מניות בנק לאומי ירדו ב־1.5 נקודה תוך מחזור של 199.3 אלף ל"י. מניות בנק המזרחי עלו ב־1.5 נק', תוך מחזור של 116.8 אלף ל"י.

מניה אחרת שעוררה התעניינות בשל עיסקה שבוצעה. תוך מחזור של 206.3 אלף ל"י ע.נ. עלתה מניה זו בנקודה אחת. ואילו במניות „טבע" שבהם נפסק המסחר בגלל אי הבנה במסירת הודעת החברה על אסיפה כללית, עלה שער מניות „טבע" ע"ש ב־29 נק' ל־1100 נק' והשער למוכ"ז ב־41 נק' ל־1290 נק'. המחזור היה 1.4 אלף ל"י ע.נ.

בשוק הצמודים היה שקט והמגמה בענפים השונים היתה מעורבת. פה ושם נרשמו ירידות בשערי אג"ח, בעיקר לטווחים הקצרים. המחזור באג"ח הסתכם ב־18.4 מיליון ל"י.

המס על דיווידנד „מפעלי נייר"

היועץ המשפטי של „מפעלי נייר חדרה" הבהיר אתמול כי שיעור המס החל על הדיווידנד האחרון שהוכרז ע"י החברה הוא בשיעור של 5 אחוזים בלבד, וזאת עקב העובדה כי עיקר ההכנסות של החברה נובעות מ„מפעל מאושר".

מניות		
בנקים מסחריים		
א. ה. ה. מ.	209.5	
איי.די.בי. רג'	190	+1.0
איגוד	195	+1.0
דיסקונט	821	+30.0
מזרחי מ'	167	+1.5
פועלים מ'	277	+2.0
לאומי	240	−0.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	264	−1.0
כרמל מ'	154.5	+2.5
משכנתאות ובנין	260	
פיתוח ומשכנתאות	257	−2.0
שיכון בכ'	169	−1.0
טפחות	220	−1.0
[illegible]רות מימון		
שלטון מקומי	95	+0.5
אוצר לתעשיה	188	+1.0
חקלאות מב'	74	+0.5
פיתוח תעשיה מב'	68	
ביטוח		
אריה	317	−5.0
הסנה	220	
זהר	231	
צור	190	
מסחר ושירותים		
בית הרכב	71.5	−1.5
דלק ע"ש	123	−1.0
דלק מ'	134.5	+0.5
קידור 1	225	
קידור 10 מ'	145.5	+2.5
חשמל	124	−0.5
ספנות והספקה	139.5	−1.5
[illegible]ן ופיתוח		
אזורים	128.5	
אפריקה 1	270	−10.0
אפריקה 10	204	
הכשר הישוב ע"ש	111.5	
הכשר הישוב מ'	111	
סולל בונה מב'	127	
נכסים	188.5	−1.5
ישפרו	125.5	
ישרס	109	−1.5
מהדרין	175	
מטעי הדר	93	
משקיעים	178.5	
נאות אביב	79	−1.0
פרי אור	148.5	
רסקו מב'	76	−1.5
רסקו רג'	56	−1.5
תעשיה		
אליאנס	455	−9.0
אלקו 1	135	−4.5
אלקו 2.5	106.5	+0.5
אלקטרה 1	175	+5.0
אלקטרה 5	165	+9.0
ארגמן מב'	220	−10.0
אתא ב'	85	−1.0
אתא ג'	85	−0.5
דובק	330	
כבלים	143	+2.5
טבע ע"ש	1096	+15.0
כימיקלים	106	−0.5
לודזיה אפשטיין	63.5	+1.5
מולר טכסטיל	186	−7.0
פניציה מ' 1	70.5	+1.0
פניציה 10	74	
מפעלי נייר	220.5	−1.5
עסיס	170	−4.5
נחושתן מב'	600	
עלית	191	−3.5
פוליגון	129	−1.0
ערד	73	+3.0
שמן מב'	110	+3.0
תעל	118	−2.5
חברות השקעה		
אלגר מ'	85	
אלרן מ'	144.5	−3.0
חב' מרכזית	171	
פועלים מ'	242	+1.0
„פד"	89	
וולפסון 1 ע"ש	69.5	−1.0
וולפסון 10 מ'	71.5	−1.0

ירדן	92.5	+1.0
אמפא	102	+0.5
דיסקונט מ'	157.5	−5.0
המזרחי	134	−5.0
לאומי	189	−2.5
פרידן	91	
הסותה	97	+1.5
יצוא	62	−0.5
כור מב'	178	+0.5
כלל השקעות	206.5	
כלל תעשיות	134	−2.0
ערן	145.5	
[illegible]		
נמטא	80.5	+0.5
לפידות ע"ש	160	
לפידות מ'	249	
אגרות חוב להמרה		
איד.די.בי. ש.ה.	90.5	
איד.די.בי. ה.	90.5	+3.5
המזרחי ש.ה.	107.5	
פועלים ש.ה.	104	+2.0
בל"ל ש.ב.	103	
בל"ל ש.ה.	96.5	
אפותיקאי	104	
פת. משכנתאות	115	+0.5
פת. משכנתאות	101	+1.0
שיכון	101.5	
טפחות	121	−2.0
אוצר לתעשיה	79	
דלק	80	
הכשרת הישוב	78.5	
ישפרו	109	+0.5
אתא	72.5	
עליה	72.5	+0.5
פועלים השקעות	101.5	+0.5
דיסקונט השקעות	94	−1.0
דיסקונט השקעות	82	−1.0
מזרחי השקעות	105	+0.5
בל"ל השקעות	84	+0.5
כלל תעשיות	84	+0.5
ערן	87	+1.5
אגרות חוב		
אג"ח צמודות למדד		
מילוה קליטה 61		
מדד 83.12	321	3.5
מדד 89.00	301	+3.0
מילוה קליטה 62		
מדד 89.00	295	+0.5
מדד 95.96	273	
מילוה קליטה 64		
מדד 83.12	452.5	−2.5
מדד 89.00	410.5	
מילוה קליטה 65		
מדד 89.00	421.5	−5.0
מדד 95.96	394.5	+0.5
מילוה קליטה 66		
מדד 95.69	346	−1.0
מדד 94.34	347	−1.5
מילוה קליטה 67		
מדד 96.12	335	+1.0
מדד 97.17	326	+0.5
מילוה בטחון 68		
א'	190	−3.0
ח'	147.5	−2.5
ט'	144	−1.0
מ"א	171.2	+0.2
מ"ב	161.6	+0.1
מ"ג	148	
מ"ד	147	−4.0

מילוה בטחון בנקאי 68		
י"א	185.5	−1.7
י"ב	181	−2.0
י"ג	168.5	−1.5
י"ד	160.5	—
מילוה בטחון 69		
א'	147.6	+1.0
ה'	134	+2.0
ט'	133	−6.3
כ"א	141	−2.0
מ"א	132	−3.0
מ"ב	133	−1.0
מ"ג	129	−3.0
מ"ד	345	
מ"ה	344	−1.0
מילוה בטחון בנקאי 69		
י"א	142.7	−1.0
י"ב	139.5	
י"ג	134.5	
י"ד	129	−3.0
ט"ו	127.5	+1.5
ט"ז	124	−2.5
י"ז	122	+2.0
י"ח	337	
י"ט	336	+2.5
מילוה פיתוח (ברירה)		
פריון 1975		
קב"א	336	−3.0
קנ"ד	316	−10.0
פריון 1976		
קב"ה	300	−5.0
קב"ח	278	
קס"ו	277.5	
קע"ד	274	−1.5
ק"פ	263	−5.0
קפ"ה	259.5	−3.0
קפ"ט	263.5	−4.0
פריון 1977		
ק"צ	256	−1.5
קצ"ז	244	−1.0
ר"ס	238.5	−1.5
רס"ז	233.5	−1.0
רכ"ג	231	−0.5
רל"ד	232.5	−3.0
רמ"ה	230.5	
רנ"ה	216	−1.0
פריון 1978		
ר"ס	215	−1.7
רס"ו	204	−1.0
רס"ט	201.5	−1.5
רע"ג	197.5	+0.5
רצ"א	179.5	−2.5
רצ"ח	175	+1.5
בריוה פריון 1979		
ש'	171	
ש"ז	166	+2.0
ש"ט	164.5	+0.7
שי"א	163.3	
אג"ח צמודות למטבע חוץ		
חשמל סדרה ב'	150	−2.5
ים המלח 5% מ'	149.5	−1.5
אג"ח צמודות במטבע חוץ		
„הולליס"	98	
הוצ' 8	97.8	+0.2
הוצ' 9	96.5	+0.2
הוצ' 15	98	−0.5
הוצ' 17	100	+3.2
הוצ' 20	96.1	−2.4

לרהיטים דורזין של אסקר

בקשי בחנות מדריך הגוונים החדש

נתיב בטוח לישראלים הטסים לדרום אפריקה דרך אירופה

אם אתה נוסע לעסקים באירופה אנו מציעים לך נופש בנופים המרהיבים של דרום אפריקה.
אם אתה נוסע לעסקים בדרום אפריקה אנו מאפשרים לך חניה במרכזי התרבות והבידור של אירופה.
נתיבי אויר דרום אפריקאים מציעים לך טיסות עסקים וטיסות נופש לדרום אפריקה דרך אירופה. אנו מקימים טיסות ישירות מערים המרכזיות של אירופה ליוהנסבורג.
מטוסי הבואינג 747 שלנו ממריאים מאתונה, ציריך, רומא, פרנקפורט, פריז, ליסבון ולונדון. מלונדון לדוגמא יש לנו טיסה יום יומית ישירה ליוהנסבורג, ואחת לשבוע ללא חניה.

כאשר אתה טס אתנו דרך אירופה, אתה נהנה מן הטוב שבשתי יבשות ואפילו תוסף. סוכן הנסיעות ישמח להבהיר לך את כל הפרטים ולספר לך על כל האפשרויות לנופש חסכוני ונעים בדרום אפריקה.
בנוסף לטיסות דרך אירופה אנו מקיימים בשיתוף עם אל על שלוש טיסות שבועיות ישירות מתל־אביב ליוהנסבורג. שתים מהן ללא חניה.

אם אתה מתכנן טיסה לדרום אפריקה עם, או בלי אירופה, פנה לסוכן הנסיעות שלך או למשרדנו ברחוב שלום עליכם 5 (פינת רחוב הירקון) בתל־אביב. טלפון: 51844, 57759, 59196.

SAA
SOUTH AFRICAN AIRWAYS

בית היוצר למי הקולון המקוריים בעולם

4711

מוצרי יוקרה קוסמטיים לגבר — מי הבשם לאשה המעודנת — מי הקולון המפורסמים והמרעננים

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

★ 17.32 — „הלהקות" — מבחר של גימשאים קטנים וכשונים בן העולם הגדול.
★ 18.00 — „הספינה המזמרת" — בשירי ביטוין טנא.
★ 20.00 — „כל ההתחלות" — סרטו של אלי כהן על יצחק בארט — סופר עולה, ידיד התר אוות עולי בית הכרצאות.
★ 21.00 — „שרתי לך ארצי" — „פוד אבנר ובגבירת" (שידור חוזר), בהשתתפות להקת שלמה אלצ, יותר בראבורתם. מלי בדוני שטיין, חבורות רבות. מבחים: אלינה הכוח יהוד אלבגור.
★ 22.00 — „מנוד" — בהשתתפים: אלה רנסינה, אילן רביאל ותמורה עוכה.

רדיו

★ 20.05 — „דאליבור" — אופרה באת סמטאנה בביצוע אנסמבל התיאטרון הלאומי בפראג (א).
★ 21.05 — „בימת רדיו" — המינגרלים, או שנגא האדם — תסכית עליפי בחזה של כוליור (שידור חוזר) (צ).
★ 22.05 — „מבירה פומבית" — בעריכת שמואל שי האב שב (ב).

קולנוע

ירושלים

„ישגולי" (ארנון) — חזנו הי מוזעזעצעצעצ של יודי אלן על החברה האנרכית. בצעד בסה מאית שנים, עין ביהג'ג בפרין בגורי אך עיקר — אוסף על בדיחותי מיפיכיוכמר' יהודי נוויודוק. הר בגוית על פא־אדוקס — ועל גבה בתודה־בחוורת.

„אוכפים זוהבים" (אחווה) — הגיבור יהודי אמריקאי בבני על פאראדוקס. הסייף להחיב ביודיך ליהלה ניוורוק. יש בו הרבה מן הפטיקוי, הוזי יהגב. אך הספור סיטואציה פארודיות כשמבעצעה ביותר.

„סילבוד 22" (סמדר) — פייט ניקולס בעלה על הבד את ספרו הספירופס של גיוזף הלר מסיבב מסירבל אבל זיפש בסרין יתפי יעה. הוכיר ארט יוצגיו את אלן ארקין באחד בתפקידי הפגולים.

„ברית החתול" (ירושלים) — סרט מצויר מסוג חדש — זפרית תוכן, רעיון וצורה שביסודן הקי הדיסנאי, אך בתוצאה — באסיה הגיפה. גיבור שעשוצע השהחבת את „הפרות המדומות".

תל־אביב

„אמריקן גראפיטי" (גת) — לילה אחד בשנת 1962. כמשהבי חיים התבגר: סרט נוסטאלגי־אגדי בלום יוצר מציגין מאוד ובנוי על „אנרקטיים־ראיים" בגראה בוניפל בזון התשופות ועגבות, אך ביכך איך לתשוה באמונת הרבינה הדיבייים.

„גילדי" (הוד) — סרטיכתה בונצל מאוד והודיני לחלופין. כי יש להזיגבע בי מכל שאלה — לא רק בעטיעות, אלא גם מבחיר ביה את הארפט — בכה. למשל. בעית האמארטשייד הדיבית־אפרו קאי ה.פיפציה מצבבן עם זאת כי ששבול להתבדד ללא כל קוצגעיה. בבה ילד בן 12 — בבר קבה.

„הבאות מוות" (פובאב) — סרטיכתה חבורה מרתק. הי כתאר ליבוד הנוקם את מות אשתו בידי הבריונים גקבות יב בזהיית לא רק הבליה חיה. אבא בב כטיר־הודה ישלוה גיבות ביבוקפיליטכי של החברה. בבר בידי וביצוע יעיל אין בהם כדי ליספל בכו כלאבוציו מאוד ישבידי יגבי עיפס וסכספבות הבעיה ההי בורה.

„קאזאהדזקה" (פלה) — הר ליביד בתפאריתר בבנות האירבי צים — סרט עשוי היכב. על פי הקוויכראנגי אר בחוצאה כאסיה אגי.

„גרימת סבאביסקי" וצפון — קרידיכתה הברית־ירובאכבי בעין בידי אחד מאבני הקולנוע הגדולים בצרים — אלן רנה פר לוי כבגי של התיבשים הפולי בריה ההקרקיות. על ביור אך פנה בפוקסק סרט בבריק, אפילו בהוזיר אך דוכבר יותר מדי „מסור" בידי הגיבור הראשי. הוא דאוך פיר בלמינוד.

„השיחה" (סינמה ב') — הסרט הגדול של פסטיבל קאן 1974. סיפור עיד יומנים על אדם שהתכניה מתאונה דשיחור חייהם של אחרים ויבצא את עצמו בקונפליקט המר עם מקצועו. בעד אחד אל יהדייים. אך בעד יכדי באורח. סרט מיב מאוד. שהסירה כי נוטרתה־התפרקות הקיבוצה.

„אהבה אחר הצהרים" (פריז) — כרשי הנפלא של אריק ריהמר על גיבור בורגני מצוי, הנכשבך בהרפתקה כאהו היא רוי צה בת לישר. במצב המרבך — בינעל האחרון היא יתור בו — כי לחיית בתאב לבוזר המיסבל עליו הלחנין „יעצמי" א־. האד כורי בחקר חברתי נוהדר בשגבון קולנועי פניס איש ימושלם.

חיפה

„ירח של נייר" (אורלי) — סרט נוסטאלגי על צמד רמאים כל הקרייקירים המובים של „עבדית־אילפי", בוצר מהגרי סי הוא יצירה בקוירי־אנופן. סרט נוסטאלגי ומלבב — בכיכן עם האבשרי בגוארם יאינגריד ברגמן.

„אמריקן גראפיטי" (חן) — ראה „גת", תל־אביב.

„גילדי" (עצמון) — ראה „הוד" תל־אביב.

„זורבה היווני" (אורדן) — סרט חזק ובעל אווירה רצופה. בשחק בצולה ובוסיקה מתשמלת. בבכל זאת. על אף היופי והשלימות של קטעיו הנפרדים, אינו בצליה לפתח במלוא עוצמתה את הטבה, הטפלאה של קאזאנצאקיס.

„הדיקטטור הגדול" (עצמי) — צ'אפלין בתפקיד כפול. בסרט המדבר הראשון, בו הוא מציג את הפילוסופיה עליו על רקע פוליטי. כאן הוא בתגלה כתמים ופסטני. אך הדבר משפיע אך במעט על עוצמתה של האכבות הגדולה והפלאה שלו.

„האדמה קוראת" (פאר) — דראמה אגדית קטנה ואפלה בגבון (ודל רקע) של צרפת סרים מלחמת העולם השנייה, עיקר כוחו בעימות בותק בין סימון סיניורה לבין אלן דילון.

„אוכפים זוהבים" (רון) — ראה „אוריון", רים. יוצא־דיפן. כבר־אווירה מלבב עם בשחק בפולה וסיטואציות עשירות, שיש בו פגם לי עיקרי אחד — הוא אינו מחזיק בעמד דראסטי במשחק הצגה עלמה. הכיא שלו היוזן בעבור חצי עצה יכל מה שבא כאיור יתר הוא סוות.

האם אפשרי דו־קיום עם הפלשתינאים

(סוף מעמוד 5)

הם רואים בראשי אש"ף את מנהיגי הפלשתינאים לא נוכל להפריד בין הפלשתינאים ובין אש"ף. הנהגת אש"ף עצמה אינה מתכוונת בשלב זה למשא־ומתן.

עם זאת יש לישראל עניין להמשיך במאבק הפוליטי ולהימנע ככל האפשר מעימות צבאי נוסף, אך מאחר שהמאבק הפוליטי יהיה ממושך והכנה הצבאית תימשך זמן רב על ההנהגה הישראלית לעדכן את מהלכיה ולקיים מדיניות ברורה לטווח ארוך.

לעתים קשה להבין מדוע, סבור שישראל תסכים לדיונים ישירים עם מנהיגי ערב. הרוצים בחיסול ישראל המעודדים את מעשי הרצח של הארגונים, ולא עם הפלשתינאים. האם אין זה סביר שישראל, הבחפשת דרך לדו־קיום עם מצרים וסוריה על אף התצהרות החריפות של מנהיגיהן, תגשש למצוא דרך גם לדו־שיח עם ראשי ארגוני הטרור, על אף הצהרות השנאה שלהם ותקוותם לחיסול ישראל?

בעשרות שנות הישוב העברי בארץ־ישראל נאמר לעתים קרובות כי היהודים יוכלו להגיע להסדר עם הערבים אם יספיקו המעצמות להתערב ולסכסך ביניהם. קודם האשמנו את הבריטים הצרפתים, וכיום רואים בסובייטים ובאמריקאים גורם מדכא ומעכב את הדו־שיח, ובאחרונה נוצר הכוח החדש של כספי הנפט הערבי. האמת היא שיותר מהמעצמות מעכבים את הסדר הדו־קיום הפלשתינאים, המנעים הסדר בדו־קיימא עם העמים הערביים. רבים בציבור הישראלי כמעט אינם יודעים שלעתים קרובות למדי כשחודרים כוחות יבשה, ים ואוויר ישראליים לשטח לבנוני, למירדף או לבליימת טרוריסטים, הם פוגעים, באין ברירה, בנשים ובילדים ערבים. ויש להניח שיש אלפי משפחות פלשתינאיות שבניהן נפגעו בלוחמה עם ישראל.

★ ארץ־ישראל היא מולדת של שני העמים, היהודי והערבי־פלשתיני, ולשניהם יש זכות לאומית בה.

★ לעם הפלשתיני, כמו לעם היהודי, יש זכות להגדרה עצמית לאומית שאינה תלויה בזולתו. הי עם היהודי כבר מימש זכות זאת, בהקימו את מדינת ישראל. גם הי עם הפלשתיני זכאי למדינה עצמאית ודיבונית או לפתרון אחר, לפי בחירתו, שיבטא את שאיפותיו הלאומיות בצד מדינת ישראל העצמאית והריבונית.

★ למדינת ישראל יש זכות לקיום בשלום ובבטחון מלא. זכות זאת עומדת לכל מדינות האיזור, ובכלל זה למדינת פלשתין, אם תקום.

בכך הגיע ישראל להישג פוליטי רב עוצמה.

לא מובטח שתגובת הערבים, או הפלשתינאים, על גישה נאורה כי זאת מצד ישראל תהיה חיובית, אך נראה לי שאין בכך פגיעה בבטחון ישראל ואין היא יכולה להפסיד מכך. לכן רצוי שהממשלה תנקוט גישה חדשנית כזאת.

במערכת ההישגים של הדו־קיום הפיסי בין ישראל והאוכלוסיה הערבית שבשלטונה הצבאי (לרבות מדיניות הגשרים הפתוחים והדו־קיום הכלכלי ליבראלי, עם עתונות חופשית חופש דיבור) לא נכלל מתן זכות התארגנות פוליטית לאוכלוסיה הערבית. לכן אין כיום בגהגות פוליטית מוכרת ביהודה ושומרון וברצועת עזה.

תושבי הגדה נהפו בהתלהבות הכללית שאחזה בערבים, והתסיסה הפעילה התבטאה בהפגנות בעד אש"ף ונגד המימשל הישראלי. בצעירים המכמעט בלתי־נמנעים לימיתון ההפגנות מעלו ראשי הי המימשל הצבאי באינטרסים של הי גופים הערביים הקיצוניים. יש להניח שתוך זמן לא רב יישכח פסטיבל־פתח במדית־מה. וישראל תוכל לגשת להרחבת האוטונומיה המקומית, לפי הצעת שר החוץ יגאל אלון והשר משה קול. רצוי, שהאוטונומיה תופעל בשיטת עידוד „דומיני" דרסטרית, דהיינו בפרסי תמריץ על התנהגות טובה ובהרתעה אם תהיה נסיגה ביחסים. אין לדעת כה יהיו פירות הדו־ביות הזאת בטווח קצר. אך היא עשויה להיות תשתית ליתר סדר בשטחים בטווח ארוך.

איך תוכל ישראל, בתנאים כי אלה, לנהל דיון על דו־קיום עם הפלשתינאים?

יהיה זה הגיוני אם ישראל תצהיר שלא היא תקבע אם הפלשתינאים קיימים כעם או לא, כי שאת הוהלכת הפלשתינאים. ושהיא תיזום הצהרה שלפיה ייכון דו־קיום משמעותי ושלום רק אם יימצא פתרון מדיני לבעיה הלאומית של העם הפלשתיני, שישתתו על העקרונות הבאים:

דן בבלי

בתי־מרקחת

ירושלים

העמודים, רח' יפו 50. טל. 233081; חבס, עיר העתיקה, רח' הגיא, טל. 284285.

תורנות בתי המרקחת בת"א

בבלי, רח' דיזנגוף 174. טל' 222486; פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 26 טל' 223721; יאגי, רח' יהודה הלוי 67 טל' 612474.

חיפה

כוריה, מוריה 45, 241009.

רמת־גן

גרוזה, רמת־גן. רחוב ביאליק

בת־ים

הלוי, בת ים, רח' בלפור 9.

חולון

נאות רחל, רח' אילת 36 (קרית ב').

נתניה

גבע.

פתח־תקוה

אסותא — ברון הירש 21, גני ברק

ארז, רחוב המכבים 43, בני־ברק. הרצליה: כפר שבא, יהוד, רמת השרון, רעננה, כפר סבא, ראשון־ לציון, גולדשטיין, הרצליה פתוח, כפר כנור.

קולנוע

תל־אביב

בשעות 4.30 — 7.15 — 9.30

אופיר — דקירות הזב
אסתר — מלכי הכבים
אורלי — לצמבר זוהם
אלנבי — בראש מורם
אורדן — דקמרון כס' 2
בן־יהודה — האלימות שבנשים
גורדון — הולך רגל
גת — אמריקן גראפיטי
דקל — נמתבגרים 9.30, 7.15
דרייב אין — 9.45 :7.15 שוד הכלבים המופלאים
הוד — גולד 5.00 קוראים לי שמיל
המרכז — סמים ואהבה
זמיר — משחקי אהבה נוסח שוודיה

חן — גבר ושמו פלספוס
עמיר — אהבה בגשם
מוגרבי — משאלת מוות
מתמיד — הדוקה הצעיר
מקסים — יחסים אסורים
מוגדיון — יחסים בצמרת
סינמה 1 — הביאו לי את ראשו של גרסיה
סינמה 2 — השיחה
10 ,12 ,2 ,4 ,6 ,8 ,10
סינרמה — חוזין ורעם
פאר — פסק דין
פריז — אהבה אחר הצהרים
צפון — פרשת סטביסקי
רמת אביב — סרפיקו
תכלת — קובלנקה
תמר — מידלה
תל־אביב — הסכנה היא מקצועי יפה
גנה — חץ האהבה
צליל — זמן־אהוב
בת ים —
רמת יוסף — הכל למען פים 7.15 9.30

חולון

4.30: פנטומס הגבור המשופר
ארמון — העוקץ 9.30 7
גיל — חלף עם הרוח 4.00
מגדל — ללא רביצה 9.30 7.15
כבוי — מגרש השדים 9.30 7.15
4.00: נקמת האבירופנים

רמת־גן וגבעתיים

אורדע — שני גברים בעיר
אואזיס — העוקץ
ארמון — ירח של נייר
הדר — ההרפתקה האחרונה
לילי — משחקי בילוש
רמה — חיה ותן למות
שבים — שנה טובה לאוהבים

נתניה

אסתר — שוד הכלבים המופלאים 4.30 7.9
שרון — הנמלט באי השדים 7 9.15
4.15: ידידים לנצח

חדרה

חוף — אהבה ראשונה 8.30

פתח־תקוה

הדר — אין עשן ללא אש 9 .7 3.30
היכל — אהבה היא עדינה ואכזרית 9. 7
שלום — תשוקות בכלא הנשים 7 .9
3.30: סרזן ואוצר הגיגבל

הרצליה

דגניה — פארק האהבה 9. 7

כפר־סבא

עמל — היורש 8.15
חן — ההרד אנחנו עצבנים 6—8.30

הוד־השרון

בית הפועלים — גם מלאכים אוכלים שעועית 8.15

ירושלים

אדיסון — אש התשוקה
אוריון — אוכפים להטים
אורנע — משחקי תחול ועבבר
ארנון — ישגולי
אור־גיל — הרימון המקסים
הבירה — שלום לבלש
חן — דקירות הזב
ירושלים — פריץ החתול
סמדר — מילכוד 22
עדן — ציד אדם
רון — המשאלה שבלב
כימשל — תשוקתה של בתולה

חיפה

אוריון — טירפת הגברים
אורה — ההוספים
אורלי — ירח של נייר
אמפיתיאטרון — דטריט 9000
ארמון — גבר ושמו פלספוס
אורדן — זורבה היווני
בית רוטשילד — תיאודרה 6.45—9.00
חן — אמריקן גראפיטי
מירון — הכפילה
עצמי — הדיקטטור הגדול
עצמון — גולד
פאר — האלמנה קודר
רון — אוכפים להטים
שבים, הר הכרמל — בלש ושמו קולומבו

קרית־טבעון

יובל־אור — בילי שני כובבים 6.30—9.00
זוהר — הזיז מת 6.30—9.00

קרית ביאליק

ספיר — 55 יום בפקינג

בטלוויזיה הלימודית

07.50 טבע ו' — גופנו תאים; 08.15 אנגלית ו'; 09.05 גאומטריה ד' — מדידות; 09.25 זהירות ד' בטיחות — חבורה בדרך; 10.00 ביולוגיה ט' — הלבון בבנה ופעילות; 10.20 אנגלית ה'; 10.45 תורת החשמל ד' — על אחריותי; 11.25 יעוץ והכוון — תרגום כי שפה לתבנית מספר; 12.00 ביולוגיה י' — מערכות תאום: עצבים — בעולם המסודר של הגבישים; והורמונים: 12.40 טבע/מוסיקה ז'; 13.00 טבע ד' — אנרגיה וצורותיה השונות; 13.25 גיל אלדמע ד' עוליה אלון; גשם גשם בוא; 13.45 תוכנית חברה ותרבות; 15.15 הר ביוזה — הדרכה בצורה הספרותית והקראת בלדות; 16.00 לוחות הר שבר 1 — השתלמות מורי חשבון ה'; 16.32 בטיחות בחשמל בבית — כיצד להשתמש בכלי חשמל ללא להיפגע; 16.41 השופר — אתגר בקיאות בתולדות ארגון הר שמירה העברי.

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; הבניות ילדים: 17.32 — הלהקות; 18.00 — הספינה המזמרת; תבניות ערבית: 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — ספורט; 19.17 — זרקור; 19.27 — סקירת תכניות; 19.30 — חדשות; 20.00 — כל ההתחלות; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 שרתי לך ארצי; 22.00 — מנוד; 22.55 — מסקי של יום החדשות.

הגל הקל

6.00 כה טובו; 6.10 התעמלות; 6.20 טעון מוסיקלי; 6.59 רגע של עברית; 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוני הבוקר; 7.35 זמר זמר לך; 7.55 אור ירוק; 8.15 בוקר טוב; 8.55 הארץ הזאת; 10.05 כאן בבית; 11.00 סקירת עתוני הצהריים; 11.40 לאן הערב; 12.05 בי מקצב יוצר; 12.30 שירים משלנו; 13.05 בחצי היום; 14.10 כאן אוהד רגע של עברית; 16.11 מקום בי מנור; 15.52 על רגל אחת; 16.10 צמרת; 16.30 בתקווה שתבין את הרמז; 18.45 היום בספורט; 21.05 מפוף ועד בבלל; 22.05 מבירה פומבית עד שעה 1 (כל היממה חדשות כל שעה).

רדיו רשת א

08.10 מיגון אמנים עם המנצח קונג־נטין סילבסטרי. הזמרת סאלי מדי, האבובן דאוק שאמבון, מקהלת רונדרם שו. הפסנתרן ולאדימיר אשכנזי הבאריטון טום קראוזה, התצוצרן מוריס אנדרה, וזמרי המדריגל האנגלים. שלישית הניקולאי בדה המנצח אנטל דוראטי בסט־הורן, הזמרים קלייר והסטן טיי; 09.05 קלאסי וקלי; 10.05 נגינה בצוותא? רביעיית תל־אביב עם פנינה זלצמן (פסנתר) ברהמס: חמישיה בפה מינור. אופוס 34; 11.00 עברית לעם; 11.15 ספור אני שומע — לכתות ב', ג'; 11.35 — סדרת תכניות בנושאים יהודי שיר ופזמון; 12.15 ואלה תולדות זיים לכתות הביניים; 12.35 פרקי נגינה של הפסנתרן גלן גולד — באך: סוויטה צרפתית מס. 1 ברה מינור. מוצארט: סונטה מס. 9 ברה־מג'ור, ק. 311; 13.05 קונצרט צהרים — קופלנד: מתוך „מגזה: לאונרד ברנשטיין) היידן: סימפוניה מס. 1 (מנצח אנטל דוראטי) ברהמס: ארבעה שירים לקולות נשים, שתי קרנות ונבל. (מנצח: הלמוט רילינג) גילסון: שלשה מנולות מתוך „אלאדין" (מנצח: פול פאריי) 14.10 לאם ולילד — הדברים הטובים. קריאה בהמשכים מתוך „סוד הגן הנעלם"; התול בשק; 15.05 רדיודע — משדרים להרחבת הדעת; 15.30 שעור בתלמוד; 15.50 מאוצר הספרים — סקירה על ספר חדש; 16.10 רגע של עברית; 16.11 מינחה מוסיקלית עם אפרים מרכוס (חליליות) אבנר בירון (חליל וחליליות — סופרנו) אורי אדמון (חליליתאלט) האלרי מייסקי (צ'מבלו). קוראנץ: טריו־סונטה. אלסנדרו: סקרלטי: סונטה. לאופולד מוצארט: מן: סונטה. גיאורג בוהם: דיברטימנטו. פאש: סונטה. טלמן: רונדו; 17.10 מועדון המוסיקה של רשות השידור עם שרה פוכסמן־הימן (פסנתר), מרגלית שינאן (חליל), יושיקו יאמאגישי (צ'לו), מיכאל שצ'רב (טנור); 18.05 תחזית, קווים וכוכבים; 18.55 לי תקלאי — שרות ידיעות יומי; 19.00 היום הזה; 19.25 קלאסי וקל; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: ישעיהו, פרקים ג', ד'; 20.05 „דאליבור" — אופרה מאת סמטאנה; 23.05 שיחת חולין עד שעה 1 (כל היממה חדשות כל שעה).

גלי צה"ל

05.58 — ברכת השחר; 06.05 — צליל בוקר; 08.05 — יומן הבוקר; 09.05 — ד"ש עם שיר; 09.55 — לאן לפנות; 10.05 חמים וטעים; 10.30 — אני ושירי; 10.55 — מילה בסלע; 11.55 — על אש קטנה; 12.05 — יומן הצהריים; 12.25 — כוכב בצהריים; 12.55 — זה מוכיר לי; 13.05 — דיזק אמן; 14.05 — שתים עד ארבע; 16.05 בא לצלצל; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — פזמונים לכולכם; 18.05 — אלוף ושדראי; 19.05 — מקום טוב באמצע; 21.05 — כרי צוכבגע; 21.35 — פינת הג'ז; 22.05 — בא נדבר; 22.53 — שיחות הצות; 00.05 — יומן הצות; 00.30 — ציפורי לילה; 02.00 — (מבזקי ידיעות גם ב־3.00, 4.00, 5.00); 02.05 — שעה קטנה של נעימות; 3.05 — פזמונים אל הוד השחר (כל היממה חדשות כל שעה).

האופרה הישראלית

23.12 הערב

הבימה:
מקיבט — באולם הגדול.
מסע ארוך — באולם הקטן.

הקאמרי:
היום היום

האופרה הישראלית

בייסדת ומנהלת: א. ידעיה־לה

תל־אביב: 27.1

דון פסקואלה • ריגולטו

תל־אביב: 23.12 • 29.12 • 25.12

הרוזנת מריצה • פלגון

ריגולטו • ורדי

לה טראויאטה • ורדי

31.12 • 1.1.75 • 6.1.75

ערב גאלה

הצגות מיוחדות
חיפה: 9.1 • ים: 13.1 • 24.12 • 28.12

כרמן • ביזה

נופש ותרבות
הגוף ב„מבטחים" בזכרון־יעקב

התרגיל „בריאות הגוף שבה" קיימו ב־5 מחזורים בבית־ההבראה בית־יערי בבית־אהרן, ועורר ענין רב והערכה מצד המשתתפים בהם. בתקבלו מכתבי תודה והוקרה רבים ונהלך קטע מכתבה של אחת המשתתפות:

„היה זה שבוע נופש נהדר. צירוב של נופש עם הקניית הרגלי התעמלות להעלאת הכושר הגופני של מבוגרים הוא רעיון מצוין. אני בטוחה שהאנשים ימשיכו להשתמש בחומר הנלמד והדבר יביא להם תועלת רבה.

היה יפה לראות אנשים בגיל מתקדם המתעמלים, משחקים ומשתעשעים כילדים. דרך עבודתם של המדריכים השרתה עלינו אוירה נעימה ורוגעת והפכה אנשים שהיו זרים זה לזה בהיפגשם לידידים ששמחו לבלות בצוותא. תבורכו במפעלכם"!

כיבה ההצלחה של התוכניות האלה — החליט מרכז קופת חולים על כידרה נוספת של מחזורים בבית־ההבראה המכלול „מבטחים" בזכרון־יעקב.

ואלה מועדי המחזורים:

מחזור א' מ־5 בינואר עד 12 בו.

מחזור ב' מ־12 בינואר עד 19 בו.

מחזור ג' מ־19 בינואר עד 26 בו

מחזור ד' מ־26 בינואר עד 2 בפברואר.

מספר המקומות בכל מחזור מוגבל וכל הקודם זוכה.

זכאים להשתתף בחוגים חברי קופת חולים (גברים ונשים) המעוניינים, בתנאי שהם מסוגלים לכך מבחינה בריאותית. רופא במקום ייעץ להם מבחינה זו.

תוכנית הפעילות:

א. הרצאות עיוניות בנושאי בריאות, אורח חיים נכון, שמירה בפני מחלות, הגיינה וכן מושגים בתורת הגוף ותפקידיו.

ב. שיעורים מעשיים הכוללים:

הדגמות וביצועים של סדרות תרגילי התעמלה, הרפיה — צעדות (בקצבים משתנים ובתנאי שטח שונים). תרגילי גב מיוחדים למניעת ליקויי יציבה. תרגילי התעמלות בצורה בכשירי עזר ביתיים. הדגמה ולימוד של משחקי תנועה לפרט. בתכנית גם מתן ייעוץ אישי בפעילות גופנית בהתאם לסגלותיו הגופניות ונטיותיו של המשתתף.

בחוגים הללו יפעלו צוותים של מורים ומדריכים להינוך גופני ומרצים להינוך לבריאות.

המחיר והנאי התשלום.

מחיר ההשתתפות זהה למחיר של שבוע ההבראה כמקובל בביסוסות ההבראה של קופת חולים.

ההרשמה

בבית ההבראה „מבטחים" בזכרון יעקב. טל. 063-99345 וכן במחלקת ההבראה במרכז קופת חולים תל־אביב, רחוב ארלוזורוב 101, תל־אביב טל. 262211.

מרכז קופת חולים

עולה! שיעורי העברית בטלוויזיה יעזרו לך להכין, ללמוד ולדבר עברית של יום יום!

ותיק! שפר את ידיעותיך בשפה העברית!

הקורס מורכב מ־60 מישודרים אליהם מתלווים 3 ספרי עזר לעבודה עצמית בשפה העברית ובתרגום לשלוש שפות: רוסית, אנגלית וצרפתית.

המישודרים — כל תכנית תשודר 6 פעמים בשבוע: יום ב' 20.00 (רשות השידור) · יום ה' 15.30 · יום ב' 17.00. ימים ב',ג',ד' ב־09.25.

הספרים — תוכל לקנות את ספר 1 תמורת 10 ל"י בחנויות ספרים. אם הספר אינו מצוי בחנות — מלא את התלוש שבמודעה זו, צרף המחאה והספר יישלח לביתך.

עולה חדש — אם אתה נמצא בארץ פחות משלוש שנים תוכל להזמין את הספר באמצעות התלוש במודעה זו ולצרף המחאה על סך 5 ל"י בלבד.

ההרשמה לקורס באוניברסיטה הפתוחה — בקשה להרשמה לאוניברסיטה הפתוחה נמצאות בספר 1. מלא תלוש ושלח בדואר. אין צורך בבול.

לכבוד
„עברית בסימן־טוב"
האוניברסיטה הפתוחה
ת. ד. 39328
רמת־אביב.

אני מבקש להזמין את ספר 1
לקורס „עברית בסימן־טוב"
בשפה: רוסית / צרפתית / אנגלית*
נא לשלוח את הספר לפי הפרטים הבאים:

שם משפחה________ שם פרטי________
כתובת________ מס' טל.________
מצורפת המחאה מס'________ על סך 10 ל"י
לפקודת „עברית בסימן־טוב" האוניברסיטה הפתוחה.

עולים חדשים הנמצאים בארץ פחות משלוש שנים יכולים לשלוח את הספרים תמורת המחאה על סך 5 ל"י בלבד:

מס. תעודת עולה________ תאריך עליה________
מצורפת המחאה מס'________ על סך 5 ל"י
לפקודת „עברית בסימן־טוב" האוניברסיטה הפתוחה.

* מחק את המיותר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, זבולון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה, החליטה „באישור" על הפניה, לאשר שינוי תכנית מפורטת, הנקרא: „תכנית מס' זב/א — איזור תעשיה, שער העמקים" — המהווה שינוי לתכנית מס' זב/1 — קבוץ שער העמקים, שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים 1938, תשל"ג, עמ' 2182.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה זבולון, וכל מעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום ביום ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר נפתלי אילתי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

פרסם בלוח החדש דרושים

ספר חדש

סיפור שיכון 100,000 משפחות

מאת ג. קרסל

זליג לבון, קורות־גג, תל־אביב, עם עובד — תרבות וחינוך, תשל"ה — 1974

האיש שהחברות כיהול. „סיפר", „שיכון עובדים" ותקופה כהונת גם „עמידר" שיכנו יותר ממאה אלף משפחות, ראוי לו לספר סיפורו האישי. כיצד הגיע לכך וכיצד עשה זאת. רק עתה נכתב סיפורו זה. לאחר שזליג לבון עבר את שנת הגבורה. אכן, ספר־גנס־עשייה עלו עדיין אתו. השאלה ששאל את עצמו לא פעם, ורבים היו שואלים לה, היא: „מאין שאבו יהודים יוצאי עיירות זעירות בגליציה, אוקראינה או פולין, כחות נפש ליזום ולהקים ארגונים מדיניים, לאומיים וצבאיים. ומפעלים משקיים וכלכליים גדולים זי הסיבה שבתחום זה ניתפרקה האגרגה שנצברה בעמנו במשך הדורות אינה מייסבת המיתה זו.

הרקע של זליג לבון — בית יהודי טיפוסי, מלחמת העולם הראשונה, פגישות עם תנועה ברוסלוב ועם פלסטורה, עסקנות ציבורית בעיירת מולדתו ולבסוף העליה לארץ, שבה בבאו כחות נפשו את סדתם.

לפני חמשים שנה עלה זליג לארץ, ונקלע לפקידות, ואנו יודעים כה היה בקומו של מקצוע זה בימים ההם. אולם זליג חש שפקידות זו הגיתה יסודית לבנין חינוי ולבונו: „חשוב שיהיו פעלים, אך גם חשוב שתהיה להם גישות מובהרת ושהמנהלים והיזומים יהיו מכשרים. אילו היו האנשים המוכשרים בתנופת העבודה הישראלית נכנעים בכל עיסוק שאינו עבודה פיסית מכבר לא היינו מגיעים לכל ההישגים האלה המגעגעו. וכך, אילו אפשר לזכור בבוחירת הגדול והמסטורי, מגיע זליג לעניני שיכון וכאן הוא מגלה את יכלתו הרבה. ומכין את הכלים לקראת הבאות. בבירן ובכל השייך לכך: קרקע, מימון, ארגון וכו' וכו'.

זליג הוא מוסר נבזה, מוסף תכניות ובבצען אם רק שאין כפרירים לו ואין רואים בו בושה חלימות באכספמה. סיפור אחד מרבים משקף את האווירה שבה היה עליו לבצע את תכניות השיכון שלו. הוא הביא את כהול אפיק ז. הופיין לחולות השוממים של דרום תל־אביב שעליהם הוקמה אחר־כך קריית־עבודה, ברגע של חולק. וזה הסיפור, האפייני לספר כולו:

„יום אחד נסענו אל המקום הנגענו עד התולות. אז עדיין לא התחילו אפילו בייסוד הקרקע. עלינו על אחת הגבעות והשקפנו סביב. דבר אני באויה פיקרבר ביים, עמדתי ליד הבבקאי המכובד ההם לכתבנו. כן. ידעתי כי בריקצב הזה ובמוצא־פיו תלוי גורל הענין. שפתחתי לפניו את התכנית והסברתי לו היכן ייבנו הבתים השכונות. וחיכיתי לתגובתו. הופיין הבחין במצוקת־נפשי. הניח כי ידו על כתפי ויאמר: „חירגע זליג, תקבל מאה אלף לירות".

וכך נבשבים הסיפורים על הקמת השכונות: קריית־עבודה, קריית־חיים, קריית־שלום. השיכונים בערים. יש בספר תולדות לרוב, אך הם אחת מעורי מאלה שבהם הציף זליג לבון במשך שנים את הבירדות הכוספים. כהם שהחריפו זבהם בנתקלו באנשים אשר בזה, ודק עתה אנו יודעים כמה המחיר שאנו מטלבים על כך. היו גם הגבויות שהוא התנגד להן.

זליג לבון

התחוה אבכם נתאפרו (שיכון עדודי, כיסודו של ד"ר גלבנן, לכסול), ולפעתים, אין הוא מתאפק וכגלה את כרירותו גם לאחר מרחק השנים: (ראה למשל עמ' 53, 167 ועוד).

בדרכו עלו עמו רבים אחרים, כהוא מוכירם ואינו מקפח את זכותם. אולם ראשי הוא לומר על עצמו: „פרים; יסודה, צמיחתו וביסוסו של השיכון ההסתדרותי הוא חלק מכפעל חיי. ניסיתי לתאר את התפתחותו על המוסד שבראשו עמדתי מנקודת תצפיתי שלי, ובמידה רבה — דרך בעיני אני, ללא הצטנעות ומתוך זכרת הרגשה שרב חלקי בתחום השי־כון ההתנדרותי ובייזום תבניה למפעלי התשתית בארץ בכלל" זליג הוא אחת מהחבורה. שכל אחד בבנה טיפל דרך בהתחדשותנו בארץ, כמו הרצפלד בתחום ההתיישבות, הסבכת המעבה לרצון היא הכאפיינת אנשים אלה. כלכאורה כמה שהם כלאים הכרניה ותיכנים, אולם רק „תקלו" אותם יתגמא את אש המעשים, והמפכנים מחפים על עולמם המבימי, שלמותיו אף הם עצמם אינם מכירים בהם.

טוב לספר להורות הבאים על בראל אחד המפעלים הגדולים של ההתחדשות, שהיה „מקיים קמחים אישיים קורנים עם כל שכבות הציבור" ואפילו בעבודה המאורכת ביותר דלתו פתוחה לכל, ללא שבעה כבודי גיהונים של מוכירים ומזכירות, כתוך כגע אישי הוא נענה ל„טיסמוגרף" לצרכי המהים.

הסיפור הקצר המגובש בקפל בתוכו שני דורות, רבים אינם יודעים שזה רק חלק מהסיפור. כדורו של זליג, בבנצנה, היה כל השנים משכן לסופרים, וגם בתחום זה שמש העיגון שיצאו לפועל, מבה, בהכנסת בשיכון הפרוס המסגרת־תדועי עליסם דב סדן, שהקים זליג לבון בצורת הבוסטון. שמש להפעלתם מפי יגאל אלון, אם כל החינוך והתרבות. שזליג לבון הוא גם האיש שיזם את פרס היצירה על שם ראש־הממשלה.

התואר מנכ"ל לא הצמד לזליג. אך הוא נושא תואר שום מנכ"ל לא זכה בו או במקבילו. הוא יהיד ובייחוד לאנשים מה, „קליבר" שלו. התואר הוא זליג.

קולנוע

לוליטה א־לה סיציליאנה

מאת זאב רב־נוף

(„יחסים אסורים"; מקסים, תל־אביב)

אומרים שיש בכך הכל סבב סיטואציות מקוריות. כל השאר אינן אלא ואריאציות על הנושא. לכך כל יצירה בעלת השראה או שאריוות, וגם בידור ושעשוע אמיתיים, כל דראמה וכל אנקדוטה, ספר או סרט, נמדדי על פי האיך ולא על פי המה. והאיך הזה כולל הכל שהוא בחוץ לסיטואציה עצמה. קראתי ספרים מרתקים שהסיטואציה שלהם היתה באנאלית. ראיתי סרטים נפלאים שתכנם העניבי היה „משומש". אולם מעולם עוד לא נתקלתי ביצירה בעלת־ערך הבנויה על יסודות חשובים, נשגבים, נצחיים אפילו, אם ביצועה — בכל שלב משלביה — היה כושל. ייתכן כי מחזה זה „מפוצצת" סכדי לתאר סרט טפשי וזול כמו „יחסים אסורים" (איטליה—צרפת, השם המקורי „המיתוי"). זה מוכיר אילשהו השמות הרקים בסלים מנבחים. אם אני עושה זאת, הרי יש לכך שתי סיבות: הרגמים המשולבים. כמו „הוואלס" הצלילה, ושיש בהם, על אף שימוש מופרז, צעקה של אמירת דברים מרתקים; הישתותם (האומללה) של כמה שחקנים מבשרים מאד שהיו לא פעם בעבר עמודי־התווך של קולנוע איטלקי טוב.

הבמאי פרנאנדו די ליאו מאחד כאן שתי סכימות של צלילה: זו של „משולש לוליטה" (הכוונה לספרו הקלאסי של נאבוקוב) וזו של בעית המנטאליות של החברה הסיציליאנית, שהשתקפה לא פעם בסרטיהם של אנשים כמו ג'רמי או דאמיאני. הכתונים במקום — הדרמאטיים. הרבציים והמפואר־דוקסאליים. סאטיריים־עצובים גם יחד — כולם כאן. גבר חוזר ליעירתו הקטנה בסיציליה אחרי היעדרות של שנים רבות. הוא בא בעצם כדי למכור את הבית ולעזוב את המקום לנצח. אולם כאן הוא פוגש את אהובת נעוריו (כיהיה שיהם בני 10), שהיא עתה אלמנה ואם לבת מתבגרת. גיזופה וקאטארינה נעשים אהובים. אלא שקיימת הבת גראציאלה והיא כפתה את גיזופה והדבר נודע לאמה. נוצרות אפילו מספר סיטואציות מתוחכמות שיכלו לשמש חומר לביקורת חברתית מוצגת. לא אספר לכם את הסיום — הוא זול, כלודראמאטי ומביש.

ובעצם אין בכך כל הפתעה. הקטע האחרון בסרט הוא כולו החטאה גסה ומביכה. לבמאי פרנאנדו די ליאו חן וקלילות של פכוס־יאר, כשרון קולנוע של פתיה למד ותיוולום מיני של ילד כתר בגר שעדיין כציץ בחור המנעול לראות מה עושים אחרים, מבוסס יותר. הוא מנסה לחקות, להיות בגרה ותאוותני, מחשמל ומפתיע, מיסטי וטראגי. הוא מצליח להיות מגוחך עד כדי להרגיז. ביני סאם בודי, אותה לוליטה־גראציאלה, מבותרת, שכנה, מגושמת (שימו לב לכפות הרגליים הנוראות שלה), כליכך פאתוס ובלתי מסוגלת לפתות מישהו וודאי לא גבר מגוכפתה. חן של התולה. היא אשה, היא כאן מתבגבה בצורה נוראה, וגרוע מכבה השחקן הצרפתי המעולה מוריס רונה (48), לזכותו לורה ארוכה ומפוארת של סרטים ביןלאומיים, כשהוא גיבורם של רנה קלמאן ולואי מאל, כארסל קארנה וקארל פורמן. המימד הבלתי־מציאותי, מימד של בובות מי הלון ראווה, מודגש לא רק על־ידי מערכת הגרעות מתוך הצגת חובבים בבית ספר יסודי בעיר שדה באיטליה הדרומית. אלא לא פחות על־ידי הסינכרוניזציה האנגלית המזוויעת ומוסיקה איומה של אחד קארלו אנריקו באקלוב.

הקהל שהתאסף כאן בהצגה ידימית, קהל רב לבדי וגברי בעיקר (מה ושם הבחנת באשה בודדת), בא, אם לשפוט על פי הקריאות הקולניות, לכבון „פעולה מינית" שהוא נושא הפרסום. קהל זה יצא מאוכזב מאד ובחלקו נשר התוצאה תוך־כדי הקרנה. מה שבא שוב ושוב להוכיח כי סקס אמיתי בקולנוע אינו פשוט כל־כך. ביחוד לא בעידן המתירנות שלנו. לא די בזוג רדום ועסוק עירום ומתגודד, סקס זה משהו שצריך לחוש בעינים. ואם הבמאי חש זאת ויודע להפעיל את האמצעים האנושיים, הרגשונים הסכניים שלרשותו בהארמוניה התרכיתית, אז אתה מקבל סקס. גם אם הגוף מכוסה כולו. אולם זהו שיעור ארוך, ואם פרנאנדו די ליאו לא למד זאת עד היום הזה, הכל אינו אלא כוסות־רוח למת. אבל ודאי לא לגבי הקהל שצריך לבזבז כסף הזמן כדי להתבונן במחקר־הנפל שלו. סגני, עצם העיסות הוא טירוף. די ליאו משחק על מה שנראה לו כסקס נרצע — עבודים מתגרים ולשדיים „מעופפים", בבבדות. בזיוף של פורנוגראפיה למוצגה מקסוג הדוחה ביותר.

ליזה גאסטוני (40) הרטיטה את הצופים בסרטו של סאלווא־יירה כמפרי „דודי אהובתי". יש לה עדיין הופעה. יש לה עדיין גוף

ליזה גאסטוני

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ת. עזבונות 5807/74

בענין עזבון המנוח חדורי סואג, המבקש רשאד סואג, ע"י ב"כ ש. א. סויק ו/או ש. ברייר ואו ד. זהר מרח' ההגנה 14, פ"ת.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשו לבית־משפט זה בקשה לתת צו ירושה על עזבון המנוח חדורי סואג. שנפטר ביום י"א בשבט תשל"ג (14.1.73) ברחובות.

הריני מזמין כל המוען לטובת הנאה בעזבון הנ"ל להגיש את טענותיו לבית משפט זה בכתב. תוך 15 יום מתאריך פרסום הד בנה זו. שאם לא יעשה כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דנן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בנס ציונה

דרוש מחלק עתונים לבתים

בשעות הבוקר המוקדמות
תנאים טובים מאד למתאים.

טל' 953798, רחובות הרצל 168.

מחפש עובד? עיין בלוח החדש דרושים

לקונצרן תעשייתי בע"מ

דרושה:

פקידה־מזכירה

לעבודה בשעות אחה"צ 14.00—19.00

● הכישורים הדרושים:
השכלה תיכונית.
ידיעת השפות עברית ואנגלית (רצוי גם צרפתית).
יכולת הדפסה בעברית ואנגלית.

תנאים טובים למועמדת המתאימה.

● בפרטים נוספים נא לפנות אל ת.ד. 9050 ת"א.

חדש!

SUPER SUBARU

מכונית המציה תאוצה ועצמה, עיצוב מרשים ופאר, נוחות רבה וחסכון בדלק.

לאחר שתסע בסופר סובארו-תאהב (כמו האמריקנים) רק את ה...סופר סובארו.

פרטים אצל סוכני סובארו המורשים בכל הארץ ובנציגות הבלעדית יפנאוטו בע"מ, ת"א, רח' יצחק-שדה 28 • טל. 31051 - 33184

סניף באר-שבע, רח' הדסה 52 • טל. 72572

צריכת הדלק: כ־15 ק"מ לליטר

צבעי דפוס וגומי התייקרו

ועדת המחירים הציבורית אישרה בסוף השבוע את העלאת המחירים האלה:

- צבעי־דפוס (אריאל) העלאה של 13.4 אחוזים.
- גומי מחודש — רגנראט (גמיד) העלאה של 52 אחוזים. בעיקר בשל התייקרות מצרי־נפט המשמשים כחומר גלם לייצור.
- ארגזי מצברים ומוצרי־כבבש מגומי (גמיד) — 25 אחוזים.

כל האישורים הללו כוללים העלאה של 8 אחוזים שניתנה בזכנו במסגרת ההיתר הכללי מטעם הממונה על המחירים.

מאסר 12 שנה להורג אשתו

בית המשפט המחוזי בחיפה גזר אתמול 12 שנה מאסר על מיכאל בסיל, בן 30, מקריית־נחום, שהורשע בהריגת אשתו פרוזה לפני שלושה וחצי חודשים.

בית המשפט הסכים להוליך את הסעיף רצח בהריגה וקיבל את טענת הסניגוריה שהיה בהתנהגותה של המנוחה משום קינטור. ואכן הוברר, כי בעת הקטטה שהיתה ביניהם אמרה האשה לבעלה, כי הוא אינו גבר וכי הילד אינו שלו. השניים נישאו לפני ארבע שנים ויש להם ילד משותף.

צפויות סנקציות של קציני הים

מאת סופר "דבר" בחיפה

איגוד קציני הים תבע אתמול מחברות הספנות לשלם לחבריו שכר כמתחייב מחוזה העבודה ולא כמפרעות.

האיגוד טוען, כי היה איחור של יותר מ־20 יום בתשלום השכר והוא שומר לעצמו את הזכות להתייחס לכך כאל הלנת שכר.

יצויין, כי חברות הספנות משלמות ליורדי ים מפרעות, משום שטרם סוכם כיצד לנכות מס הכנסה ליומאים אחרי הפיחות.

הבוקר עומדת לדון מזכירות איגוד הקצינים בנושא המיסוי לקציני הים. קרוב לודאי, שיוחלט על סנקציות, כדי לקדם את תביעות האיגוד למניעת שינויים בשיעור הניכויים ולהשוות הפטור של קציני הים לפטור של הדייגים.

חברה אמריקאית מתחרה תובעת 9 מיליון דולר מ"צים"

מיוצגת ע"י י. אלמוגי, סמנכ"ל "צים" בעבר

מאת סופר "דבר" בחיפה

חברה אמריקאית, העוסקת בספנות ובהובלות, הגישה תביעה על סך 9 מיליון דולאר נגד חברת "צים" ונגד החברה "אמריקן אקספורט ליינס".

החברה התובעת מיוצגת על־ידי ד"ר יורם אלמוגי, בנו של ראש עיריית חיפה, שהיה בעבר סמנכ"ל "צים" ופרש בשל חילוקי דעות עם מנכ"ל "צים" המנוח משה קשתי. ד"ר יורם אלמוגי מתגורר כעת בארצות הברית.

לטענת החברה התובעת, עברו שתי החברות הנתבעות על החוקים האמריקאיים נגד קרטלים, ובכך פגעו בעסקיה. היא טוענת, ששתי החברות סירבו להוביל מטעני מכולות שלה דרך נמל חיפה לתורכיה ומשם לאיראן.

דובר "צים" אישר, כי הוגשה תביעה כזאת והיא הועברה לטיפול של פרקליטיה. הוא הוסיף, כי לפי מיטב ידיעתו לא סירבה "צים" להוביל מטענים אלה, אך סירב לפרט. מסוכנות החברה "אמריקן אקספורט ליינס" נמסר, שחברה זו לא סירבה להוביל מכולות של החברה התובעת וכי בחודשים האחרונים הגיעו באניות המכולה של "אמריקן אקספורט ליינס" כמה עשרות מכולות השייכות לחברה התובעת.

לסופר "דבר" נודע, שהחברה התובעת מתחרה למעשה בשתי הנתבעות, אשר שולטות בקונפרנס העוסק בהובלה ימית בין ארצות הברית לישראל. לכן הוצע לחברה התובעת מחיר הובלה גבוה יותר מהמקובל. ב"צים" סירבו לאשר ידיעה זאת.

מאיגוד המשתמשים בהובלה ימית נמסר, שתקנות הקונפרנס שבבעלותו שתי החברות הנתבעות ("צים" ו"אמריקן אקספורט ליינס") מאושרות על ידי הרשויות המשפטיות המוסמכות בארצות הברית. לפי תקנות אלה יחולקו כל ההובלות בין ארצות הברית לישראל ובין ישראל לארצות הברית על בסיס שוויון בין שתי חברות הספנות.

בחיפה מעריכים, כי התביעה הוגשה, כנראה, מתוך מאמץ להיכנס לעסקי ההובלה הימית מארצות הברית לישראל.

יצויין, שתביעות דומות הוגשו בעבר על ידי גורמים שונים נגד חברות ספנות מאוגדות בקונפרנסים. הטיפול בהן חייב פרוצדורה משפטית ארוכה ומסובכת.

ד"ר יורם אלמוגי היה עובד ותיק ב"צים" ובזמנו נתמנה לסמנכ"ל ואחראי לאגף התכנון והפיתוח של החברה. הוא עמד בראש צוות אשר תכנן את הפעלת "קו שלושת היבשות" של החברה, שהוא שירות מכולות בין יפאן, ארצות הברית, אירופה וישראל. אחרי הפעלת הקו ביקש לנהלו. אולם משה קשתי הפקיד את ניהול הקו בידי עובד בכיר, שלדעתו היה בקי בתפעול מסחרי. החלטה זו גרמה לפרישתו של ד"ר יורם אלמוגי.

מילווה קצר מועד

בנק ישראל מודיע

השבוע, ביום רביעי תונפקנה איגרות מילווה קצר מועד כדלהלן:

הסדרה	המחיר לציבור ל־1000 ל"י ש"נ	מחיר פדיון נטו* בל"י	הכנסה שנתית — אחוזים: ברוטו	נטו*
ל־3 חודשים	991.47	1,016.88	12.52	10.25
ל־6 חודשים	982.19	1,033.75	12.79	10.50
ל־12 חודשים	963.88	1,067.50	13.08	10.75

* לאחר ניכוי מס־הכנסה מירבי בשעור 25% (עפ"י סעיף 161 לפקודת מס הכנסה).

הרכישה - בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך

הזמנות המוגשות עד יום ג' תיהנינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.

בודקים הקמת מרכז מסחרי בגרמניה לקידום היצוא לאירופה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הצעה להקים מרכז מסחרי ישראלי בדיסלדורף שבגרמניה המערבית, שיטפל בקידום היצוא של אופנה, מצרכי מזון והמציירין באירופה, נבדקת עתה במשרד המסחר והתעשיה, תוך השבועות הקרובים תיפול הכרעה בנושא זה.

סמנכ"ל משרד המסחר והתעשיה לענייני סחר חוץ, עדין טלבר, הפורש מתפקיד זה, הוא יוזם ההצעה להקים את המרכז המסחרי. ההצעה מבוססת על הפעלת מרכז בדומה לחברת אתי"ד, הפועלת לקידום היצוא הישראלי לארה"ב והכפופה עתה לנציב המסחרי הישראלי בארה"ב.

טלבר, בראיון המתפרסם בבטאון המכון ליצוא, יצא בזכות הקמת רשת ממלכתית לקידום היצוא, דוגמת הרשתות הפועלות באירלנד, יפאן ובלגיה. רשות זו תרכז חקר־השווקים, תערוכות וירידים, מרכזים במכון היצוא, ועוד. גוף זה יהיה ממלכתי ויעסוק בקידום היצוא ולא בפרמיות או בנושאים של מאבק כספי. נוסף לכך חייבת להיות גם מועצה מייעצת לסחר־חוץ. לדעת טלבר, יש גם מקום להקים "לשכת עבודה" למנהלי־יצוא ופקידי־יצוא כדי שיוכלו לשרת מאות מפעלים שאינם בקיאים בהליכי יצוא.

אשר ל"שבועות ישראלים" ענפיים, כשבוע אופנה, מתכת ומזון, סבור טלבר, שבעתיד יש לערוך שבועות אלה בגני־התערוכה שביריד המזרח. הוא מציע להכשיר ביתנים לכך ולמקד פעילות כלכלית זו בתחום היריד על פני עריכת שבועות בבתי־מלון.

א. הורוביץ יהיה יו"ר מכון היצוא

מאת סופרנו הכלכלי של "דבר"

א. הורוביץ, מנכ"ל "אסיה־צרי", עומד להיבחר ליו"ר מכון היצוא הישראלי. לסגן יו"ר עומד להיבחר מ. פסיג, מנכ"ל "יכין".

א. הורוביץ מחליף בתפקיד היו"ר את ב. גיבלי. ופסיג מחליף כסגן את א. הורוביץ.

לפי הנוהג הקיים במכון היצוא, יו"ר הוא מסקטור אחד וסגנו מהסקטור השני. עד כה היה היו"ר מהסקטור ההסתדרותי ועתה התחלפו היוצרות.

מחר — חלוקת פרס־ביאליק

מחר יעניק ראש עיריית תל־אביב־יפו את פרס ביאליק בטקס שייערך בבית מאניה ביאליק בשעה 6 בערב.

הפרסים יוענקו לסופר ישראל כהן, על ספרו "יעקב שטיינברג — האיש ויצירתו", למשורר חיים גורי, על ספרו "מראות גיחזי", ולד"ר יהודה קומלוש, על ספרו "המקרא באור התרגום".

סנקציות בבימ"ש השלום בתל־אביב

פקידי־העזר בבית־משפט השלום בתל־אביב נקטו אתמול סנקציות ולא השיבו לפניות הקהל עד שעה 9 בבוקר.

הפקידים טוענים, כי קיימת סחבת בדיון בתביעותיהם להטבת שכרם. הם גם תובעים השוואה לפקידי מס־הכנסה המקבלים תוספת "סיכון", בנימוק שקיימת סכנה כזו גם במגע עם קהל בבית־המשפט. (ע)

ראש מפלג הנוער במשטרת תל־אביב, רפאל דנון, הועלה אתמול לדרגת סגן־ניצב.

פועלי טקסטיל ויהלומים מנסים לעבור למתכת ואלקטרוניקה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

פועלי טקסטיל ויהלומים, שנפלטו מעבודתם בזמן האחרון, פונים באחרונה לענפי ייצור אחרים, בעיקר לענפי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, שבהם יש צורך בעובדים.

מנהלי מפעלים בענפים אלו מסרו לסופרנו על פניות רבות של פועלים בענפים שבהם יש עתה שפל, והמוכנים לעבור הסבה מקצועית וללמוד מקצוע חדש.

אין עדיין נתונים ברורים לגבי פליטת עובדים מענפים הנמצאים בשפל, ובעיקר לא ברור המצב בענף היהלומים.

ידוע על סגירתם של מספר רב של מפעלי יהלומים. אולם במקרים רבים אין פירוש הסגירה פיטורי עובדים, כי העובדים עוברים לעבוד בעבודה קבלנית באותו ענף, כך שהם למעשה אינם נפלטים לגמרי מהענף. עם זאת ברור, שיש מספר הולך וגדל של פועלים שיצאו לגמרי מהענף, וכאמור כבר החלו לבקש עבודה אחרת.

בפס"ד המזכה 2 נהגים מאי־התייצבות

בקורת על סדרי מל"ח באשקלון ובארץ כולה בזמן המלחמה

שני נהגי משאיות, משה אבוקזיה, בן 29, מאשקלון ושמואל גלעד, בן 28, ממושב הודיה, וכן עובד משרד הובלה פנחס עברוני, בן 36, מאשקלון, שהובאו לדין באשמת אי־התייצבות לשירות במלחמת יום הכיפורים לפי צו ועדת מל"ח באשקלון, זוכו מכל אשמה בבית משפט השלום באשקלון.

זיכויים של השלושה בא אחרי דיונים ממושכים ולאחר שהשופט מצא ליקויים חמורים בסדרי העבודה של ועדת מל"ח בימי המלחמה.

בגזר הדין מתח השופט צבי גדיב, בקורת חמורה על סדרי הוצאת צווי ההתייצבות והטיל ספק בחוקיות של כל הצווים שהוצאו מטעם ועדות מל"ח בארץ. לאחר שהתברר שכל יחידת מל"ח קיבלה צווים חתומים על־ידי הממונה על התעבורה, דניאל אביזן, כרשות מוסמכת, ובכל ישוב מילאו את הצווים באקראי ובלי בקורת מספקת.

שני הנהגים הובאו לדין לאחר שביום 21.11.73 הביא להם הנאשם השלישי צו חתום על ידי מנהל כח־אדם של ועדת מל"ח אשקלון, להתייצב עם רכבם לביצוע הובלות. הנקיים לא התייצבו. בעת הביקור נתגלה, שבאותו מועד ממש הביא להם הנאשם השלישי צו אחר מטעם ועדת מל"ח בתל־אביב והם הועסקו בהובלות למען יחידה זו. וזאת מבלי שהנאשם השלישי ידאג לביטול הצווים מאשקלון. לכן הוא הובא לדין על הכשלת שני הנהגים.

כותב השופט, בין היתר: "מתוך חומר הראיות והעדויות שהובאו בפני בית המשפט נתגלתה תמונה עגומה בכל הקשור לגיוס רכב אזרחי על ידי יחידת מל"ח באשקלון. ההובלה ביחידה זו נקבעה על בסיס משרדי ההובלה בעיר, שביניהם קיימת יריבות חריפה ותחרות קשה זה שנים. כך שכל יחידה השתדלה לגייס יותר משאיות לשירותה ולא בחלה באמצעים. וכל זאת בשעה שהדי הירייה בחזית טרם נדמו והעם היה בהלם המלחמה".

"המצב הגיע לידי כך", קובע השופט, "שאנשי משרדי הובלה שפעלו במסווה של ועדת מל"ח יצאו לכבישים עם צווים חתומים ועסקו בחטיפות הדדיות של משאיות, במסווה של שעת חרום". (ע)

הוועדה המרכזת דנה בהגברת פריון הייצור

השתלבותה של ההסתדרות במבצע המשותף של הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים להגברת פריון הייצור והעבודה במשק, נסקרה אתמול בוועדה המרכזת על ידי נפתלי ברמשה, המרכז את המבצע הזה במישור ההסתדרותי.

ברמשה מסר, כי הוועדה המשותפת הפועלת בנושא זה, בראשותו של שר האוצר, מזכ"ל ההסתדרות ונשיא התאחדות התעשיינים, כבר נתנה הנחיות לסקטורים השונים במשק האמורים להתחיל עוד השבוע בפעולות מעשיות בתחומיהם. הוא סיפר, כי כיום פועלות במשק 470 מועצות ייצור המקיפות יותר מ־120 אלף פועלי תעשייה ו־20 אלף עובדים בשירותים הציבוריים.

נציגי ההסתדרות, מועצות הפועלים וועדי העובדים, משתתפים בוועדות פריון מקומיות ומפעליות שבהם מטפלים בנושאי מניעת ההעדרויות, ניידות עובדים, מיסוד פרוגרסיבי לעידוד ותמריץ לעבודה יצרנית, פתיחת שירותי הציבור לעובדים בשעות שלאחר העבודה, ועוד.

כן מכינה ההסתדרות כ־40 כנסי הסברה להגברת הפריון בכל רחבי הארץ, שבהם ישתתפו פעילים ממקומות העבודה וראשי האיגודים המקצועיים ופעיליהם. פעולות הסברה בנושא פריון הייצור יתקיימו גם במפעלים הגדולים ובמקומות העבודה השיתופיים.

ברמשה ציין, כי ההסתדרות תשתתף גם במבצע חלוקת פרסים ל"עובד המצטיין", הנערך זה מטעם העתון "מעריב" בשיתוף כל הגורמים במשק הישראלי.

מזכ"ל ההסתדרות, י. משל, סיכם את הדיון באמרו, כי בנושא פריון העבודה והייצור אין זה מבצע חד פעמי אלא על ההסתדרות להתמיד בו תקופה ממושכת ולהיכנס אליו בעצמה רבה ובתנופה. משל קרא את הציבור להיערכות ולהתגייסות ההמונים למען הגברת הפריון והייצור. המזכ"ל הציע לגייס למערכה לאומית זו פעילים ממקומות העבודה וממועצות הפועלים, וליצור תחושה ומודעות לפעולה למען עצמאות כלכלית, המבוססת בראש וראשונה על הגברת פריון הייצור.

המזכ"ל הודיע, שוועדה מיוחדת מטעם הוועדה המרכזת תלווה את המבצע להגברת הפריון והייצור בהרכב זה: נ. ברמשה (יו"ר), ג. בן־ישראל, א. חסון, א. הראל, ר. בט, ש. בן־שמחון ופ. דישלבי.

מנחם צינמון למנוחות

מנחם צינמון, מנכ"ל "מבטחים" לשעבר, הובא אתמול למנוחות. בהלווייתו השתתפו מזכ"ל ההסתדרות י. משל, חברים מהוועדה המרכזת, ראשי קרנות הפנסיה וקהל רב.

בישיבת הוועדה המרכזת אתמול ספד המזכ"ל למ. צינמון ז"ל, שהיה "ממניחי היסוד לביטוח הפנסיוני בהסתדרות, איש החזון, קנאי לעבודתו הסוציאלית, רחב לב ואוהב האדם", אמר משל.

עלו מחירי העופות

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

לאחר שבועות ארוכים של יציבות במחיר הסיטוני של הפטמים, חלה אתמול עליה של 20 אגו' לקי"ג והם נמכרו ב־4.70 ל"י לקי"ג.

מגדלים, כי מצפים, לאחר שירד מקצת לחץ העודפים, תחול עליה הדרגתית במחירי הפטמים גם בשבועות הבאים, כדי לצמצם ככל האפשר את הפער בין המחיר שמשלם השוק לבין המחיר המובטח למגדלים שהפער עולה סובסידיות גדולות לממשלה.

חידון הפרסים הגדול של דבר 1975

מחר יתפרסם לנוחיותך תלוש פתרונים נוסף

לחידון מס' 2 ירושלים הבירה

מועצת המשביר המרכזי

תתכנס ביום חמישי, 26 בדצמבר 1974 בשעה 10.00 בבוקר בבית המשביר המרכזי בתל־אביב, רח' גיבורי ישראל 76 באולם הישיבות (קומה 6)

החברים מתבקשים לדייק.

השבוע בלוטו

מינימום פרס ראשון 275,000* ל"י (כולל העברה)

היום המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו

* כפוף לצירופים.

מבצע חיסכון - לחינוך ולבטחון

1 עד 31 בדצמבר 1974

הירשמו באחת מקופות החסכון:

"חסכון לחינוך" המשותפת לבנק הפועלים והרכז השלטון המקומי-בכל סניפי בנק הפועלים בארץ.

"חסך" חיפה, רח' החלוץ 38.

"גאולה" תל אביב, רח' מונטיפיורי 25, ובכל לשכות המודיעין הכרמלית.

"אוצרלית" רמת גן, בנק קופת עם, רח' ירושלים 50 רח' צופית לבבי 4.

המועצה הלאומית לחסכון

הדרך הבטוחה לחסכון לחינוך בחיפה

שכר הלימוד בבתי־ספר על־יסודיים מגיע כיום ל:

כתה יוד	— 2,228.—	ל"י לשנה
כתה י"א	— 2,356.—	ל"י לשנה
כתה י"ב	— 2,469.—	ל"י לשנה

שכר הלימוד השנתי במוסד לחינוך גבוה מגיע ל: 1,960.— ל"י.

הצטרפו לתכניותינו היום — והסירו מעליכם הדאגה למחר.

"חסך" קופת חסכון לחינוך תיכון בע"מ רח' החלוץ 38, טל. 668262:79 חיפה

לשץ יוסף ומשפחתו

אתכם בצערכם הכבד במות הבת

טובה

בדמי ימיה

המגפר — גנלי ירושלים בע"מ

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

יהודית (דשה) וולקינד ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה מחר, יום שלישי, י' בטבת תשל"ה (24.12.74) בשעה 2.00 אחה"צ. בבית העלמין בקרית שאול.

קרובים, ידידים ומוקירי זכרה נפגשים ליד השער.

המשפחה

אוניברסיטת תל־אביב

בית הספר להנדסאים

משתתפים באבלו של יוסף גרי על מות

אחיו ז"ל

לזאב שרף

אתך באבלך במות בנך

צבי־לי ז"ל

מפלגת העבודה מחוז ירושלים סניף משנה קרית יובל

אזכרה וגילוי המצבה

של יקירנו

אליעזר רויטנברג ז"ל

תתקיים מחר, יום שלישי, י' בטבת תשל"ה (24.12.74) בשעה 3.00 אחה"צ. בבית העלמין בחולון.

נפגשים ליד השער החדש.

התחבורה תצא מדירת אחותו אסתר, ברחוב דובנוביסקי 151 תל־אביב, בשעה 2.30

המשפחה

ההנהלה והעובדים

קו־אופ. תל־אביב דן־השרון

אגודה צרכנית שתופית בע"מ

רגשי השתתפותנו לבית אחד המשתכנים הוותיקים בשכונתנו

אברהם אוריאל ז"ל

תנחומים למשפחה

מועצת ותיקי העובדים של קופת חולים

לחברנו טוביה

השתתפותנו הכנה על מות אמך

צילה ז"ל

הנהלת מועצת הפירות ועובדיה